

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 30301-2/2017/4

Datum: 16. 3. 2017

LETNO POROČILO

O IZVAJANJU UKREPOV ZAKONA O RAZVOJNI PODPORI POMURSKI REGIJI V OBDOBJU 2010-2017

V LETU 2015

December 2016

Kazalo

1.	Povzetek – Pomurje v krizi in odziv nanjo	3
2.	Prikaz stanja in razvojnih težav v Pomurju	8
3.	Ukrepi in organi izvajanja Zakona	11
3.1	Ukrepi in instrumenti	11
3.1.1.	Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015	12
3.1.2.	Spodbude za zaposlovanje	14
	Davčna olajšava za investiranje	14
3.1.3.	Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije	15
3.2.	Organi usklajevanja in izvajanja zakona	15
3.2.1.	Medresorska komisija	16
3.2.2.	Projektna pisarna Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji	16
3.2.3.	Regionalna razvojna agencija Mura	17
4.	Analiza izvajanja aktivnosti po ukrepih Zakona	20
4.1.	Program POMURJE 2017	20
4.1.1.	Izvajanje aktivnosti Programa POMURJE 2017	20
4.1.1.1.	Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest	21
4.1.1.2.	Spodbujanje razvoja človeških virov	24
4.1.1.3.	Spodbujanje socialnega podjetništva	25
4.1.1.4.	Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije	27
4.1.1.5.	Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v Pomurski regiji	30
4.2	Spodbude za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje	31
4.2.1.	Spodbude za zaposlovanje	33
4.2.2.	Davčne olajšave za zaposlovanje	35
4.2.3.	Davčne olajšave za investiranje	36
4.3.	Vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra	38
4.4.	Vzpostavitev regijskega gospodarskega središča (»Razvojni center slovenskega gospodarstva«)	41
4.5.	Vlaganje v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko predelovalne industrije in diverzifikacije v nekmetijske dejavnost	43
4.5.1.	Način izvajanja	43
4.5.1.1.	Stanje na področju ukrepa	45
4.6	Vlaganje v infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo	47
5.	Koordinacija drugih ukrepov Vlade RS za Pomursko regijo	51

5.1. Poročanje ministrstev o ukrepih v širšem smislu zakona	51
5.1.1. Poročilo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	51
5.1.2. Poročilo Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo	58
5.1.2.1. Slovenski podjetniški sklad	59
5.1.3. Slovenski regionalno razvojni sklad	59
5.1.4. Poročilo Ministrstva za kulturo	60
5.1.5. Poročilo Ministrstva za obrambo	60
5.1.6. Poročilo Ministrstva za zdravje	61
5.1.7. Eko sklad	61
5.2. Črpanje EU sredstev	63
5.2.1. Evropska kohezijska politika v programskem obdobju 2007-2013 za cilj »Konvergenca«	63
5.2.1.1. Izvajanje kohezijske politike 2007-2013 v Pomurski regiji	65
5.2.1.2. Operativni programi Cilja 3	66
5.2.2. Evropska kohezijska politika v programskem obdobju 2014-2020 za cilj »Naložbe za rast in delovna mesta«	70
5.3. Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in uveljavljanje skupnega slovenskega gospodarskega prostora	71
5.4. Urad Vlade RS za narodnosti	72
5.5. Območne razvojne agencije	73
6. Kazalniki za spremljanje učinkovitosti izvajanja zakona	74
6.1. Kazalniki Programa POMURJE 2015	76
7. Finančni prikaz izvajanja zakona	78

1. Povzetek – Pomurje v krizi in odziv nanjo

Pomurje v zadnjem obdobju zaznamuje vrsta dogodkov, ki so v veliki meri vplivali tako na delovanje države kot na delovanje regije in občin v Pomurju. Kot odziv na izrazito stopnjevanje gospodarske krize v Pomurju, se je s sprejetjem Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji ***Vlada RS v letu 2009 odločila za integriran in ciljno usmerjeni pristop z vključevanjem*** več razvojnih programov več ministrstev. S tem se je želelo gospodarsko dinamizirati regijo in doseči njeno dolgoročno razvojno prestrukturiranje. Z novim pristopom v Pomurju je regionalna politika utrla pot novemu Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je bil sprejet v marcu 2011.

V začetku leta 2015 je bilo v Pomurski regiji 9.054 brezposelnih, kar je 4,3% manj kot konec leta 2014. V mesecu juniju 2015 je število nezaposlenih upadlo za 1,3% (8.928 nezaposlenih) ter za 10,1% v primerjavi s koncem leta 2014. Temu primerna je stopnja registrirane brezposelnosti, ki je bila v mesecu januarju 21,4%, v mesecu juniju pa nižja za 3,1 odstotno točko. Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti je bila v prvih dveh mesecih v letu 2016 20,6%, kar je za 0,5 odstotne točke nižja kot v enakem obdobju 2015 ter za 7,6 odstotne točke višja od povprečne stopnje v enakem obdobju na ravni Slovenije.

V Pomurski regiji po podatkih registra AJPes je v letu 2014 delovalo 1.822 gospodarskih družb, 3.116 samostojnih podjetnikov in 34 zadrug. Velike družbe predstavljajo 1,4%, srednje velika družbe 2,0% ter male in mikro družbe 96,6% vse družb v regiji.

Velika podjetja so zaposlovala 23,4 % vseh zaposlenih (zmanjšanje števila zaposlenih za 6,4% v primerjavi z letom 2013), srednja podjetja 27,2% vseh zaposlenih (porast števila zaposlenih (1,9%) v primerjavi z letom 2013) ter mikro in majhna podjetja 49,3% (porast za 4,4% kot v letu 2013) vseh zaposlenih v regiji.

Po podatkih AJPes-izpostava Murska Sobota o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Pomurju v letu 2014 so se kazalniki produktivnosti v primerjavi z letom 2013 izboljšali, vendar regija še precej zaostaja za slovenskim povprečjem. Tako prihodki na zaposlenega še vedno zaostajajo za 16,6%, neto dodana vrednost na zaposlenega za 20,4% in bruto plača na zaposlenega v gospodarskih družbah za 12,6%. V primerjavi z letom 2013 (so poslovale še negativno) so pomurske gospodarske družbe v letu 2014 pomembno izboljšale rezultate poslovanja, saj so izkazale za 20,9 mio evrov neto čistega dobička, kar jih uvršča na osmo mesto med slovenskimi regijami. Gospodarska moč regije se je okrepila, saj se je povečal delež prihodkov in neto dodani vrednosti ter zmanjšal delež v izgubah. Prav tako se je povečalo tudi število zaposlenih glede na preteklo leto in izboljšale vrednosti temeljnih kazalnikov poslovanja, vendar Pomurska regija po prihodkih na zaposlenega (na petem mestu), po neto dodani vrednosti (na dnu lestvice) in bruto plači na zaposlenega (na predzadnjem mestu) še vedno zaostaja za slovenskim povprečjem.

Pričujoče poročilo je letno poročilo o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (v nadaljnjem besedilu: Zakon) in zajema obdobje **od 1. januarja do 31. decembra 2015**.

V februarju 2015 je bil v okviru Programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije 2010-2015 (v nadaljnjem besedilu: Program) v okviru prvega instrumenta Spodbujanje začetnih

investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest, objavljen *sedmi javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest*. Razpisanih je bilo skupaj 2.000.000,00 EUR nepovratnih sredstev za leto 2015. V letu 2015 se je **izvajalo 12 projektov začetnih investicij**. V letu 2015 je bilo izplačanih **1.893.013,36 EUR**.

V okviru drugega instrumenta Programa »**Spodbujanje razvoja človeških virov**«, v letu 2015, bistvenih sprememb, glede vključevanja diplomantov v delo na razvojnih projektih, zaradi pomanjkanja sredstev v letu 2014, ni bilo. V letu 2015 je prišlo le do manjše spremembe finančnega načrta izvajanja pripravljenega projekta. V okviru spodbujanja samostojne poslovne kariere poti in podjetniškega potenciala je bil v letu 2015 s strani Slovenskega podjetniškega sklada objavljen javni razpis za spodbude za zagon podjetij na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo, v okviru tega tudi na območju izvajanja zakona. Subvencijo je prejelo 20 novoustanovljenih podjetij v skupni višini 369.289,76 EUR izplačanih sredstev.

V okviru tretjega instrumenta Programa »**Socialno podjetništvo**« je bil v mesecu februarju 2015 objavljen nov javni razpis za spodbujanje projektov socialnega podjetništva v Pomurski regiji v letu 2015, razpisanih je bilo 300.000 EUR za leto 2015. Odobrena je bila ena vloga v višini sofinanciranja sredstev **5.778,00 EUR**. V letu 2015 je bilo izplačanih 5.778,00 EUR. Od 1.1.2015 dalje spada socialno podjetništvo pod pristojnost MGRT. V letu 2015 je bila izvedena 7. seja Sveta za socialno podjetništvo (v novi sestavi), kjer so se člani seznanili z vladnim strateškim projektom socialnega podjetništva, združništva in ekonomske demokracije, s načrti in aktivnostmi MGRT na tem področju ter s problematiko aktualne strategije in z zakonom. Za koordinacijo aktivnosti in spodbujanje socialnega podjetništva v Pomurju je v letu 2015 skrbela RRA Mura v okviru svojih rednih aktivnosti.

V okviru Instrumenta 4 »**Promocija regije**« je aktivnosti v okviru *Načrta promocije regije, da bi privabili domače in tuje investicije tudi v letu 2015* izvajala RRA Mura. Pripravljena je bila ponudba regije potencialnim investitorjem, izvedena promocija regije kot lokacije za (tuje) investitorje na različnih dogodkih doma in tujini, izvedena skupna promocija blagovnih znamk podjetij iz živilsko-predelovalne industrije v Pomurju. V sklopu internacionalizacije je bil izveden poslovni dogodek v Ingolstadt in v Nürnbergu. Pomurje kot destinacija je bilo predstavljeno na sejmi The Great British Bussines Show, v Linzu (Spirit Slovenija), EXPO Milano, Eurobike v Friedrichshafnu, na Pomladnem sejmu in sejmu Agra v G. Radgoni.

V okviru Instrumenta 5 »**Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v regiji**«, je aktivnosti v okviru instrumenta 5 izvajala RRA Mura. V okviru *regijskega kadrovskega centra*, ko se projekt zaradi svoje kompleksnosti (trajna umestitev med podporne institucije v regiji) in časovne neizvedljivosti (zapiranje proračuna) v letu 2014 ni izvedel, je v letu 2015 prišlo le do manjše spremembe finančnega načrta izvajanja pripravljenega projekta, do izvedbe drugih aktivnosti zaradi priprave zakonske podlage za nadaljevanje izvajanja zakona po letu 2015, ni prišlo.

V okviru *podpore razvoju podjetniške aktivnosti novo nastajajočim inovativnim podjetjem v regiji* se je del aktivnosti, zaradi pomanjkanja sredstev v državnem proračunu v letu 2014, začel izvajati šele v letu 2015, preko javnega razpisa Slovenskega podjetniškega sklada. V okviru *vzpostavitve razvojnega partnerstva v regiji*, je bilo v letu 2015 izvedeno srečanje Strateškega razvojnega partnerstva v Pomurju, ki so se ga v mesecu novembru 2015 udeležile regijske (razvojne) institucije. Srečanje je bilo namenjeno seznanitvi s 5. Letnim poročilom zakona za leto

2014 in njegovi obravnavi na pristojnih organih RS, informaciji o podaljšanju zakona in spremembi Programa ter aktualizaciji skupnih stališč regije v luči izvajanja programa Pomurje 2015.

Za samostojno izvajanje nalog (po ukinitvi vladne projektne pisarne z dnem 31.12.2012) so v letu 2015 bili Regionalni razvojni agenciji Mura odobreni trije zahtevki v skupni višini **159.576,20 EUR**.

V zvezi z uvedenimi spodbudami za zaposlovanje in davčno olajšavo za investiranje v Pomurski navajamo podatke, ki se nanašajo na leto 2014, saj bodo podatki za leto 2015 vključeni v naslednje letno poročilo. Davčni zavezanci so v letu 2014 uveljavljali olajšavo za investiranje in spodbudo za zaposlovanje kot sledi: ***Davčne olajšave za zaposlovanje je v letu 2014 koristilo 36 davčnih zavezancev, v skupni vrednosti 484.109 EUR. Davčne olajšave za investiranje je v letu 2014 koristilo 290 davčnih zavezancev, v skupni vrednosti 10.857.516 EUR. Spodbude za zaposlovanje je v letu 2015 koristilo 22 podjetij, ki so zaposlila 28 prikrajšanih delavcev. Delodajalcem, ki so z vlogo za povrnitev prispevkov pridobili pravico do povrnitve stroškov zaposlitve, je bilo za 2015 skupaj priznano in izplačano 84.353,23 EUR sredstev.***

V letu 2014 zaključeni projekt *Medpodjetniški izobraževalni center – MIC* je v letu 2015 nadaljeval s svojimi aktivnostmi na področju *izobraževanja in usposabljanja* v regiji. MIC je dejaven tudi na drugih vzporednih področjih v regijskem okolju in je s svojim delovanjem že postal priznana in poznana institucija v regijskem okolju, ki nudi storitve, ki jih regija na področju izobraževanja in usposabljanja, nujno potrebuje.

Sofinancirane aktivnosti treh projektov razvojnih centrov slovenskega gospodarstva iz Pomurske regije, iz sektorjev novi materiali, elektroindustrija in elektronika ter energetika, odobrenih na javnem razpisu »Razvojni centri slovenskega gospodarstva« v letu 2010 so se s koncem leta 2014 zaključile. V letu 2015 izplačil ni bilo. Prejemniki sredstev morajo poročati še pet let o izvajanju aktivnosti in doseženih kazalnikih. Dva razvojna centra sta svoje aktivnosti v letu 2015 nadaljevala, nad enim pa je bil sprožen stečajni postopek.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v letu 2015 zaključilo z aktivnostmi, saj se je zaključilo izvajanje ***Programa razvoja podeželja 2007–2013***. Skladno z Uredbo PRP 2007–2013 se je vlogam, katerih lokacija naložbe se je nahajala na območju upravičenih občin Pomurske regije, dodelilo dodatnih 10 odstotnih točk, ne glede na ostala merila za izbor. V letu 2015 novih objav javnih razpisov ni bilo, izvrševalo se je le izplačevanje nepovratnih sredstev za zaključene projekte v okviru preteklih javnih razpisov. Tako je bilo v letu 2015 v okviru 1., 2., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja 2007-2013 prijaviteljem iz Pomurske regije izplačanih sredstev v višini **9.658.235,77 EUR**. V mesecu juniju in avgustu 2015 je bila na Vladi RS sprejeta tudi sprememba Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 v letih 2011-2013.

Ministrstvo za okolje in prostor je v letu 2015, skupaj z občinami, nadaljevalo in zaključilo z izvedbo projekta vodooskrba Pomurja. ***Projekt vodooskrbe Pomurja*** je bil vključen v Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI 2007 - 2013), v indikativni seznam velikih projektov. Izgradnja omrežja se je financirala iz sredstev Kohezijskega sklada. V sklopu posameznih projektov se je iz Kohezijskega sklada financirala tudi novogradnja ter

rekonstrukcija vodnih virov in transportnih vodovodov. V letu 2015 je bilo v okviru vseh štirih sistemov iz proračuna RS izplačanih **47.889.127,46 EUR**.

Po posameznih ukrepih Zakona so bila v letu 2015 izvedena plačila po sledečih proračunskih postavkah: PP 960610 (Program), PP 3595 (spodbude za zaposlovanje), PP 920010 in PP 920110 (Program razvoja podeželja) ter v okviru Oskrbe s pitno vodo: PP 558 (Sistem A), PP 153279, PP 153284 in PP 558 (Sistem B in Sistem C) ter PP 949310 in PP 942910 (Sistem D). Izplačil v okviru Medpodjetniškega izobraževalnega centra MIC in »Razvojnih centrov slovenskega gospodarstva« v letu 2015 ni bilo.

Zakon v 13. členu predvideva pripravo letnih poročil, ki jih Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo¹ predlaga Vladi RS. V skladu z zakonom Vlada RS o tem poroča Državnemu zboru RS. Vlada je na 50. redni seji dne **28.8.2015 sprejela Peto letno poročilo za leto 2014**². Z vsebino letnega poročila za leto 2014 je bila seznanjena tudi Komisija DS RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj dne 14.9.2015. Peto letno poročilo je bilo obravnavano tudi v Državnem zboru RS, na 10. redni seji Odbora za gospodarstvo dne 1.10.2015, ki se je s poročilom seznanil.

Z vsebino petega letnega poročila je bilo seznanjeno tudi Strateško razvojno partnerstvo Pomurja, dne 13.11.2015.

Pričujoče Poročilo za leto 2015 zajema obdobje šestega leta izvajanja Zakona. Pri pripravi so sodelovala vsa ključna ministrstva in uradi, neposredno vključeni v izvajanje zakona in sicer: Ministrstvo RS za gospodarski razvoj in tehnologijo (Direktorat za regionalni razvoj), Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko³, Ministrstvo RS za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo RS za finance in Finančna⁴ uprava Republike Slovenije, Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo RS za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo RS za okolje in prostor, Ministrstvo RS za infrastrukturo, Javni sklad RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja, SPIRIT Slovenija⁵.

V delu, ki obravnava tako imenovani »Zakon v širšem smislu«, so sodelovala tudi nekatera druga ministrstva in uradi z navedbo aktivnosti, katere sicer niso neposredno povezane z izvajanjem Zakona, vendar pa imajo pomemben vpliv na razvoj Pomurja, kot na primer Ministrstvo RS za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo RS za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo RS za obrambo, Ministrstvo RS za kulturo, Ministrstvo RS za zdravje ter Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Letno poročilo vsebuje tudi projekte čezmejnega sodelovanja v okviru Cilja 3 in vsebino, ki se nanaša na aktivnosti Eko sklada, Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Urada Vlade RS za narodnosti.

¹ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vladi RS (Ur. list RS, št. 8/2012), prej Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

² Glej **Sklep Vlade (2015)**.

³ Vlada RS ustanovila dne 28.2.2014.

⁴ Finančna uprava je nastala 1. avgusta 2014 in je pravna naslednica Carinske uprave RS in Davčne uprave RS.

⁵ Javna agencija RS za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije.

Na predlog Državnega sveta RS o večji vključenosti območnih razvojnih agencij v izvajanje Zakona, ob obravnavi tretjega letnega poročila za leto 2012 v letu 2013, so v predmetno poročilo vključene tudi območne razvojne agencije. Prav tako pa so v prilogi poročila predstavljeni podatki o odobrenih sredstvih na javnih razpisih programa tudi na ravni posameznih občin in upravnih enot.

Iz poročila izhajajoči podatki kažejo, da so se v šestem letu izvajanja Zakona izvajale aktivnosti iz vseh ukrepov, ki jih določa zakon. V letu 2015 so bila izvedena izplačila iz proračuna RS po vseh ukrepih zakona.

V maju 2015 je bil v proceduri sprejemanja na Vladi RS pripravljen **Predlog Zakona o spremembah Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015**, s čimer se je predlagalo podaljšanje obdobja izvajanja zakona za dve leti, to je do 31.12.2017. Ocenjuje se, da bodo v podaljšanem obdobju lažje doseženi cilji zakona in zagotovljena vsa z zakonom določena sredstva Programa v skupni višini 33 mio EUR. V proračunu za leto 2015 je bilo zagotovljenih le del še potrebnih sredstev za izvedbo Programa, preostanek sredstev bi bil zagotovljen v letih 2016 in 2017. Predlog zakona je bil obravnavan na 53. seji Komisije DS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj dne 14.9.2016. Zakon o spremembah Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (ZRPPR1015-A) je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 82/15 z dne 3.11.2015.

2. Prikaz stanja in razvojnih težav v Pomurju

V letu 2009 je bruto domači proizvod na prebivalca v Pomurju znašal 11.359 evrov in dosegel 65,67% slovenskega povprečja. Regija je v letu 2009 zmanjšala razvojni zaostanek za slovenskim povprečjem za 0,7 odstotne točke glede na leto 2008. Ob tem se zaostajanje Pomurja za povprečno produktivnostjo dela v gospodarskih družbah v Sloveniji prav tako zmanjšuje. Od leta 2009 do 2010 se je produktivnost dela nominalno povečala za 0,6% in dosegla 25.799 evrov, kar pa je še vedno samo 71,57 % povprečja Slovenije (36.044 EUR). V Pomurju so še vedno najnižje plače v državi (1.152 EUR) in zaostajajo za slovenskim povprečjem (1.373 EUR) za 16,1 %.

Po podatkih AJPes za leto 2014 prihodki na zaposlenega še vedno zaostajajo za slovenskim povprečjem za šestino (16,6%, v letu 2013 26,7%), neto dodana vrednost na zaposlenega za 20,4% (2013 28,5%) in bruto plača na zaposlenega v gospodarskih družbah za 12,6% (2013 14,8%). Pri neto dodani vrednosti na zaposlenega je v letu 2008 zaostanek v Pomurju znašal 30%, v letu 2009 le še 25%, v letu 2010 pa se je spet povečal na 28%, v letu 2011 na 31 %, v letu 2012 pa se je zmanjšal na 25 %, v letu 2013 povečal na 28,5% ter se v letu 2014 ponovno zmanjšal na 20,4%. Podobno je pri bruto plači na zaposlenega, kjer je bilo zaostajanje Pomurja v letu 2008 20%, v letu 2009 15%, v letu 2010 16%, v letu 2011 19%, v letu 2012 pa se je zaostajanje bruto plač glede na slovensko povprečje zmanjšalo na 14,8% in ostalo na tej ravni tudi v letu 2013 ter se v letu 2014 še zmanjšalo na 12,6%, kar pomeni, da so se kazalniki produktivnosti pomurskih gospodarskih družb v primerjavi z letom 2013 izboljšali. Pomurske gospodarske družbe so v letu 2014 pomembno izboljšale rezultate poslovanja, saj so izkazale za 20,9 mio evrov neto čistega dobička, kar jih uvršča na osmo mesto med slovenskimi regijami. Gospodarska moč regije se je okrepila, saj se je povečal delež prihodkov (2,8%) in neto dodani vrednosti (2,7%) ter zmanjšal delež v izgubah (2,4%).

Po podatkih pomurske izpostave AJPes je v letu 2014 v Pomurski regiji delovalo 1.822 gospodarskih družb, 3.116 samostojnih podjetnikov in 34 zadrug. V letu 2014 je v Pomurju poslovalo 25 (1,4 %) velikih družb, 37 (2,0 %) srednjih družb, 89 (4,9 %) majhnih družb in 1.671 (91,7 %) mikro družb. Pomurske družbe (in samostojni podjetniki) so v letu 2014 zaposlovale 17.247 delavcev, kar predstavlja 3,63 % vseh zaposlenih v slovenskih družbah. Industrijske zmogljivosti so skoncentrirane na mestnih območjih. Večja industrijska središča so: Murska Sobota (predelovanje hrane, predelovanje kovin, medicinska oprema in tekstilna industrija), Lendava (petrokemična industrija, oprema za skladišča), Gornja Radgona (predelovanje hrane, elektronske naprave) in Ljutomer (umetna vlakna, predelovanje hrane). Družbe so v letu 2014 pomembno izboljšale rezultate poslovanja in izkazale neto čisti dobiček v višini 20.950 tisoč evrov, medtem ko so v predhodnem letu 2013 pomembno poslabšale rezultate poslovanja in izkazale neto čisto izgubo v višini 24.675 tisoč EUR, v letu 2012 pa so poslovale pozitivno in ustvarile neto čisti dobiček v višini 28.391 tisoč evrov, v letu 2011 pa so ustvarile neto čisto izgubo v višini 0,7 mio EUR, kar je za 8,5 krat manj kot v letu 2010. Samostojni podjetniki so tudi v letu 2014 poslovali pozitivno in ustvarili neto podjetnikov dohodek v višini 15.882 tisoč evrov, v letu je ta znašal 13.425 tisoč evrov, ki je za 15,5% nižji kot v letu 2014 in za 14,3% višji kot v letu 2012. V letu 2012 so samostojni podjetniki ugotovili za 12,3 % nižji neto podjetnikov dohodek kot v letu 2011 (14.438 tisoč evrov), ki je bil za 11% višji kot v letu 2010 (13.005 tisoč evrov).

Po podatkih SURS je bila povprečna mesečna bruto plača za leto 2014 v Sloveniji 1.555,89 EUR. V istem obdobju je povprečna mesečna bruto plača za pomursko statistično regijo znašala 1.364,55 evrov in tako bila za 12,3% odstotka nižja od slovenskega povprečja (v letu 2013 je bila nižja od slovenskega povprečja za 12,2%).

Z razvojem podpornega okolja za podjetništvo bo treba podpreti prizadevanja za ustvarjanje novih delovnih mest in spremeniti način razvoja podjetij, da bo temeljil na novih proizvodih in tržnih ciljih. Ker največ delovnih mest daje **tradicionalna industrija**, se srečujemo z nizko stopnjo znanja o poslovanju in upravljanju ter izkušenj pri tem. Manjka podjetniške kulture. Sodobne oblike zaposlovanja, kot sta socialno podjetništvo in zadružništvo, so lahko dopolnitev zaposlitvam v gospodarskih družbah.

Ne le v Pomurju, tudi v drugih okoljih sta **tekstilna in živilskopredelovalna industrija** v velikih strukturnih težavah. Zaradi globalizacije je na svetovne trge uspelo priti manjšim predelovalcem in proizvajalcem, ki z uporabo sodobnih tehnologij lažje zadovoljijo potrebe trgov in se zaradi manjših naložb v tehnologije lažje odzivajo na hitre spremembe na trgih. Proizvajalci so se predvsem v živilski industriji povezali v konglomerate, ki na tržnih poteh še dodatno zmanjšujejo stroške in povsem prevzamejo trg po vertikali in horizontali. V tekstilni industriji so se manjši proizvajalci usmerili na nekaj segmentov in znamke diferencirali glede na kakovost in ceno ter ponovno združeni zapolnili celoten spekter potreb kupcev. Zaradi zaostajanja v razvoju je celotna predelovalna industrija Pomurja ostala kapitalsko in delovno intenzivna.

Raziskave in razvoj so v Pomurju na razmeroma nizki stopnji. Raziskovalne ustanove so pogosto povezane s stopnjo univerzitetne izobrazbe, zato tukaj ni večjih raziskovalnih središč. Raziskave v zasebnem sektorju so redke. Raziskovalci v zasebnem sektorju pogosto nimajo primerne opreme in ne uporabijo vsega svojega strokovnega znanja. Zaradi tega je potreba po raziskovalnih in tehnoloških središčih velika. Poleg tega prav tako ni visoko-tehnološke industrije ter mreženja in združevanja industrij v grozde. Kljub temu so pobude za raziskave na teh področjih: okoljska ergonomija, industrijsko oblikovanje, fotovoltaika in biomasa, novi materiali ter bioplin. Smiselno je podpreti predvsem tiste, po katerih povprašuje gospodarstvo in jih je pripravljeno tudi financirati.

Glavne težave v **turizmu** so: le sezonsko delovanje turistične industrije (razen toplic), nizka stopnja trženja kulturne in naravne dediščine, pomanjkanje izmenjave informacij v turistični industriji in pri tržnem sodelovanju. Dodatna težava Pomurja kot širše regijske turistične destinacije je pomanjkanje mikro in malega turističnega podjetništva (družinskega podjetništva) s ponudbo specializiranih (certifikati kakovosti in tržne znamke), inovativnih, visokokakovostnih turističnih proizvodov in storitev.

Kmetijska dejavnost je zaradi ugodnih naravnih danosti ena od najpomembnejših gospodarskih dejavnosti v Pomurju, saj ima regija skoraj petkrat več obdelovalnih površin na prebivalca kot je slovensko povprečje in za polovico presega priporočeno površino. Prevladujoč tip kmetovanja v Pomurju je mešana rastlinska pridelava in poljedelstvo, narašča tudi zanimanje za vrtnarstvo. Poleg ključnih podjetij, ki delujejo na področju pridelovalne in predelovalne industrije, je v zadnjih letih zaznati tudi pojav manjših zasebnih predelovalnih obratov. Glavne težave, s katerimi se sooča pomursko kmetijstvo so: majhne in razdrobljene kmetije, nizka produktivnost in dodana vrednost, upad kmetij, ki so se ukvarjale z živinorejo, zaraščanje kmetijskih zemljišč, nizka stopnja izobrazbe

kmetov, pomanjkanje znanja o upravljanju in podjetništvu, velik delež kmetov s polovičnim delovnim časom, visoka starost kmetov.

Pomurje ima velike možnosti za razvoj konkurenčnega kmetijstva temelječega na načelih trajnostnega razvoja. Biopridelava in lokalna (samo)oskrba s hrano so tržna niša, ki še ni dobro izkoriščena.

Trg dela. Zaradi premalo širokega razvoja gospodarstva regije in odpuščanja v nekaterih podjetjih se v regiji srečujemo s strukturno brezposelnostjo. Precej zaposlenih, ki danes še delajo v tekstilni industriji, bo sčasoma verjetno postalo brezposelnih in sicer v starosti, ko bo za izobraževanje za druge poklice že prepozno.

V letu 2015 se je v Pomurski regiji prijavilo 7.664 brezposelnih, kar je 7,1 % manj kot v enakem obdobju leta 2014, odjavilo pa se je 8.108 oseb, kar je 5,9 % več kot v enakem obdobju leta 2014. Število zaposlitev iz evidence zavoda se je v letu 2015 povečalo za 9,7 %. Poleg velike brezposelnosti težko zaposljivih oseb v Pomurju se bo učinek brezposelnosti prenesel tudi na mlade. Brezposelni starši bodo namreč slabo vplivali na mlajše generacije, ki v regiji ne bodo videli možnosti za lasten razvoj, zato bodo iskali možnosti za študij in zaposlitev drugod.

Ključni podatki o trgu dela v Pomurski regiji⁶ v letu 2015 glede na 2014 so:

- priliv v evidenco brezposelnih: 7.664, 7,1 manj kot v letu 2014,
- odliv iz evidence brezposelnih: 8.108, 5,9 % več kot v letu 2014,
- vključeni v zaposlitev (podatek za OS Murska Sobota): 6.337, 9,7 % več kot v letu 2014,
- objavljena prosta delovna mesta (podatek za OS Murska Sobota): 4.813
- vključeni (na novo) v aktivno politiko zaposlovanja (podatek za OS Murska Sobota): 2.731, kar je 776 vključitev manj kot v preteklem letu. Delež vključenih v APZ, iz OS Murska sobota, znaša 11,9 % v primerjavi z deležem brezposelnih 8,3 %, glede na število vseh brezposelnih v RS. Največ vključitev je bilo v programe:
  - o 1.104 v javna dela,
  - o 606 v programe institucionalnega usposabljanja,
  - o 536 v usposabljanje na delovnem mestu in delovni preizkus,
- strukturne težave, pri katerih Pomurska regija najbolj odstopa od državnega povprečja (podatki december 2015):
  - o 54,8% dolgotrajno brezposelnih (več kot 12 mesecev),
  - o 34,9% dolgotrajno brezposelnih (več kot 24 mesecev),
  - o 37,2% starejših od 50 let,
  - o 37,1% nizko izobraženih (1 in 2 raven izobrazbe, OŠ ali manj),
  - o 23,5% invalidov.

Razvojne institucije. V Pomurju se izvajajo številni projekti, ki pa niso med seboj povezani, kot bi to bilo potrebno, čeprav je v času izvajanja zakona zaznati pozitivne spremembe. Ne glede na to bi bilo potrebno ob pripravi projektov v večji meri upoštevati njihovo izvedljivost in smotrnost izvedbe ter izbirati projekte, ki gradijo na virih, ki pomenijo konkurenčno prednost regije in naložbo v dolgoročni razvoj.

⁶ Podatki se nanašajo na območje, ki ga pokriva OS Murska Sobota. Območje OS Murska Sobota ni enako območju, ki ga obravnava ZRPPR1015, saj ne zajema občin Ormož, Središče ob Dravi in Sv. Tomaž, ker le-te občine sodijo pod pristojnost OS Ptuj.

Ključno vlogo pri gospodarskem prestrukturiranju regije, pri boljšem sodelovanju med zasebnim in javnim sektorjem s spodbujanjem, vodenjem in povezovanjem trajnostnega poslovanja in tehnološkega razvoja naj bi imele regionalne razvojne institucije. Vse to pa je mogoče samo ob tesnem medsebojnem sodelovanju vseh ključnih dejavnikov na regionalni ravni: regionalne in območnih razvojnih agencij, občin, javnih in zasebnih ustanov, organizacij in podjetij, ki so gibalno gospodarskega razvoja. Razvojne institucije bi morale več časa nameniti razvoju novih zamisli in povezovanju ter vsebinam, ki so povezane z regijo. Preboj lahko pomeni le koncentracija znanja in kapitala, ki sta v regiji že tako omejena.

Pri razvoju lokalnih ter malih in srednjih podjetij so dejavne številne nevladne organizacije in agencije, kot npr. zbornice, lokalna podjetja, inkubatorji itd. V preteklih letih se je partnerstvo med njimi okrepilo ter s tem tudi njihova sposobnost za razvoj in izvajanje projektov.

3. Ukrepi in organi izvajanja Zakona

V tem poglavju želimo kratko predstaviti formalne temelje za izvajanje Zakona o Pomurju. Na kratko bomo opisali ukrepe Zakona in ob njih institucionalno okolje, ki zagotavlja njihovo izvajanje.

3.1 Ukrepi in instrumenti

Zakon v 3. členu opredeljuje **ukrepe** razvojne podpore pomurski regiji, ki so:

- 1) Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015,**
- 2) Spodbude za zaposlovanje,**
- 3) Davčna olajšava za investiranje,**
- 4) Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja na področjih.**

Prvi trije ukrepi razvojne podpore predstavljajo intervencijo vlade in države kot take na zakonsko omejenem geografskem območju. Razlogi za takšno intervencijo so predvsem v zunanjem gospodarskem šoku, ki ga je Pomurje doživelo zaradi stečaja največjega delodajalca v regiji, to je oblačilnega giganta tovarne Mura d.d. in, posledično, zaradi velikega povečanja števila nezaposlenih.

Medtem, ko pomenijo prvi trije ukrepi predvsem finančno in fiskalno ugodnost za Pomurje, pa je zadnji, torej 4. ukrep razvojne podpore usmerjen na horizontalno, integralno, povezovanje in prednostno obravnavo nekaterih ključnih programov kohezijske politike EU, ki se izvajajo oziroma ki so načrtovani, da se bodo izvajali v Sloveniji.

3.1.1. Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015

Vlada RS je na svoji seji dne 4. februarja 2010 sprejela Program POMURJE 2015⁷. Vrednost Programa POMURJE 2015 je 33 mio evrov. Dne **17. februarja 2011** je Vlada RS na svoji seji sprejela **Drugo spremembo programa POMURJE 2015**⁸. Sprememba se nanaša na realokacijo sredstev med inštrumenti. Dne **22. decembra 2011** je Vlada RS na svoji seji sprejela **Tretjo spremembo programa POMURJE 2015**⁹. Sprememba se nanaša na spremembo Instrumenta 1 in Instrumenta 2. Dne 29. marca 2012 je Vlada RS na svoji seji sprejela **Četrto spremembo programa POMURJE 2015**¹⁰. Sprememba se nanaša na spremembo nekaterih kazalnikov v Poglavlju 5, na spremembe vseh Instrumentov in finančnega okvira programa ter na spremembo besedila v Poglavlju 8. Dne 13.3.2013 je Vlada RS na svoji seji sprejela **Peto spremembo programa POMURJE 2015**¹¹. Sprememba se nanaša na spremembe instrumentov 2, 3, 4 in 5 ter spremembo finančnega načrta (realokacijo sredstev). Dne 24.4.2014 je Vlada RS na svoji seji sprejela **Šesto spremembo programa Pomurje 2015**¹². Sprememba se nanaša na vsebinske spremembe nekaterih kazalnikov in vseh instrumentov ter spremembo finančnega načrta. V letu 2015 spremembe programa ni bilo.

Sredstva so zagotovljena z Zakonom na posebni proračunski postavki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Razrez po posameznih instrumentih po spremembi Programa POMURJE 2015 je prikazan v **Tabeli 14 (str. 85)**.

Program se izvaja s petimi instrumenti:

- I. Spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest,***
- II. Spodbujanje razvoja človeških virov,***
- III. Spodbujanje socialnega podjetništva,***
- IV. Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije in***
- V. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v regiji.***

Sprejemu Zakona je sledil sprejem *Uredbe o kriterijih in pogojih* ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015 (v nadaljevanju »Pomurska uredba«)¹³. Z Pomursko uredbo zakonodajalec ureja spodbude za zaposlovanje in davčno olajšavo za investiranje.

Na podlagi izvajanja Pomurske uredbe v prvih dveh letih izvajanja zakona v praksi, so se v letu 2012 začele aktivnosti priprave spremembe Pomurske uredbe, ki je bila do konca leta 2012 medresorsko usklajena in dne 15.4.2013 objavljena v Uradnem listu št. 31/2013. Gre za manjše spremembe pri spremembi obrazcev, ki jih uporablja ZRSZ, pri prijavi vlog za povračilo prispevkom delodajalcem. Z dnem uveljavitve *Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja*

⁷ Glej **Sklep Vlade (2010)**.

⁸ Glej **Sklep Vlade (2011)**.

⁹ Glej **Sklep Vlade (2011)**.

¹⁰ Glej **Sklep Vlade (2012)**.

¹¹ Glej **Sklep Vlade (2013)**.

¹² Glej **Sklep Vlade (2014)**.

¹³ Glej **Uredbo o kriterijih in pogojih (2010, 2013)**.

*regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje (v nadaljevanju »Uredba«)*¹⁴ konec leta 2014 je prenehala veljati Pomurska uredba.

¹⁴ Uradni list RS, št. 94/14. Velja od 23.12.2014.

3.1.2. Spodbude za zaposlovanje

Drugi ukrep Zakona predvideva spodbude za zaposlovanje, ki so podrobneje opredeljene v Uredbi in sicer:

- *Delodajalec, ki najmanj za dobo dvanajstih mesecev zaposli prikrajšanega delavca v Pomurski regiji, lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za 70% stroškov tega delavca.*
- *V primeru, ko delodajalec najmanj za dve leti zaposli prikrajšanega delavca, se mu za obdobje dveh let povrnejo plačani prispevki delodajalca za socialno varnost.*

V primeru, da delodajalec najmanj za eno leto zaposli prikrajšanega delavca, opredeljenega z Uredbo, uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za 70% stroškov delavca. Pri tem se upoštevajo bruto plača in prispevki delodajalca za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti in zavarovanje za starševsko varstvo, uvedeni v skladu z zakoni, ki urejajo to področje.

V primeru, da delodajalec najmanj za dve leti zaposli prikrajšanega delavca, opredeljenega z Uredbo, se mu za obdobje dveh let povrnejo plačani prispevki delodajalca za socialno varnost. Delodajalci imajo možnost koristiti povrnitev plačanih prispevkov v dveh delih, in sicer po prvem letu zaposlitve in po dveh letih zaposlitve prikrajšanega delavca. Povračilo ni združljivo s subvencijo za zaposlitev, dodeljeno delodajalcu za namene spodbujanja zaposlovanja v okviru izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja za to osebo.

Spodbuda za zaposlovanje prikrajšanega delavca in povrnitev prispevkov delodajalca za socialno varnost istega prikrajšanega delavca se lahko kombinirata, vendar do najvišjega dovoljenega zneska državnih pomoči¹⁵.

Davčna olajšava za investiranje

Tretji ukrep Zakona predvideva davčno olajšavo za investiranje, ki je podrobneje opredeljena v Uredbi in sicer:

- *Delodajalec lahko za investiranje v letih od 2010 do 2015 uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 70 odstotkov investiranega zneska za investicije v opremo in neopredmetena sredstva.*

Pogoj za koriščenje olajšave za investiranje je, da imajo podjetja pozitivno davčno osnovo, da zaposlujejo delavce iz Pomurja in da investirajo na območju izvajanja zakona. Ocenjuje se, da so navedeni pogoji skladni tudi s ciljem zakona, tudi z davčnimi ukrepi spodbuditi investicije (gospodarska aktivnost) in zaposlovanje v Pomurju.

Za izvajanje prvih treh ukrepov so bile v letu 2010 priglašene štiri sheme državnih pomoči¹⁶. Konec leta 2014 sta bili za izvajanje ukrepov priglašeni novi shemi državnih pomoči.¹⁷ Prav tako je bilo konec

¹⁵ Glej 5. člen ZRPPR1015 (2009)

leta objavljeno Tolmačenje MGRT glede uveljavljanja davčne olajšave za investiranje po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2) in Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (ZRPPR1015) za investicije izvedene od 1.7.2014 do 23.12.2014¹⁸.

3.1.3. Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije

Poleg Programa POMURJE 2015 in dveh »fiskalnih ukrepov« zajema Zakon o Pomurju tudi instrument, ki zagotavlja prednostno obravnavo programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja in sicer:

- *Program razvoja podeželja 2007-2013, oziroma del, ki ga Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izvaja v Pomurju;*
- *Aktivnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo iz naslova Evropskega sklada za regionalni razvoj 2007-2013 pri vzpostavljanju Gospodarskega središča v Pomurju;*
- *Aktivnosti Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport iz naslova Evropskega sklada za regionalni razvoj pri vzpostavitvi Medpodjetniškega izobraževalnega centra (MIC);*
- *Aktivnosti Ministrstva za okolje in prostor iz naslova Evropskega kohezijskega sklada pri izgradnji Pomurskega vodovoda.*

Medtem, ko za aktivnosti ukrepov Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in Ministrstva za okolje in prostor ni bilo potrebno sprejemati dodatnih podzakonski aktov za izvajanje tega Zakona, pa je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za izvajanje Programa razvoja podeželja 2007-2013 v prvi polovici leta 2010 pripravilo (Vlada RS pa sprejela) *uredbo za izvajanje programa razvoja podeželja za obdobje 2007-2013 v letih 2010 – 2013*. Zaradi uveljavitve Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja v letu 2011, je Vlada RS sprejela *novu uredbo za izvajanje programa razvoja podeželja za obdobje 2007-2013 v letih 2011-2013*, ki velja od 16.4.2011 dalje.

3.2. Organi usklajevanja in izvajanja zakona

Operativni okvir za izvajanje Zakona o Pomurju predstavljajo:

- a) Medresorska komisija za usklajevanje ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji**
- b) Projektna pisarna Vlade RS v Pomurju**
- c) Projektna enota za Pomurje**
- d) Regionalna razvojna agencija Mura.**

---

¹⁶ Glej **Letno poročilo (2010)**.

¹⁷ Za povračilo prispevkov delodajalca in davčno olajšavo za zaposlovanje je bila priglašena shema državnih pomoči št. BE04-2399245-2014. Za davčno olajšavo za investiranje pa je bila priglašena shema državnih pomoči št. BE02-2399245-2014.

¹⁸ 23.12.2014 je začela veljati nova Uredba o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje.

Pri tem je bil glavni namen Projektne pisarne, ki je delovala do konca leta 2012, vertikalno usklajevanje izvajanja Zakona o Pomurju, torej povezava med nacionalno in regionalno ravni. Poglavitni dogodki pri izvajanju zakona v letu 2015 se nahajajo v tem poročilu.

3.2.1. Medresorska komisija

Za usklajevanje izvajanja zakona je Vlada RS ustanovila Medresorsko komisijo za usklajevanje ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji. Dne 10.6.2010 je Vlada RS sprejela sklep o širitvi komisije. Tako je bila ustanovljena **Medresorska komisija za usklajevanje razvojnih ukrepov Pomurski regiji in Pokolpju**. V Medresorski komisiji sodelujejo predstavniki vseh resorjev, vključenih v izvajanje zakona¹⁹. Do 26.5.2011 jo je vodil državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade. V skladu s Sklepom Vlade RS²⁰ jo je po tem datumu vodil direktor Urada za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na SVLR.

Z dnem 24.5.2012²¹ je bila s sklepom Vlade RS ukinjena Medresorska komisija ter s sklepom Vlade RS²² št. 30200-1/2013/4 z dne 10.10.2013 nadomeščena z Delovno skupino za spremljanje izvajanja ukrepov razvojne podpore na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo v skladu z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja²³ in Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji. Delovna skupina se je v mesecu decembru 2014 sestala na 1. seji in obravnavala poslovniki o organizaciji in načinu dela delovne skupine ter izvajanje programov spodbujanja konkurenčnosti v Pokolpju, v Pomurju in na območju Maribora s širšo okolico. Druga seja Delovne skupine je bila v mesecu aprilu 2015 in je obravnavala izvajanje programov spodbujanja konkurenčnosti v Pokolpju, Pomurju, na območju Maribora s širšo okolico in na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje.

3.2.2. Projektna pisarna Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji

Projektna pisarna Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji (v nadaljnjem besedilu: Projektna pisarna) je delovala od 15.1.2010. Do 2.3.2011 jo je vodil državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade RS. Na podlagi drugega odstavka 12. člena Zakona, je dne 17.3.2011 ministrica SVLR izdala Navodilo o delovanju Projektne pisarne Vlade RS V Pomurski regiji²⁴, dne 15.6.2011 je minister brez resorja odgovoren za lokalno samoupravo in regionalno politiko izdal *Navodilo za delovanje Projektne pisarne Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji*²⁵, ki je usklajeno z novim Zakonom o skladnem regionalnem razvoju²⁶ in Sklep o imenovanju skrbnika regije²⁷, dne 6.2.2012 pa je predstojnik Službe

¹⁹ Pri tem predstavlja izjemo Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je bil k sodelovanju v Zakonu o Pomurju povabljen zaradi svojih dejavnosti na področju čezmejnega sodelovanja z Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško.

²⁰ Glej **Sklep Vlade (2011)**.

²¹ Glej **Sklep Vlade (2012)**.

²² Glej **Sklep Vlade (2013)**.

²³ Uradni list RS, št. 20/2011 in 57/2012.

²⁴ Glej **Navodilo (2011a)**.

²⁵ Glej **Navodilo (2011b)**.

²⁶ Glej **Uradni list RS, št. 20/2011**.

²⁷ Glej **Sklep SVLR (2011)**.

Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko izdal novo *Navodilo za delovanje Projektne pisarne Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji*²⁸.

Projektna pisarna je delovala kot začasna oblika delovanja v obdobju **od 01.01.2010 do 31.12.2012**.

Naloge Projektne pisarne so izvajali:

- Skrbnik regije na SVLR/MGRT;
- Skrbniki pogodb v Uradu za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v SVLR/MGRT;
- Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o., Murska Sobota, ki je izvajala posamezne naloge pisarne po pogodbi s SVLR/MGRT.

Projektna pisarna se je fizično nahajala v prostorih RRA Mura.

Projektna pisarna Vlade RS v Pomurju je začela z aktivnim povezovanjem razvojnih deležnikov in javnih institucij z zasebnimi. Z usposobitvijo RRA Mura za zagotavljanja logistične in vsebinske podpore gospodarskim subjektom in občinam v Pomurju, je RRA Mura postala pomemben akter v regiji za uspešno izvajanje Zakona med delovanjem pisarne do konca leta 2012.

Po prenehanju delovanja pisarne v Pomurski regiji z dnem 1.1.2013, je RRA Mura samostojno, kot osrednja regijska razvojna institucija, nadaljevala s potrebnimi dejavnostmi na podlagi zakona do konca leta 2015.

3.2.3. Regionalna razvojna agencija Mura

RRA Mura je izvajala naloge pristojne regionalne razvojne agencije za Pomursko regijo po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja do konca leta 2015, saj je bil 2. oktobra 2015 nad družbo oklican stečajni postopek. Naloge je izvajala v sodelovanju z območnimi razvojnimi agencijami in so bile povezane z izvajanjem zakona. Ker območje izvajanja zakona zajema celovito območje Prlekije in Prekmurja, so spadale v okvir aktivnosti RRA Mura tudi občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž.

V pogodbi²⁹ med SVLR/MGRT in RRA Mura so bile opredeljene naloge strokovne, tehnične in organizacijske podpore ter koordinacije pri izvajanju Zakona.

RRA Mura je za svoje aktivnosti v okviru izvajanja zakona trikrat na leto izstavljala zahtevek za izplačilo in sicer: 15. marca, 15. julija in 15. novembra. RRA Mura je v letu 2015 izstavila tri zahtevke, zadnjega 17. decembra 2015, in prejela plačilo v višini **159.576,20 EUR**³⁰.

²⁸ Glej **Navodilo (2012)**.

²⁹ Glej **Pogodba RRA MURA (2009)** in Dodatek št. 1, Dodatek št. 2, Dodatek št. 3, Dodatek št. 4 in Dodatek št. 5 (2011, 2012, 2013, 2014 in 2015).

³⁰ Glej **RRA MURA (2015)**.

V skladu s Šesto spremembo Programa Pomurje 2015 je bil v letu 2014 sklenjen Dodatek št. 4³¹ k osnovni pogodbi med SVLR/MGRT in RRA Muro, ki je opredelil nekatere nove naloge. Skupne naloge iz pogodbe so bile sledeče:

- usklajevanje dejavnosti ministrstev v Pomurski regiji za učinkovito rabo razpoložljivih razvojnih sredstev v skladu z letnim načrtom aktivnosti, ki ga pripravi RRA, potrdi pa ministrstvo,
- priprava, usklajevanje in izvajanje ključnih regijskih projektov v Pomurski regiji, v skladu z letnim načrtom aktivnosti, ki ga pripravi RRA, potrdi pa ministrstvo,
- izvajanje komunikacijske strategije ter načrta obveščanja in ozaveščanja javnosti o zakonu in posameznih ukrepih zakona, na podlagi letnega načrta aktivnosti, ki ga pripravi RRA, potrdi pa ministrstvo,
- izvajanje načrta privabljanja investicij v regijo, na podlagi letnega načrta, ki ga pripravi RRA, potrdi pa ministrstvo,
- priprava polletnih in letnih poročil o izvajanju zakona za obravnavo na vladi, v sodelovanju z ministrstvom,
- priprava predlogov sprememb Programa in sodelovanje pri pripravi sprememb Programa,
- informiranje potencialnih prijaviteljev o javnih razpisih v okviru izvajanja Programa, v sodelovanju z območnimi razvojnimi agencijami,
- informiranje prijaviteljev pri uveljavljanju davčnih olajšav za investicije in o spodbudah za zaposlovanje,
- priprava in izvajanje posameznih javnih razpisov skladno s Programom, ki jih potrdi ministrstvo,
- sodelovanje pri pripravi razpisnih dokumentacij in delu strokovnih komisij pri izvajanju javnih razpisov skladno s Programom po nalogu ministrstva,
- spremljanje in izvajanje nadzora ter poročanje nad izpolnjevanjem nalog po sklenjenih pogodbah med prejemniki sredstev in ministrstvom, na podlagi letnega načrta aktivnosti nadzora, ki ga pripravi RRA v sodelovanju s skrbniki pogodb, potrdi pa ministrstvo,
- vzdrževanje vseh evidenc v zvezi z izvajanjem Pogodbe in Programa,
- izvajanje drugih nalog po nalogu ministrstva v zvezi z izvajanjem Programa.

Svet Pomurske razvojne regije je na 59. seji dne 8.12.2015 sprejel sklep o preklicu pooblastila RRA Mura d.o.o. z začetkom učinkovanja dne 31.12.2015 in izboru pogodbenega partnerstva za skupno opravljanje splošnih razvojnih nalog v regiji v programskem obdobju 2014-2020. Pogodbeno partnerstvo je potrdil tudi Razvojni svet Pomurske regije na svoji 16. seji, dne 9.12.2015. Svet Pomurske razvojne regije (SR) je v mesecu januarju 2016 pri MGRT vložil prošnjo za predhodno soglasje k izbiri Razvojnega centra Murska Sobota za regionalno razvojno agencijo Pomurske razvojne regije v programskem obdobju 2014-2020. MGRT je dne, 11.2.2016, pod številko zadeve 3030-18/2014/38 izdalo SR soglasje k izbiri regionalne razvojne agencije Razvojnega centra Murska Sobota, v skladu z drugim odstavkom 20. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2; Uradni list RS, št. 20/11 in 57/12) za izvajanje instrumentov programa spodbujanja konkurenčnosti po Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2017 (Uradni list RS, št. 87/09 in 82/15).

³¹ Z dne 10.9.2014.

Odločbo MGRT o vpisu v evidenco regionalnih razvojnih agencij št. 3030-11/2013/178 z dne 26.2.2016 za opravljanje splošnih razvojnih nalog v Pomurski razvojni regiji v obdobju 2014-2020 je pogodbeno partnerstvo institucij prejelo 1.3.2016.

4. Analiza izvajanja aktivnosti po ukrepih Zakona

Zakon je razdeljen na štiri ukrepe, pri čemer predstavlja prvi ukrep »**Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010-2017**« **najpomembnejši člen razvojnega prestrukturiranja regije**. Drugi in tretji ukrep sta »fiskalna« ukrepa, saj gre za spodbude za zaposlovanje podjetij ter investicijske olajšave. Četrty ukrep predstavlja sklop programov in projektov iz naslova kohezijske politike.

Pri opredeljevanju in izvajanju ukrepov razvojne podpore zakon predvideva, da se upoštevajo zlasti dolgoročne primerjalne prednosti in razvojne usmeritve Pomurske regije, kot so: geotermalna energija in drugi obnovljivi viri energije, trajnostno in konkurenčno kmetijstvo ter agroživilstvo, turizem. Ukrepi razvojne podpore se izvajajo v skladu s pravili o uporabi sredstev evropske kohezijske politike, pravili evropske politike razvoja podeželja in pravili o dodeljevanju državnih pomoči.

Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz programov evropske kohezijske politike in evropske politike razvoja podeželja se zagotavlja z neposredno potrditvijo regijskih projektov, ki so vključeni v operativne programe, s strani organa upravljanja, v skladu s pravili kohezijske politike ter z dodatnimi merili za izbor projektov iz Pomurske regije v javnih razpisih, na osnovi uredbe iz 10. člena tega zakona.

Pri izvajanju ukrepov razvojne podpore se upoštevajo tudi specifične potrebe narodnostno mešanega območja regije, predvsem z vidika ustvarjanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti in slovenske narodne skupnosti v Porabju.

4.1. Program POMURJE 2017

Program POMURJE 2015 se je začel izvajati ob sprejemu v začetku februarja 2010 in se izvaja s petimi instrumenti:

- I. Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest,
- II. Spodbujanje razvoja človeških virov,
- III. Spodbujanje socialnega podjetništva,
- IV. Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije in
- V. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v regiji.

4.1.1. Izvajanje aktivnosti Programa POMURJE 2017

V začetku februarja 2010 je Vlada RS sprejela Program POMURJE 2017 in s tem se je lahko začelo izvajanje posameznih instrumentov Programa. V letu 2011 je Vlada RS na svojih sejah sprejela dve spremembi Programa POMURJE. Dne **17. februarja 2011** je Vlada RS na svoji seji sprejela **Drugo spremembo programa POMURJE 2017**³². Dne **22. decembra 2011** je Vlada RS na svoji seji sprejela

³² Glej **Sklep Vlade (2011)**.

Tretjo spremembo programa POMURJE 2017³³. Dne **29. marca 2012** je Vlada RS na svoji seji sprejela **Četrto spremembo programa POMURJE 2017³⁴,** dne **13. marca 2013** pa **Peto spremembo Programa Pomurje 2017³⁵.** **Šesto spremembo Programa Pomurje 2017³⁶** je Vlada RS na svoji seji sprejela dne **24. aprila 2014.** **Sedme spremembe Programa Pomurje 2017** v letu 2015 ni bilo.

V nadaljevanju je prikazano stanje o izvajanju vsakega od petih instrumentov Programa POMURJE 2017 v obdobju leta 2015.

4.1.1.1. Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest

Instrument predstavlja najbolj vidno in s tem tudi v javnosti najbolj z naklonjenostjo sprejeto aktivnost zakona. V okviru prvega instrumenta, Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest, je bil v letu 2015 izveden:

- ***Sedmi javni razpis ³⁷za sofinanciranje začetnih investicij v podjetjih (7. JR), objavljen v Uradnem listu RS št. 12/2015 z dne 27. 02. 2015.***

Izvedba Sedmega javnega razpisa za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest na območju izvajanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 -2015

Sedmi javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest na območju izvajanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 je bil objavljenem v **Uradnem listu RS št. 12/2015 dne 27.02.2015.** Okvirna višina sofinanciranja posameznega projekta je znašala najmanj 10.000 EUR in največ 500.000 EUR. Razpisana so bila sredstva **za leto 2015** v skupni višini **2.000.000 EUR.** Rok za oddajo vlog je bil **26.03.2015.**

Predmet javnega razpisa je bilo sofinanciranje investicij v osnovna sredstva pri postavitvi novega proizvodnega obrata, širitvi obstoječega obrata ali začetku nove dejavnosti, ki pomeni temeljito spremembo proizvoda ali proizvodnega procesa v obstoječem proizvodnem obratu (s pomočjo racionalizacije, diverzifikacije ali modernizacije) ter ustvarjanje novih delovnih mest povezanih z začetno investicijo, na območju izvajanja zakona. Upravičeni stroški po tem javnem razpisu so bili nakup strojev in opreme, nakup nematerialnih naložb, ki pomenijo prenos tehnologije z nakupom patentiranih pravic, licenc, know-howa in nepatentiranega tehničnega znanja, pod pogojem, da se uporabljajo na območju izvajanja zakona, gradbeno-obrtniško-inštalacijska dela ter nakup objektov ali zemljišč.

Informiranje potencialnih prijaviteljev o objavi razpisa je potekalo na spletni strani MGRT in RRA Mura. Morebitni prijavitelji so prejeli izključno pisne informacije (odgovore na vprašanja), ki so bile objavljene na spletni strani MGRT.

³³ Glej **Sklep Vlade (2011).**

³⁴ Glej **Sklep Vlade (2012).**

³⁵ Glej **Sklep Vlade (2013).**

³⁶ Glej **Sklep Vlade (2014).**

³⁷ Glej **Sedmi javni razpis (2015).**

Na javni razpis je prispelo 102 vlog, skupna vrednost zaprošenega sofinanciranja je bila 8.769.349,78 EUR. Na seznam za ocenjevanje se je uvrstilo 77 vlog, razpoložljiva sredstva so zadoščala za sofinanciranje 14 projektov začetnih investicij. Dva upravičenca sta odstopila od podpisa pogodbe oz. projekta. Tako je v izvajanju 12 izbranih projektov začetne investicije, ki bodo skupaj ustvarili **27 novih delovnih mest**. Pomoč po razpisu je bila dodeljena na osnovi Regionalne sheme državnih pomoči (št. priglasitve: BE02-2399245-2014).

Tabela 1: Število projektov v izvajanju v okviru 7. javnega razpisa Instrumenta 1 ter vrednost odobrenih nepovratnih sredstev po sedežu prijavitelja – po občinah in upravnih enotah

Sedež vlagatelja	Število projektov v izvajanju	Skupna vrednost projektov z DDV, v EUR	Zaprošeno sofinanciranje 2015, v EUR
Črenšovci	1		310.742,31
Lendava	1		21.481,20
UE Lendava	2		332.223,51
Gornja Radgona	1		12.404,25
UE Gornja Radgona	1		12.404,25
Beltinci	5		737.506,30
Cankova	1		156.820,50
Murska Sobota	1		19.557,57
UE M.Sobota	7		913.884,37
Ljutomer	1		143.743,23
UE Ljutomer	1		143.743,23
Ljubljana	1		500.000,00
Skupaj	12		1.902.255,36

Vir: Analiza 7. javnega razpisa, RC MS (2016).

V letu 2015 je bilo dejansko izplačanih sredstev **1.893.013,36 EUR**, kar predstavlja 99,51 % odobrenih sredstev oz. 94,65% razpisanih sredstev v letu 2015 iz naslova sedmega javnega razpisa.

V skladu s pogoji javnega razpisa so se na javni razpis lahko prijavile vse pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in so na dan oddaje vloge na predmetni razpis bile registrirane vsaj 18 mesecev po ZGD³⁸), razen pravnih oseb v javni lasti.

Analiza doseženega na sedmih razpisih

Projekti se financirajo iz proračunske postavke 9606 – Razvoj Pomurja. Skupaj se sofinancira **198 projektov** začetnih investicij (67 iz prvega JR, 24. iz drugega JR, 19 iz tretjega JR, 22 iz četrtega JR, 18 iz petega JR, 36 iz šestega JR in 12 iz sedmega JR).

Po odobritvi projektov in pred podpisom (ali pa po podpisu) pogodb je prišlo do skupaj **29 odstopov od pogodb**, in sicer:

³⁸ Glej Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – ZGD-1-UPB3, z vsemi spremembami).

- od skupaj odobrenih 70 projektov po prvem javnem razpisu sta odstopila od izvajanja pogodbe dva prejemnika (dodatno k tistemu, ki je odstopil pred podpisom pogodbe), od dveh pogodb je odstopila SVLR ob prejetju zahtevka za izplačilo, ker se projekta začetne investicije nista izvajala v skladu z navedbami v vlogi in določili javnega razpisa; v izvajanju je 67 projektov, 321 delovnih mest po pogodbah.
- od skupaj odobrenih 30 projektov po drugem javnem razpisu je odstopilo od izvajanja pogodbe šest prejemnikov; v izvajanju je 24 projektov, 66 delovnih mest po pogodbah.
- od skupaj odobrenih 24 projektov po tretjem javnem razpisu je odstopilo od izvajanja pogodb pet prejemnikov; v izvajanju je 19 projektov, 56 delovnih mest po pogodbah.
- od skupaj odobrenih 24 projektov po četrtem javnem razpisu sta odstopila od izvajanja pogodbe dva prejemnika; v izvajanju je 22 projektov, 120 delovnih mest po pogodbah.
- od skupaj odobrenih 22 projektov po petem javnem razpisu so odstopili od izvajanja pogodbe štirje prejemniki; v izvajanju je 18 projektov, 91 delovnih mest po pogodbah.
- od skupaj odobrenih 43 projektov po šestem javnem razpisu je odstopilo od izvajanja pogodbe sedem prejemnikov; v izvajanju je 36 projektov, 93 delovnih mest po pogodbah.
- od skupaj odobrenih 14 projektov po sedmem javnem razpisu sta odstopila od izvajanja pogodbe dva prejemnika; v izvajanju je 12 projektov, 27 delovnih mest po pogodbah.

V letu 2015 so bila izplačana še nepovratna sredstva za sofinanciranje 36 projektov, katerim so bila odobrena nepovratna sredstva na osnovi **šestega javnega razpisa** (Uradni list RS, št. 18/2014 z dne 14.3.2014), **skupaj v višini 1.502.236,14 EUR.**

V letu 2015 so bila izplačana nepovratna sredstva za sofinanciranje 12 projektov, katerim so bila odobrena nepovratna sredstva na osnovi **sedmega javnega razpisa**, **skupaj v višini 1.893.013,36 EUR.**

V letu 2015 so bila tako izplačana nepovratna sredstva na osnovi šestega in sedmega javnega razpisa v skupni višini 3.395.249,50 EUR.

Na podlagi 198 sklenjenih pogodb o sofinanciranju projektov in javnih razpisov morajo prejemniki sredstev v roku 3 let (mala podjetja) oz. 5 let (velika podjetja) ustvariti 774 predvidenih delovnih mest. Iz navedenega sledi, da je bilo za posamezno delovno mesto izplačanih v povprečju 25.915,14 EUR.³⁹

Seznam odobrenih projektov iz vseh javnih razpisov je v prilogi Poročila.

³⁹ V letu 2010 je bilo skupaj izplačanih sredstev v višini 3.563.310,88 EUR, v letu 2011 3.179.971,37 EUR, v letu 2012 3.368.523,85 EUR, v letu 2013 2.650.211,94 EUR, v letu 2014 3.901.048,32 EUR in v letu 2015 3.395.249,50 EUR.

Tabela 2: javni razpisi – razpisana in odobrena sredstva, projekti v izvajanju, izplačila 2014 -2015.

	2014	2015	Skupaj	
Razpisano prvi javni razpis, EUR	0	0	0	
Razpisano drugi javni razpis, EUR	0	0	0	
Razpisano tretji javni razpis, EUR	0	0	0	
Razpisano četrti javni razpis, EUR	0	0	0	
Razpisano peti javni razpis, EUR	3.744.000,00	0	3.744.000,00	
Razpisano šesti javni razpis, EUR	3.891.000,00	5.137.348,00	9.028.348,00	
Razpisano sedmi javni razpis, EUR		2.000.000,00	2.000.000,00	
Razpisano skupaj, EUR	7.635.000,00	7.137.348,00	14.772.348,00	
Odobreno, EUR				
V izvajanju, po odstopih in prerazporeditvah, EUR	5.663.516,47	3.473.771,89	9.137.288,36	
Izplačano prvi javni razpis, EUR	0	0	0	
Izplačano drugi javni razpis, EUR	0	0	0	
Izplačano tretji javni razpis, EUR	0	0	0	
Izplačano četrti javni razpis, EUR	0	0	0	
Izplačano peti javni razpis, EUR	1.229.590,59		1.229.590,59	
Izplačano šesti javni razpis, EUR	2.677.883,50	1.502.236,41	4.180.119,91	
Izplačano sedmi javni razpis, EUR	0	1.893.013,36	1.893.013,36	
Izplačano skupaj Instrument 1, EUR	3.907.474,09		6.557.686,03	
Delež izplačil od razpisanih sredstev, EUR	51,18%	47,57%	49,43%	
Delež izplačil - projekti v izvajanju, EUR	68,99%	97,94%	79,92%	

Vir: MGRT, RRA Mura in RC MS (2014, 2015, 2016)

Iz zgornje **Tabele št. 2** izhaja, da je znašala realizacija izplačil v letu 2014 in 2015 49,43% glede na razpisana sredstva in 79,92% glede na odobrena sredstva za projekte v izvajanju.

Izkušnje priprave in izvedbe javnih razpisov v okviru **prvega instrumenta** se bodo upoštevale pri objavi naslednjih razpisov.

4.1.1.2. Spodbujanje razvoja človeških virov

S tem instrumentom se bodo spodbujale zaposlitve diplomantov in ustrezno prekvalificiranje delovne sile v Pomurski regiji in usposabljanja za nove izzive, s čimer se bodo povečale možnosti za novo zaposlovanje in ustvarjanje novih delovnih mest za visoko izobražen kader.

Instrument je sestavljen iz dveh sestavnih delov:

1. Projektno sofinanciranje vključevanja diplomantov v delo na razvojnih projektih podjetij;
2. Spodbujanje samostojne poslovne kariere poti in podjetniškega potenciala v Pomurski regiji.

V okviru izvajanja **instrumenta 2** so se v **letu 2015** izvajale sledeče aktivnosti, in sicer:

1. Projektno sofinanciranje vključevanja diplomantov v delo na razvojnih projektih podjetij

V okviru prvega dela instrumenta je v skladu s Šesto spremembo programa Pomurje 2015, v mesecu aprilu 2014, prišlo do nekaterih vsebinskih sprememb instrumenta, da bi omogočili večji odziv podjetij in diplomantov na predlagani razpis. V letu 2014 je bil tako pripravljen načrt aktivnosti,

osnutek javnega razpisa za vključevanje diplomantov v delo na inovativnih projektih ter pripravljena Vloga za neposredno potrditev operacije, vendar so bile nadaljnje aktivnosti zaradi pomanjkanja sredstev v državnem proračunu ustavljene. V letu 2015 je prišlo le do manjše spremembe finančnega načrta izvajanja pripravljenega projekta. Zaradi priprave zakonske podlage za nadaljevanje izvajanja zakona po letu 2015, ni prišlo do drugih aktivnosti.

2. spodbujanje samostojne poslovne kariere poti in podjetniškega potenciala v Pomurski regiji

V letu 2014 je bil pripravljen osnutek izvedbe razpisa za spodbujanje samostojne poslovne kariere poti in podjetniškega potenciala, opravljen sestanek Pomurskega tehnološkega parka z RRA Muro in Slovenskim podjetniškim skladom, vendar do realizacije tudi v letu 2015 ni prišlo zaradi pomanjkanja sredstev v državnem proračunu.

V letu 2015 je bil v okviru navedene aktivnosti s strani Slovenskega podjetniškega sklada objavljen javni razpis **»Spodbude za zagon podjetij v problemstih območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015 (P2R)«**, katerega predmet so bile subvencije za novoustanovljena podjetja, tudi na območju izvajanja zakona (glej točko poročila 5.1.2.1. Slovenski podjetniški sklad).

4.1.1.3. Spodbujanje socialnega podjetništva

Namen instrumenta je spodbuditi in podpreti razvoj podjetniških zamisli v socialnem podjetništvu, spodbujati sodelovanje ljudi in prostovoljsko delo, krepiti družbeno solidarnost in kohezijo, krepiti inovativno sposobnost družbe za reševanje socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov, zagotavljati dodatno ponudbo proizvodov in storitev, ki so v javnem interesu, razvijati nove možnosti zaposlovanja, zagotavljati dodatna delovna mesta ter socialno integracijo in poklicno reintegracijo najbolj ranljivih skupin ljudi na trgu dela, v Pomurski regiji.

Cilj je povečati podjetniško dejavnost v regiji na področju socialne (družbeno odgovorne) ekonomije, predvsem na področjih konkurenčnih prednosti regije, povečati socialno vključenost in zaposlenost prebivalstva.

Državni zbor RS je na seji 7. marca 2011 sprejel Zakon o socialnem podjetništvu (ZSocP), ki je stopil v veljavo 1.1.2012. V letu 2012 je bila na podlagi zakona sprejeta tudi Uredba o določitvi dejavnosti socialnega podjetništva, ki je podrobneje opredelila te dejavnosti⁴⁰ ter »odprta« evidenca socialnih podjetij, ki jo vodi pristojno MDDSZ. V evidenci je bilo konec leta 2013 zavedenih 25 socialnih podjetij s kratico so.p.. Meseca junija 2013 je Vlada sprejela (drugi) sklep o imenovanju članov v Svet za socialno podjetništvo⁴¹, ustanovljen meseca septembra 2011, ki je pristojen za oblikovanje politike razvoja socialnega podjetništva. Do konca leta 2012 je bil pripravljen osnutek Strategije razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2013-2016. Svet za socialno podjetništvo je Strategijo razvoja socialnega podjetništva potrdil dne 27.6.2013, Vlada RS pa jo je sprejela dne 25.7.2013. V mesecu aprilu 2013 je bil prav tako sprejet Pravilnik o spremljanju poslovanja socialnih podjetij. V mesecu juniju 2014 je bila sprejeta Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi dejavnosti

⁴⁰ Glej **Uradni list RS**, št. 54/2012.

⁴¹ Glej **Sklep Vlade** (2012 in 2013).

socialnega podjetništva⁴², ki je razširila nabor dejavnosti. V letu 2014 je MDDSZ v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za področja dejavnosti socialnega podjetništva, pripravilo Program ukrepov 2014-2015 za izvajanje strategije razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2013-2016. Od 1.1.2015 dalje spada socialno podjetništvo pod pristojnost MGRT. V letu 2015 je bila pripravljena sprememba Zakona o socialnem podjetništvu, ki med drugim uvaja novo definicijo socialnega podjetništva, omogoča izvajanje socialnega podjetništva na vseh področjih gospodarskih aktivnosti ter odpravlja tip A in B socialnih podjetij. Sprememba zakona v letu 2015 ni bila uresničena.

Dne 30.6.2015 je bila izvedena 7. seja Sveta za socialno podjetništvo (v novi sestavi), kjer so se člani seznanili z vladnim strateškim projektom socialnega podjetništva, združništva in ekonomske demokracije, s načrti in aktivnostmi MGRT na tem področju (od 1.1.2015 dalje) ter s problematiko aktualne strategije in z zakonom.

Javni razpis za spodbujanje projektov socialnega podjetništva v Pomurski regiji je bil ponovno objavljen v **Uradnem listu RS, št. 98/2013 dne 29.11.2013**. Razpisana so bila sredstva za dvoletno obdobje (skupaj 1.200.000 EUR); **za leti 2014 in 2015, 600.000 EUR za posamezno leto**. Rok za oddajo vlog je bil **10.1.2014**.

Namen javnega razpisa je bil spodbuditev in podpora razvoju podjetniških zamisli v socialnem podjetništvu, zagotovitev novih delovnih mest in izboljšanje življenjskega standarda prebivalstva v Pomurski regiji. Cilj razpisa je bil povečanje podjetniške dejavnosti na področju socialne ekonomije, predvsem na področjih konkurenčne prednosti regije ter povečanje socialne vključenosti in zaposlenosti prebivalstva v regiji.

Upravičeni stroški so bili: stroški dela zaposlenih iz ranljivih ciljnih skupin in stroški nakupa strojev in opreme, potrebnih za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva, do 50% vseh upravičenih stroškov.

Upravičenci so bili registrirana socialna podjetja po Zakonu o socialnem podjetništvu (Uradni list RS, št. 20/2011 – ZsocP).

Na javni razpis je prispelo 12 vlog, od tega je bilo 6 vlog zavrženih zaradi neizpolnjevanja formalnih pogojev in 5 vlog zavrnjenih zaradi vsebinskih razlogov. Odobrena je bila **ena vloga** oz. projekt v skupni višini **77.237,00 EUR**, od tega v letu 2014 45.037,00 EUR in 32.200,00 EUR v letu 2015. Pogodba s prejemnikom sredstev je bila podpisana v mesecu oktobru. Prejemnik se je s pogodbo zavezal zaposliti tri osebe iz ranljive ciljne skupine v času trajanja projekta. V letu 2014 izplačil ni bilo. V letu 2015 je bilo izplačanih 32.200,00 EUR.

V letu 2015 je bil v **Uradnem listu RS, št. 9/2015 dne 13.2.2015** objavljen nov razpis za spodbujanje projektov socialnega podjetništva v Pomurski regiji. Razpisana so bila sredstva samo za leto 2015 v višini 300.000 EUR. Rok za oddajo vlog je bil **19.3.2015**.

Namen javnega razpisa je bil spodbuditev in podpora razvoju podjetniških zamisli v socialnem podjetništvu, zagotovitev novih delovnih mest in izboljšanje življenjskega standarda prebivalstva na območju izvajanja zakona. Cilj razpisa je bil podpreti projekte, ki bodo spodbujali sodelovanje ljudi in

⁴² Glej **Uradni list RS, št. 45/2014**.

prostovoljno delo, krepili družbeno inovativnost pri razreševanju socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov, zagotavljali dodatno ponudbo proizvodov in storitev, ki so v javnem interesu in razvijali nove možnosti za zaposlovanje ranljivih oseb na trgu dela.

Upravičeni stroški so bili: stroški dela zaposlenih iz ranljivih ciljnih skupin in stroški nakupa strojev in opreme, potrebnih za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva v višini 70% nabavne vrednosti računano brez DDV.

Upravičenci so bili registrirana socialna podjetja po Zakonu o socialnem podjetništvu (Uradni list RS, št. 20/2011 – ZsocP), vpisana v evidenco socialnih podjetij, vključno do 31.12.2014, s sedežem in dejansko ekonomsko aktivnostjo na območju izvajanja zakona.

Na javni razpis je prispelo 6 vlog, od tega je bilo 6 vlog zavrženih zaradi neizpolnjevanja formalnih pogojev in 1 vloga zavržena zaradi vsebinskih razlogov. Odobrena je bila **ena vloga** oz. projekt v skupni višini **5.778,00 EUR**. Sredstva v okviru javnega razpisa so bila dodeljena v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči »de minimis« (Uradni list EU L 352, 24.12.2013) in sheme de minimis pomoči »Sofinanciranje projektov socialnega podjetništva v območju izvajanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015« (št. priglasitve: M002-2399245-2014). Pogodba s prejemnikom sredstev je bila podpisana v mesecu avgustu. Prejemnik se je s pogodbo zavezal zaposliti eno osebo iz ranljive ciljne skupine v 12-ih mesecih. V letu 2015 je bilo izplačanih 5.185,73 EUR.

Informiranje potencialnih prijaviteljev o objavi obeh razpisov je potekalo na spletni strani MGRT in RRA Mura. RRA Mura je opravljala naloge kontaktne točke, t.i. prvi stik s potencialnimi prijavitelji in sodelovala z MGRT. Potencialni prijavitelji so na vprašanja prejeli pisne odgovore, objavljene na spletni strani MGRT.

Za koordinacijo aktivnosti socialnega podjetništva v Pomurju, je v letu 2015 skrbela RRA Mura v okviru svojih rednih aktivnosti. V letu 2016 je koordinacijo aktivnosti socialnega podjetništva prevzela nosilna RRA, Razvojni center Murska Sobota.

V mesecu januarju 2016 je bila v sodelovanju Razvojnega centra Murska Sobota, Pomursko gospodarsko zbornico, MGRT in Kabinetom predsednika Vlade RS organizirana **delavnica** na temo socialnega podjetništva. Prvi del je bil namenjen predstavitvi stanja na področju socialnega podjetništva, drugi del pa oblikovanju predlogov in izhodišč za pripravo vsebin javnega razpisa v okviru zakona.

4.1.1.4. Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije

Privabljanje investicij v Pomursko regijo je eden od ključnih srednjeročnih ciljev Programa POMURJE 2015.

Cilj instrumenta je promocija same regije, biti prepoznavna tako navzven kot navznoter (znotraj same regije in Slovenije). K investiranju v regiji je potrebno poleg promoviranja in informiranja domačih podjetnikov pritegniti tudi podjetnike od drugod. Dejavnosti vključujejo t.i. »branding« regije. Med drugim bodo izbrane »ciljne regije« in ciljni sektorji, kamor bi pomurska podjetja

usmerjala svoje delovanje, hkrati pa bodo izbrana »ciljna podjetja« v izbranih »ciljnih regijah«, ki bi bila primerna, da investirajo v Pomursko regijo.

Instrument se izvaja na dva načina:

1. z izvajanjem komunikacijske strategije ter načrta obveščanja in ozaveščanja javnosti o zakonu in posameznih ukrepih zakona
2. z izvajanjem načrta privabljanja investicij v regijo

Aktivnosti privabljanja investicij v regijo je v letu 2015, do stečaja v mesecu oktobru, izvajala RRA Mura po obstoječi pogodbi o opravljanju nalog zakona med SVLR/MGRT in RRA in predstavljala osrednjo točko za usmerjanje in pomoč investitorjem pri realizaciji njihovih investicij v Pomurski regiji.

Izvedene aktivnosti v okviru Promocije regije, da bi privabili domače in tuje investicije v letu 2015 so bile sledeče:

- Priprava »**ponudbe regije**« potencialnim (tujim) investitorjem: priprava informacij o regiji, nabor zemljišč in objektov ter lokacij primernih za potencialne (tuje) investitorje;
- Udeležba na **mednarodnih sejmih**: The great British business show London (Anglija) in ostalih sejmih: sejem Alpe Adria TIP (Ljubljana), sejem v Linzu (Spirit Slovenija), Pomladni sejem v G. Radgoni, EXPO Milano in sejem AGRA v G. Radgoni ter sejem Eurobike v Friedrichshafnu;
- Izvajanje **promocije regije** kot lokacije za (tuje) investitorje na različnih dogodkih doma in v tujini (gospodarske delegacije, poslovne konference, mednarodni športni dogodki,...);
- Skupna **promocija blagovnih znamk** podjetij iz živilsko-predelovalne industrije v Pomurju v izbranih Mercator centrih po Sloveniji in na sejmu AGRA v G. Radgoni;

V okviru spodbujanja internacionalizacije pomurskega gospodarstva smo organizirali poslovni dogodek v Ingolstadt, predstavili Pomurje na posebnem dogodku v Nürnbergu ter na povabilo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu sodelovali pri organizaciji poslovne konference na področju podjetništva in vstopa na tuje trge.

V okviru mednarodnih športnih dogodkov smo bili aktivno vključeni v promocijo Pomurja na dirkah Red Bull Air Race v Rovinju (Hrvaška), v Ascotu (Anglija) in v Spielbergu (Avstrija), kjer so se predstavila tudi pomurska podjetja.

V letu 2015 SPIRIT Slovenija prav tako ni objavila razpisov za tuje investitorje, tako spodbud za investitorje iz tega naslova, ni bilo na razpolago.

V Tabeli so prikazani podatki o tujih neposrednih investicijah v Pomurski regiji v obdobju 2008-2015⁴³.

Tabela 3: Spodbujanje tujih neposrednih investicij v Pomurski regiji 2008-2015, stanje 31.12.2015

Investitor	Panoga	Leto investicije	Vrednost investicije	Vrednost subvencij	Neto povečanje števila zaposlenih	Realiziranih zaposlitev do 31.12.15	Status zaključen/odprt
Wolford GmbH	Tekstilna industrija	2008	4.750.000	1.338.750	170	170 na projektu (203 vseh v podjetju)	zaključen
XAL Lighting GmbH	Svetila	2008	1.410.490	286.875	51	51 na projektu (83 vseh v podjetju)	zaključen
Komptech GmbH	Predelovalna dejavnost	2008	2.765.000	262.500	50	50 na projektu (254 vseh v podjetju)	ohranjanje
XAL Lighting GmbH	Svetila	2009	2.577.200	630.000	100	100 na projektu (137 vseh v podjetju)	ohranjanje
Carthago AG	Avtomobilska industrija	2010	2.800.000	840.000	110	110 na projektu (524 vseh v podjetju)	ohranjanje
Lukos Agro Group	Distribucija	2010	1.025.000	238.750	10	5 na projektu	tožba
Wolford GmbH	Tekstilna industrija	2011	3.600.000	1.080.000	125	251 vseh v podjetju	Podjetje je odstopilo od pogodbe in vrnilo sredstva
XAL Lighting GmbH	Zunanje pohištvo	2011	1.050.000	210.000	25	25 na projektu (137 vseh v podjetju)	odprt
UBA d.o.o.	Raziskave in razvoj	2011	865.000	479.925	20	20 na projektu (20 vseh v podjetju)	ohranjanje
XAL GmbH	Svetila	2012	2.000.000	297.500	25	12 na projektu (137 vseh v podjetju)	Odprt
Carthago GmbH	Avtomobilska industrija	2012	4.000.000	672.000	80	80 na projektu	Ohranjanje

⁴³ V letih 2014 in 2015 objave javnega razpisa za spodbujanje tujih neposrednih investicij v RS ni bilo.

						(524 vseh v podjetju)	
Elrad International	Elektronika	2013	1.424.599	272.266	27	27 na projektu (401 vseh v podjetju)	ohranjanje
SKUPAJ			30.551.289	6.977.080	856	553	

Vir: RRA MURA, SPIRIT Slovenija, Razvojni center Murska Sobota (2015 in 2016).

Opomba: Status ohranjanje pomeni, da mora podjetje ohranjati investicijo in zaposlitve še vsaj 3 leta (če je majhno ali srednje podjetje) oz. 5 let (veliko podjetje) po tem, ko je doseglo v pogodbi predpisane višine in prejelo sklep o doseganju pogodbenih obveznosti.

4.1.1.5. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v Pomurski regiji

Podpora pri pripravi projektov je tisti instrument Programa POMURJE 2015, s katerim se želi poseči v prestrukturiranje formalnih in neformalnih institucij v regiji. **Cilj instrumenta** je vzpostaviti razvojno infrastrukturo (vsebinsko in funkcionalno v celoto povezati podporno okolje regije), ki bo sposobna razvijati programe in vsebine razvoja regije in bo sposobna pravočasno reagirati na spremembe v okolju s pravočasnim prepoznavanjem izzivov in problemov regije kot celote.

Instrument sestavljajo trije sestavni deli:

1. Priprava novih in spremljanje obstoječih regijskih razvojnih projektov

Aktivnosti podpore pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov regije, je v letu 2015 izvajala RRA Mura.

V okviru vsebinskega sklopa **Vzpostavitev razvojnega partnerstva v regiji**, je bilo v letu 2015 izvedeno srečanje *Strateškega razvojnega partnerstva v Pomurju*, ki so se ga v mesecu **novembru 2015** udeležile regijske (razvojne) institucije.

Tematika srečanja **Strateškega razvojnega partnerstva v Pomurju dne 13.11.2015⁴⁴** je bila namenjena seznanitvi s 5. Letnim poročilom zakona za leto 2014 in njegovi obravnavi na pristojnih organih RS, informaciji o podaljšanju zakona in spremembi Programa ter aktualizaciji skupnih stališč regije v luči izvajanja programa Pomurje 2015 (po posameznih instrumentih).

Iz naslova Instrumenta 5 so se v skladu s peto Spremembo Programa Pomurje 2015⁴⁵ pokrivali tudi stroški RRA Mure za **samostojno opravljanje nalog** zakona v skladu s pogodbo med SVLR/MGRT in RRA Muro. V Letu 2015 je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo odobrilo RRA Mura tri vmesna poročila ter potrdilo zahteve v skupni višini izplačanih sredstev **159.576,20 EUR**.

⁴⁴ Glej **Zapisnik strateškega razvojnega partnerstva v Pomurju z zaključki (2015)**.

⁴⁵ Potrditev na Vladi RS dne 13.3.2013.

2. Delovanje regijskega kadrovskega centra

Namen projekta je podpora delovanju sistema celovitega spremljanja in usmerjanja kariernega razvoja človeških virov v regiji.

V letu 2014 je prišlo do nekaterih tehničnih sprememb predloga izvajanja instrumenta, ki so bile vnesene v Program Pomurje (Šesta sprememba Programa). V sodelovanju z MGRT je bila pripravljena tudi projektna dokumentacija za izvajanje projekta »Regijski kadrovski center«, ki bi ga izvajala RRA Mura v sodelovanju s Pomursko gospodarsko zbornico, regijskim MIC in območno službo Zavoda RS za zaposlovanje. Prav tako je bil pripravljen načrt izvajanja aktivnosti v letu 2014, vendar se projekt zaradi svoje kompleksnosti in zapiranja proračuna RS v jesenskih mesecih, časovno ni bil več izvedljiv. V letu 2015 je prišlo le do manjše spremembe finančnega načrta izvajanja pripravljenega projekta. Do drugih aktivnosti, zaradi priprave zakonske podlage za nadaljevanje izvajanja zakona po letu 2015, ni prišlo.

3. Podpora razvoju podjetniške aktivnosti novo nastajajočim inovativnim podjetjem v regiji

Namen podpore je zagotavljanje učinkovitega podpornega okolja za podjetništvo ter nastajanje in razvoj novih inovativnih podjetij.

V okviru instrumenta 5 se je nameravalo podpreti določene aktivnosti preko Pomurskega tehnološkega parka (upravičenec v tem delu instrumenta) za izvajanje aktivnosti podpore razvoju podjetniške aktivnosti. V ta namen je bil pripravljen osnutek pogodbe med MGRT in PTP, vendar se nadaljnje aktivnosti zaradi pomanjkanja sredstev v državnem proračunu niso izvedle. Aktivnosti iz omenjene pogodbe v okviru Instrumenta 5 so komplementarne aktivnostim iz Instrumenta 2. Del aktivnosti v okviru instrumenta 2 se je zaradi pomanjkanja sredstev v državnem proračunu začel izvajati šele v letu 2015, preko javnega razpisa Slovenskega podjetniškega sklada za problemska območja (podrobneje v točki 5.1.2.1).

4.2 Spodbude za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje

V zvezi z davčnimi spodbudami bodo podatki za leto 2015 vključeni v letno poročilo za leto 2016. V tem poročilu so navedeni podatki, ki se nanašajo na leto 2014, ki pa jih zaradi časovnega zamika še ni bilo v letnem poročilu za 2014. **Podlaga za izvajanje tega ukrepa je objava Uredbe o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015** v Uradnem listu RS, št. 3/2010 z dne 15. januarja 2010 (prva sprememba uredbe je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 31/2013 z dne 15. aprila 2013), na podlagi katere se je pripravil **Priročnik za uporabo Uredbe**⁴⁶. Z dnem uveljavitve (23. december 2014) **Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje** je prenehala veljati Uredba o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015.

Svetovanje v zvezi z Uredbo izvajajo naslednje institucije: RRA MURA, DURS/FURS, ZRSZ.

⁴⁶ Glej **Priročnik (2010)**.

Poleg svetovanja v zvezi z uredbo je Finančna uprava RS v letu 2015 izvedla še naslednje aktivnosti:

- informiranje davčnih zavezancev na podlagi telefonskih vprašanj, povezanih z davčnimi olajšavami za zaposlovanje in investiranje po zakonu. Finančna uprava RS je odgovorila na okrog 55 vprašanj zavezancev, ki so se nanašala na koriščenje davčnih olajšav po zakonu.
- sodelovala pri pripravi petega letnega poročila o izvajanju ukrepov ZRPPR1015 za leto 2014;
- analizirala podatke in pripravila informacije o koriščenju davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje po ZRPPR1015, po prejemu davčnih obračunov DDPO in DohDej za leto 2014 in posredovanje informacije z dopisom št. 9600-168/2015 z dne 22.4.2015 MGRT;
- izvajala naknadni nadzor nad upravičenostjo koriščenja navedenih davčnih olajšav pri posameznih zavezancih. Finančna uprava RS je v letu 2015 izvedla 48 naknadnih nadzorov navedenih davčnih olajšav, od tega je bil v večini primerov izveden nadzor obračuna davka po 129. členu Zakona o davčnem postopku – ZdavP-2, v enem primeru, pa je bil uveden tudi davčni inšpekcijski nadzor. V postopkih nadzora obračuna davka po 129. členu ZDavP-2 je bilo ugotovljeno za 305.026,20 EUR premalo obračunanega davka zaradi neupravičenega koriščenja davčnih olajšav za investiranje po zakonu.

V letu 2015 se Finančna uprava RS ni srečevala z večjimi težavami glede izvajanja zakona na področju davčnih olajšav.

Poleg svetovanja v zvezi z uredbo je Zavod RS za zaposlovanje v letu 2015 izvajal še naslednje aktivnosti:

- Na spletni strani dopolnjeval informacije in pisno promocijsko gradivo za delodajalce in iskalce zaposlitve. V primeru nejasnosti je pri pripravi odgovorov na vprašanja ter drugih pojasnil sodeloval z MF, GFU, ZPIZ, RRA Mura in MGRT.
- Delodajalce in drugo zainteresirano javnost informiral preko e-medijev, telefonskih in osebnih stikov z delodajalci, med katerimi sta odmevna dogodka »Dan pri malih in mikro podjetjih 2015« ter »Dan odprtih vrat«. Slednji je v povezavi z nacionalnim festivalom ob Tednu vseživljenjskega učenja 2015 vključeval »Predstavitev spodbud za zaposlovanje: oprostitve plačila prispevkov, povrnitve plačanih prispevkov in davčnih olajšav pri zaposlovanju«, v sodelovanju z MDDSZ, ZPIZ, Generalnim finančnim uradom, Službo za spremljanje državnih pomoči MF, RRA Mura, delodajalci in drugimi socialnimi partnerji.
- Informativno zgibanko o spodbudah za zaposlovanje, ki jo je Zavod pripravil v sodelovanju z ZPIZ in FURS, je januarja 2016 zaradi delne spremembe zakonodaje posodobil ter ponatisnil v obsegu 13.000 izvodov in jo razdelil območnim službam Zavoda za potrebe informiranja javnosti.
- Spremljal izvajanje programa in ohranitev zaposlitev pri delodajalcih preko rednih in izrednih poročil, preko (ne)posrednega stika z delodajalci in zaposlenimi prikrajšanimi delavci ter s pomočjo podatkov, razvidnih iz uradnih evidenc ZZZS in FURS.

4.2.1. Spodbude za zaposlovanje

Zavezanci lahko uveljavljajo ukrep povrnitve plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost delavca ob zaposlitvi prikrajšanega delavca najmanj za dve leti. Delodajalci, ki so v letu 2010 zaposlili prikrajšanega delavca, so lahko v 30 dneh po preteku prvega oziroma drugega leta od sklenitve pogodbe o zaposlitvi vložili vlogo pri pristojni Območni službi Zavoda RS za zaposlovanje za povrnitev plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost delavca. Tako so *predmet tega poročila vloge, s katerimi delodajalci pravico uveljavljajo, bodisi v dveh delih bodisi v enem delu.*

Zavod RS za zaposlovanje je v letu 2015 prejel skupaj **47 vlog** (v obdobju od 1.1.2015 do 31.12.2015), od tega 6 vlog s sedežem na Zavodu za zaposlovanje – Območna služba Ptuj in 41 vlog v okviru Zavoda za zaposlovanje – Območna služba Murska Sobota.

Izmed 47 prejetih vlog je pogoje za priznanje pravice za zaposlitev 30 brezposelnih oseb izpolnjevalo 21 vlagatelj, katerim je bila pravica do povračila prispevkov priznana z odločbo. Šestnajst (16) vlog je bilo zavrženih, od ene vloge je ponudnik pred odločitvijo Zavoda odstopil, ena (1) vloga pa je bila zavržena (zamuda roka za njeno vložitev). Razlogi za zavrnitev pravice so predhodno prejeta subvencija za zaposlitev iz sredstev aktivne politike zaposlovanja, neizpolnjevanje lastnosti ciljne skupine osebe, neizpolnjevanja pogoja neto povečanja števila zaposlenih in neporavnanih finančnih obveznosti delodajalcev do države.

V obdobju poročanja je bilo izdanih 22 odločb. Te se nanašajo na priznanje pravice na podlagi vlog, prejetih tako v obdobju poročanja (v letu 2015), kakor tudi tistih, katerih prejem je ZRSZ evidentiral že v novembru in decembru 2014, a so bile pred 1.1.2015 še v postopku obravnave. Zaradi navedenega število izbranih vlog in izdanih odločb v istem koledarskem letu ni nujno enako.

Polovica izdanih odločb o priznanju pravice (14 ali 50,0%) se nanaša na povračilo stroškov celotnega upravičenega obdobja, tj. za dvoletno zaposlitev prikrajšanega delavca, druga polovica vlog (14 oz. 50,0%) pa na povrnitev prispevkov v dveh delih, od tega devet (9) vlog po prvem letu in pet (5) vlog po drugem letu zaposlitve prikrajšanega delavca⁴⁷. V obdobju poročanja so bila delodajalcem priznana sredstva v **skupni višini 84.353,23 EUR** in izplačana v višini 84.353,23 EUR.

Dvaindvajset delodajalcev (19 s sedežem v Območni službi ZRSZ Murska Sobota in 3 s sedežem v Območni službi ZRSZ Ptuj) je v letu 2015 na osnovi ZRPPR1015 zaposlilo skupaj **28 brezposelnih oseb – prikrajšanih delavcev**,⁴⁸ od tega 13 žensk (46,4%) in 15 moških (53,6%), v starosti od 25 do 58 let.

⁴⁷ Gre za zaposlene osebe, ki so prvi del povračila prejele v letu 2012. Glej **3. Letno poročilo**.

⁴⁸ Za prikrajšanega delavca se po 2. odstavku 22. člena Uredbe šteje vsaka brezposelna oseba, ki:

- v preteklih šestih mesecih ni imela redno plačane zaposlitve ali
- ni dosegla stopnje srednjega strokovnega izobraževanja, srednjega poklicnega, tehniškega izobraževanja ali splošnega srednjega izobraževanja ali je v obdobju dveh let po zaključku rednega izobraževanja in še ni pridobila prve redno plačane zaposlitve ali
- je starejša od 50 let ali
- živi sama ter ima enega ali več vzdrževanih družinskih članov, kar pomeni, da sama skrbi za enega ali več otrok, ki so mlajši od 26 let, če se redno šolajo, ali katerih zakonec je brezposeln ali
- se bo zaposlila v dejavnosti (gospodarskem sektorju), v kateri je neravnovesje med spoloma za najmanj 25 % višje od povprečnega neravnovesja v vseh gospodarskih sektorjih v RS ali
- je pripadnik etnične manjšine ali

Od vseh zaposlenih prikrajšanih delavcev v obdobju poročanja je bilo največ oseb zaposlenih v občinah Murska Sobota (8 oseb ali 29%), Beltinci (5 oseb ali 18%) in Lendava (5 oseb ali 18%) in Gornja Radgona (4 osebe ali 14%). Po dve (2) osebi sta zaposlila dva delodajalca iz občin Ljutomer in Lendava, po eno (1) osebo pa sta zaposlila delodajalca iz občin Gornji Petrovci in Črenšovci.

Večina delodajalcev (17 ali 77%) je v obdobju poročanja uveljavljala pravico do finančne spodbude za zaposlitev ene brezposelne osebe, štirje delodajalci za zaposlitev dveh in en delodajalec za zaposlitev treh brezposelnih oseb.

V primeru nadaljnjega izpolnjevanja pogojev in ohranjene zaposlitve bo Zavod RS za zaposlovanje delodajalcem na podlagi vloge, prejete po drugem letu zaposlitve, izplačal tudi drugi del sredstev, v nasprotnem primeru pa bo prejemnike že izplačanih sredstev pozval k njihovem vračilu.

Na osnovi zakona, ki je v uporabi od 1. 1. 2010, so bile prve zaposlitve brezposelnih oseb – prikrajšanih delavcev sklenjene že v mesecih januar in februar 2010 in so se povečevale vse do oktobra 2010. Potem je sledil upad zaposlitev, ki se je spet povečal v obdobju od februarja 2011 do septembra 2011. Nadaljnje zaposlitve je Zavod zopet beležil v obdobju od novembra 2011 do vključno oktobra 2012 ter v obdobju od decembra 2012 do septembra 2013. Nove zaposlitve (ki so predmet povračil) je Zavod beležil v obdobju od oktobra 2012 do vključno septembra 2013 ter v obdobju od decembra 2013 do avgusta 2014. Ker je Zavod za zaposlovanje o realiziranih zaposlitvah seznanjen šele z vložitvijo vloge delodajalca (po letu ali dveh od sklenitve pogodbe z osebo), bodo morebitne zaposlitve v teh mesecih tako predmet prihodnjih poročil, po izdanih odločbah o priznanju pravice.

Delodajalcem, ki so z vlogo za povrnitev prispevkov pridobili pravico do povrnitve stroškov zaposlitve osebe, so bila v letu 2015, v obdobju poročanja, od 1.1.2015 do 31.12.2015, odobrena sredstva in izplačana sredstva v skupni **višini 84.353,23 EUR**, od tega največ podjetjema Komunalno podjetje Ormož d.o.o. (14.069,24 EUR oz. 17%) in ELRAD INTERNATIONAL d.o.o. (10.359,57 EUR oz. 12%) za zaposlitev v prvem primeru 2 oseb, v drugem pa 3 oseb.

Primerjava povrnitve prispevkov delodajalcem s preteklimi leti je navedena v prilogi poročila.

Delodajalci, ki so v letu 2014 zaposlili prikrajšanega delavca najmanj za dve leti, bodo v 60 dneh po preteku drugega leta od sklenitve pogodbe o zaposlitvi s prikrajšanim delavcem vložili vlogo pri Zavodu. Glede na določila Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje⁴⁹ bodo tako podatki o povrnitvi plačanih prispevkov delodajalca na voljo šele na koncu leta 2016.

V letu 2014 je bila za obdobje nove finančne perspektive sprejeta nova evropska uredba, tj. Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o Evropski uniji (Uredba 651/2014/EU), ki je

---

– se šteje kot invalid v kvotnem sistemu invalidov.

⁴⁹ Z dnem uveljavitve uredbe (tj. 23.12.2014, Uradni list RS, št. 93/14) je prenehala veljati Uredba o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015.

pričela veljati od 1.7.2014.⁵⁰ Na podlagi nove evropske uredbe je v drugi polovici leta potekalo usklajevanje predloga nove enotne uredbe (po pomurskem zakonu in ZSRR-2) med MGRT, FURS, ZRSZ in RRA Muro, ki je bila sprejeta v mesecu decembru 2014 in je začela veljati 23.12.2014. Nova Uredba je za delodajalce ugodnejša, saj odpravlja nekatere vsebinske napake dotlej veljavne pomurske uredbe, upravičencem podaljšuje rok vložitve vloge ter razširja ciljne skupine brezposelnih oseb, za zaposlitev katerih, lahko delodajalci pridobijo spodbudo za zaposlitev (povračilo prispevkov).

4.2.2. Davčne olajšave za zaposlovanje

Davčna olajšava za zaposlovanje prikrajšanega delavca v Pomurski regiji se lahko uveljavlja kot zmanjšanje davčne osnove v višini 70 odstotkov stroškov prikrajšanega delavca, vendar največ v višini davčne osnove in do maksimalno dovoljene višine po pravilih državnih pomoči. Zavezanci na podlagi Zakona o razvojni podpori v Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (ZRPPR1015) lahko uveljavljajo davčno olajšavo za zaposlovanje ob zaposlitvi prikrajšanega delavca za najmanj 12 mesecev. Zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb, kot tudi zavezanci za akontacijo dohodnine in dohodnino od dohodkov iz dejavnosti, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali (od leta 2013 dalje) na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, morajo predložiti davčni obračun davka od dohodkov pravnih oseb (obračun DDPO) in davčni obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti (obračun DohDej) davčnemu organu najpozneje *do 31. marca tekočega leta za preteklo leto*, če ima zavezanec davčno obdobje enako koledarskemu letu.

Zakonski rok za predložitev davčnih obračunov davka od dohodkov pravnih oseb (obračun DDPO) in davčnega obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti (obračun DohDej) za koledarsko leto 2014 je bil 31.3.2015. Zavezanci oddajajo obračun DDPO in DohDej na podlagi samoobdavčitve. V tem poročilu so tako navedeni podatki zavezancev iz obračunov DDPO in DohDej za leto 2014.

Davčne obračune DDPO in DohDej za leto 2014 je oddalo 9.921 zavezancev, ki imajo sedež oziroma naslov opravljanja dejavnosti na območju občin Pomurske regije po ZRPPR1015, od tega je 4.632 zavezancev oddalo obračun DDPO in 5.289 obračun DohDej. Navedeni podatki kažejo na rast števila zavezancev, saj je obračun DDPO in DohDej za leto 2014 oddalo za 7,9 odstotka več zavezancev, kot za leto 2013. Davčno olajšavo za zaposlovanje lahko koristijo le tisti zavezanci, ki v svojem davčnem obračunu izkažejo davčno osnovo. Davčne olajšave v primerih, ko bi davčni zavezanec sicer bil upravičen do davčne olajšave, pa nima ali nima dovolj davčne osnove, ni mogoče prenašati in koristiti v naslednjih davčnih obdobjih. Davčne olajšave ne morejo koristiti davčni zavezanci, pravne osebe ali fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, če ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov. Na takšen način lahko zavezanci ugotavljajo davčno osnovo od 1. januarja 2013 dalje, če izpolnjujejo pogoje in so davčnemu organu priglasili takšen način ugotavljanja davčne osnove.

⁵⁰ Z dnem uveljavitve uredbe je prenehala veljati Uredba Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 87. in 88. Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah).

Po podatkih iz obračunov DDPO in DohDej izhaja, da je v davčnem obračunu za leto 2014 davčno olajšavo za zaposlovanje koristilo **36 zavezancev**, v skupni višini **484.109 EUR**.

Iz podatkov obračunov DDPO za leto 2014 izhaja, da je **24 pravnih oseb** koristilo davčno olajšavo za zaposlitev prikrajšanih delavcev, v skupni višini **434.249 EUR**.

Olajšavo za zaposlovanje prikrajšanih delavcev je, na podlagi podatkov iz obračunov DohDej, uveljavljalo **12 fizičnih oseb**, ki opravljajo dejavnost, v skupni višini **49.860 EUR**.

Davčno olajšavo za zaposlovanje so koristili zavezanci iz 16 od 30 občin po ZRPPR1015. Najnižji znesek davčne olajšave za zaposlovanje, za katero je zavezanec znižal davčno osnovo v davčnem obračunu, je bil **81 EUR**, najvišji znesek davčne olajšave za zaposlovanje, ki jo je uveljavil posamezni zavezanec, pa je bil **142.407 EUR**. Zavezanci, ki so uveljavljali davčno olajšavo za zaposlovanje so, zaradi koriščenja navedene olajšave, skupaj izkazali za **83.753 EUR** nižjo davčno obveznost za leto 2013. Davčno olajšavo za zaposlovanje je koristilo le 0,36 odstotkov vseh zavezancev iz območja izvajanja zakona. V obračunih DDPO in DohDej za leto 2014 je tako koristilo davčno olajšavo za zaposlovanje podobno število zavezancev kot v obračunih za leto 2013, je pa znesek koriščenja davčne olajšave za 39 odstotkov višji glede na podatke iz obračunov DDPO in DohDej za leto 2013.

Primerjava koriščenja davčne olajšave za zaposlovanje s preteklimi leti je navedena v prilogi poročila.

4.2.3. Davčne olajšave za investiranje

Davčna olajšava za investiranje v Pomurski regiji se lahko uveljavlja kot zmanjšanje davčne osnove v višini 70 odstotkov investiranega zneska za nove začetne investicije v opremo in neopredmetena sredstva, razen v opremo in neopredmetena sredstva iz drugega in tretjega odstavka 55.a člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in iz drugega in tretjega odstavka 66.a člena Zakona o dohodnini, vendar največ do višine davčne osnove in do maksimalno dovoljene višine po pravilih državnih pomoči. V skladu z Zakonom o davčnem postopku mora davčni zavezanec davčni obračun za preteklo koledarsko leto predložiti davčnemu organu najpozneje do konca meseca marca tekočega leta. Zakonski rok za predložitev davčnih obračunov davka od dohodkov pravnih oseb (obračun DDPO) in davčnega obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti (obračun DohDej) za koledarsko leto 2014 je bil 31.3.2015. Zavezanci oddajajo obračun DDPO in DohDej na podlagi samoobdavčitve. V tem poročilu so tako navedeni podatki zavezancev iz obračunov DDPO in DohDej za leto 2014, kar pomeni, da so v poročilu zajeti podatki o uveljavljanju davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji iz naslova investicij v letu 2014.

Davčni zavezanci so tako za leto 2014 že peto leto zapored lahko uveljavljali davčno olajšavo v skladu z Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (ZRPPR1015).

Davčne obračune DDPO in DohDej za leto 2014 je oddalo 9.921 zavezancev, ki imajo sedež oziroma naslov opravljanja dejavnosti na območju občin Pomurske regije po ZRPPR1015, od tega je 4.632 zavezancev oddalo obračun DDPO in 5.289 obračun DohDej. Navedeni podatki kažejo na rast števila zavezancev, saj je obračun DDPO in DohDej za leto 2014 oddalo za 7,9 odstotka več zavezancev, kot za leto 2013. Davčno olajšavo za investiranje lahko koristijo le tisti zavezanci, ki v svojem davčnem obračunu izkažejo davčno osnovo. Davčne olajšave v primerih, ko bi davčni zavezanec sicer bil upravičen do davčne olajšave, pa nima ali nima dovolj davčne osnove, ni mogoče prenašati v koristiti

v naslednjih davčnih obdobjih. Davčne olajšave ne morejo koristiti davčni zavezanci, pravne osebe ali fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, če ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov. Na takšen način lahko zavezanci ugotavljajo davčno osnovo od 1. januarja 2013 dalje, če izpolnjujejo pogoje in so davčnemu organu priglasili takšen način ugotavljanja davčne osnove.

Po podatkih iz obračunov DDPO in DohDej izhaja, da je v davčnem obračunu za leto 2014 davčno olajšavo za investiranje koristilo **290 zavezancev**, v skupni višini **10.857.516 EUR**.

Na podlagi podatkov iz obračunov DDPO za leto 2014 je davčno olajšavo za investiranje uveljavljalo **165 pravnih oseb v skupni višini 10.138.995 EUR**.

Iz podatkov iz obračunov DohDej izhaja, da je v letu 2014 olajšavo za investiranje na območju občin, ki so določene v skladu z ZRPPR1015, **uveljavljalo 125 fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, v skupni višini 718.521 EUR**.

Davčno olajšavo za investiranje so koristili zavezanci iz 25 občin od 30 občin po ZRPPR1015. Najnižji znesek davčne olajšave za investiranje, za katero je zavezanec znižal svojo davčno osnovo v davčnem obračunu za leto 2012 je bil **26 EUR**, najvišji znesek davčne olajšave za investiranje, ki jo je uveljavil posamezni zavezanec, pa je bil **1.573.527 EUR**. Zavezanci, ki so uveljavljali davčno olajšavo za investiranje, so zaradi koriščenja navedene olajšave, skupaj izkazali za **1.927.386 EUR** nižjo davčno obveznost za leto 2014. Davčno olajšavo za investiranje je koristilo le 2,9 odstotka vseh zavezancev iz območja izvajanja Zakona. Iz podatkov iz obračunov DDPO in DohDej za leto 2014 je tako zaznati, da se je število zavezancev, ki koristijo davčno olajšavo, povečalo za 21 odstotkov glede na podatke iz obračuna za leto 2013, povišal pa se je znesek koriščenja davčne olajšave za 26 odstotkov. Povečanje pri znesku koriščenja je zaznati predvsem pri zavezancih – pravnih osebah, kjer se je znesek koriščenja v obračunu DDPO za leto 2014 glede na leto 2013 povečal za 28 odstotkov.

Primerjava koriščenja davčne olajšave za investiranje s preteklimi leti je navedena v prilogi poročila.

Rok za predložitev davčnih obračunov DDPO in DohDej za leto 2015 je potekel 31.3.2016. Podatki iz davčnih obračunov za 2015 bodo podrobneje predstavljeni v letnem poročilu za leto 2016, v nadaljevanju pa povzemamo pomembnejše podatke.

Po podatkih iz davčnih obračunov DDPO in DohDej za leto 2015 po stanju na dan 2.11.2016 izhaja, da je **davčno olajšavo za zaposlovanje** koristilo 16 pravnih oseb v skupni višini 659.566 EUR in 12 fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, v skupni višini 41.272 EUR; **davčno olajšavo za investiranje** pa je koristilo 148 pravnih oseb v skupni višini 10.437.190 EUR in 101 fizična oseba, ki opravlja dejavnost, v skupni višini 748.347 EUR.

4.3. Vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra

Zakon v svojem **8. členu** predvideva financiranje vzpostavitve medpodjetniškega izobraževalnega centra (MIC). Projekt se financira iz nacionalnih in kohezijskih sredstev državnega proračuna v okvirni višini **2 mio EUR**. Za izvedbo projekta v obdobju izvajanja zakona je **odgovorno Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki je aktivno vključeno v izvajanje zakona**, kot posredniško telo na področju kohezijske politike. Sredstva se zagotavljajo na njegovih proračunskih postavkah.

Vlada RS je na svoji redni seji dne 27. julija 2010 sprejela Sklep o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda »Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota⁵¹«, s katerim se v okviru šole oblikuje organizacijska enota Medpodjetniški izobraževalni center – MIC. S tem sklepom je Vlada omogočila zavodu, da začne s postopki priprave naložbe iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in sredstev proračuna Republike Slovenije za nakup opreme za delovanje MIC in njegov zagon.

Dejavnosti MIC opredeljuje 32. člen Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju⁵² (ZPSI-1). MIC v okviru Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota (SPTŠ Murska Sobota) bo deloval mrežno, v sklopu poklicne izobraževalne vertikale na pomurskih srednjih strokovnih in poklicnih šolah. Zagotavljal bo kakovostno praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu. Poleg tega se bodo v MIC pripravljali kandidati za mojstrske, delovodske oziroma poslovodske izpite, izvajali se bodo postopki za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij ter za opravljanje praktičnega dela zaključnih izpitov in poklicne mature. Znotraj MIC-a se bo izvajalo tudi usposabljanje za potrebe tehnoloških sprememb v delovnih procesih, kar bo pripomoglo k zviševanju konkurenčne sposobnosti gospodarstva v regiji.

Na podlagi sklepa o izbiri upravičenca – neposredna potrditev operacije »Medpodjetniški izobraževalni center Pomurje« št. 54451-12/2001-7 z dne 2.3.2012, Odločbe št. ESRR OP RR/2/1/1-0 o dodelitvi sredstev za projekt Medpodjetniški izobraževalni center Pomurje št. 303/-23/2012/6 z dne 29.3.2012, je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport z upravičencem Srednjo poklicno in tehniško šola Murska Sobota, dne 16.5.2012, sklenilo pogodbo o sofinanciranju projekta Medpodjetniški izobraževalni center Pomurje št. C 3311-12-24900. Pogodbena vrednost je znašala **2.000.000,00 EUR**, celotna vrednost projekta pa 2.062.575,99 EUR. Projekt sodi v področje energetike, strojništva in okoljevarstva.

Namen MIC Pomurje je vzpostavitev regijskega centra za izvajanje funkcionalnega usposabljanja za potrebe okolja, za izvajanje praktičnega usposabljanja dijakov, študentov in odraslih po programih srednjega in višje strokovnega izobraževanja in za pripravo kandidatov na preverjanje za pridobitev nacionalnih certifikatov: nacionalne poklicne kvalifikacije, specializacije in mojstrski izpit. Pripomogel bo tudi k izobraževanju kadra iz gospodarstva in v prihodnosti razvoju malih podjetij ter predelovalnih obratov.

S to investicijo si bo MIC utrdil vodilni položaj na področju izobraževanja za potrebe gospodarstva v Pomurski regiji. Povezoval se bo z gospodarstvom v luči interakcije med izobraževalnim procesom in

⁵¹ Glej **Sklep Vlade (2010)**.

⁵² Glej **Zakon Uradni list RS št.12/1996**.

prenosom izkušenj iz delovne prakse in zagotavljal kakovostno praktično usposabljanje in izpopolnjevanje v okviru poklicnega izobraževanja po javno veljavnih izobraževalnih programih.

Predmet investicijskega projekta je bila adaptacija obstoječega objekta v izmeri 2.822,60 m² prostorov in nakup tehnološke opreme za potrebe delovanja MIC-a:

- zunanje energetske naprave in laboratorij za obnovljive vire energije,
- tehnološko opremo za mehatroniko,
- tehnološko opremo za varjenje z zunanjim kontejnerjem za pline,
- tehnološko opremo za ročno obdelavo – kovačija,
- CNC tehnološko opremo in CAD/CAM tehnologijo,
- elektroniko
- tehnološko opremo za avtomatizacijo in robotiko,
- tehnološko opremo za priklop električnih strojev,
- tehnološko opremo za avto-servisno dejavnost,
- tehnološko opremo za pnevmatiko – hidravliko,
- tehnološko opremo za mizarsko delavnico,
- laboratorij za tekstil in
- večnamenski prostor.

V letu 2013 so bila zaključena gradbena dela in pričele so se izvajati aktivnosti za nakup opreme.

Tako so bile vse aktivnosti v letu 2014 vezane na izvedbo javnih naročil za nabavo in montažo naslednje opreme:

- dobava in montaža avtoservisne opreme,
- dobava in montaža CNC opreme,
- dobava in montaža tehnološke opreme za učilnice avtomatizacije, robotike, elektrotehnike in mehatronike,
- dobava in montaža opreme za mizarsko delavnico in
- dobava in montaža pohištvene in računalniške opreme.

Projekt se je izvajal v letih 2012, 2013 in se zaključil v jeseni 2014. Izvedene so bile vse predvidene aktivnosti in izveden prevzem objekta in opreme.

Cilji investicije so bili v celoti realizirani, prav tako bodo doseženi kazalniki, kot so bili dogovorjeni s pogodbo o sofinanciranju.

S pogodbo o sofinanciranju je bilo odobrenih 2 mio sredstev, izplačano je bilo 1.952.996,09 €, kar predstavlja 97,65% odobrenih sredstev. V okviru izplačanih sredstev znaša prispevek EU sredstev 1.660.046,61 EUR, SLO del pa 292.949,48 EU.

Po zaključku projekta znaša celotna realizirana vrednost investicije 2.032.126,58 €, od tega je upravičenec prispeval 79.130,49 € lastnih sredstev.

V letu 2014 je bilo izplačano 538.885,57 EUR, od tega je bilo 458.052,70 EUR evropskih sredstev (85%) in 80.832,87 EUR slovenske udeležbe (15%).

Pravilnost izvajanja projekta je bila potrjena tudi z izvedeno revizijo Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna (julij 2014) in izvedeno Kontrolo na kraju samem, ki je bila izvedena s strani Projektne enote Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (december 2013), saj nepravilnosti niso ugotovljene.

Iz navedenega izhaja, da je bil projekt **fizično, finančno in terminsko uspešno zaključen** in bo s svojim delovanjem tvorno prispeval k razvoju Pomurske regije.

Slavnostna otvoritev »Medpodjetniškega izobraževalnega centra Pomurje«, s katerim se uresničuje povezovanje izobraževalne ponudbe z interesi gospodarstva, je bila izvedena **v mesecu februarju 2015**. Slavnostne otvoritve se je udeležila tudi ministrica za izobraževanje, znanost in šport.

V letu 2015 je MIC Pomurje nadaljeval z delovanjem na področju, za katerega je bil ustanovljen:

- izvajanje izobraževanja in usposabljanja brezposelnih, izvajanje prekvalifikacij, dokvalifikacij, pridobivanje praktičnih znanj, spretnosti in sposobnosti;
- izvajanje formalnih programov izobraževanja odraslih;
- izvajanje praktičnega pouka za vse dijake SPTŠ Murska Sobota;
- sodelovanje s Pomursko gospodarsko zbornico in Obrtno zbornico;
- mrežno delovanje v sodelovanju z drugimi šolami v regijskem okolju;

V 2015 je okviru razpisa MIZŠ namenjenega MIC-em za usposabljanje brezposelnih bilo izvedeno usposabljanje za brezposelne, ki ga je uspešno končalo 50 brezposelnih oseb. Usposabljanje je potekalo na področju CNC tehnologije (osnovno usposabljanje), Električnih inštalacij, Oblikovanja lesa in Obdelave lesa.

MIC je dejaven tudi na drugih vzporednih področjih v regijskem okolju in je že postal priznana in poznana institucija v regijskem okolju, ki nudi storitve, ki jih regija na področju izobraževanja, nujno potrebuje. Poleg izobraževanja brezposelnih in prekvalifikacij se izvaja tudi izobraževanje učiteljev, ki se na ta način seznanjajo s sodobnimi tehnologijami, predvsem na področju strojništva (CNC tehnologija).

4.4. Vzpostavitev regijskega gospodarskega središča (»Razvojni center slovenskega gospodarstva«)

9. člen Zakona o Pomurju predvideva financiranje vzpostavitve regijskega gospodarskega središča v Pomurski regiji, ki se naj sofinancira iz nacionalnih in kohezijskih sredstev državnega proračuna v okvirni višini **30 mio EUR**.

V Drugem letnem poročilu za leto 2011⁵³ so bile predstavljene podlage za spremembo imena Regijskega gospodarskega središča v »Razvojne centre slovenskega gospodarstva«, ter izvedene aktivnosti na podlagi Javnega razpisa za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR Razvojni centri slovenskega gospodarstva, ki je bil objavljen v *Uradnem listu RS št. 69/10 dne 30. julija 2010*.

Na podlagi javnega razpisa so bili podprti trije razvojni centri:

1. RC za nove materiale, pogone in tehnologije (RC NMPT, razvojni center za nove materiale, pogone in tehnologije d.o.o., sprememba naziva v Seaway Yachts, razvojni center za nove materiale, pogone in tehnologije d.o.o.),
2. RC za modularne in adaptivne signalno procesne oddajniške sisteme (RC MASPOS⁵⁴, Razvojni center za modularne in adaptivne signalno procesna oddajniške sisteme d.o.o.),
3. RC za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov (RC PREKO⁵⁵, Razvojni center za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov d.o.o.).

Sofinancirane aktivnosti razvojnih centrov so se z 31.12.2014 zaključile, zadnji zahtevek in končno poročilo so morali prejemniki sredstev na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo dostaviti do 30.6.2015.

Skladno s pogodbo o sofinanciranju je obveznost prejemnikov sredstev še pet let poročati o izvajanju aktivnosti in doseženih kazalnikih. Medtem ko sta RC Maspos d.o.o. in RC Preko d.o.o. v letu 2015 svoje aktivnosti nadaljevala, je bil nad Seaway Yachts d.o.o. sprožen stečajni postopek.

Tabela 4: Izplačana sredstva do 31.12.2015:

Upravičenec	Izplačana sredstva v letu 2015 (EUR)	Izplačano skupaj 2011 – 2015 (EUR)
Razvojni center za nove materiale, pogone in tehnologije, d.o.o.	0	11.334.132,40

⁵³ Glej Drugo letno poročilo (2012).

⁵⁴ Spletna povezava <http://www.rcmaspos.eu>.

⁵⁵ Spletna povezava <http://www.rc-preko.eu>.

RC MASPOS, Razvojni center za modularne in adaptivne signalno procesne oddajniške sisteme d.o.o.	0	8.278.069,78
RC PREKO, razvojni center za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov, d.o.o.	0	1.383.525,81
SKUPAJ	0	20.995.727,99⁵⁶

Vir: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Direktorat za podjetništvo, konkurenčnost in tehnologijo (2016).

V letu 2015 za projekte razvojnih centrov iz Pomurja ni bilo izplačil.

Na projektu RC Preko je bila v letu 2015 izvedena revizija operacije, kjer so bila izdana priporočila za vračilo dela prejetih sredstev v višini 126.687,58 EUR.

Ker RC preko letnega poročila v letu 2015 ni posredoval in zaradi odstopa od pogodbe s Seaway Yachts, se v tabeli nahajajo le podatki za RC Maspos, ki so sledeči:

Tabela 5: Tabela kazalnikov za RC Maspos do 31.12.2015:

Naziv kazalnika	Načrtovana vrednost ob oddaji vloge		Dosežena vrednost (31.12.2014)	Ohranjena vrednost (31.12.2015)
	Datum	Vrednost	Vrednost	Vrednost
Povečanje št. zaposlenih v upravičencu na projektu	31.12.2014	34,10	34,68	36,55
Število novih podjetij kot neposreden rezultat projekta	31.12.2014	21	22	23
Vlaganja v RR upravičenca – povprečni delež vlaganj (%) v R&D od skupnih prihodkov kumulativno od 1.1.2015 do 31.12.2015	31.12.2014	29,45%	33,81%	33,06%
Vpliv projekta na industrijski sektor/regijo: povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v projektu v primerjavi s panogo	31.12.2014	Vsaj 31%	1727%	1305%

Vir: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Direktorat za podjetništvo, konkurenčnost in tehnologijo (2016).

⁵⁶ Skupni znesek pred izvedbo naknadnih določenih vračil sredstev na podlagi revizij, kontrol na kraju samem, odstopov od pogodb in unovčitev bančnih garancij.

4.5. Vlaganje v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko predelovalne industrije in diverzifikacije v nekmetijske dejavnost

Zakon o Pomurju, v svojem **10. členu**, govori o vlaganjih v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije in diverzifikacije v nekmetijske dejavnosti. **Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano** (v nadaljevanju: MKGP) je odgovorno za uresničevanje razvojnega ukrepa »*vlaganja v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije ter diverzifikacijo v nekmetijske dejavnosti*«. Sredstva za izvajanje tega razvojnega ukrepa se zagotavljajo iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 (v nadaljevanju: PRP 2007–2013), ki se sofinancira iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju: EKSRP) in državnega proračuna RS. Program se izvaja preko 4-ih osi (nadalje razčlenjenih v ukrepe), usmerjenih v izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega, gozdarskega sektorja in živilskega sektorja (os 1), izboljšanje okolja in podeželja (os 2), izboljšanje kakovosti življenja na podeželju in diverzifikacija podeželskega gospodarstva (os 3) ter lokalne razvojne pobude - LEADER (os 4).

V programskem obdobju 2007–2013 je za izvajanje programa namenjenih 1,18 milijarde EUR nepovratnih sredstev EKSRP in državnega proračuna RS. Za ukrep razvojne podpore »vlaganja v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije in diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti« se iz PRP 2007–2013 dodelijo sredstva v okvirni višini **40 milijonov EUR**, in sicer v obdobju od 2010-2013, z izplačili do 31.12.2015.

4.5.1. Način izvajanja

Način izvajanja ukrepa razvojne podpore Pomurski regiji je bil opredeljen z 99. členom Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Ur.l. RS, št. 40/2010, 85/2010, v nadaljevanju Uredba PRP 2007-2013). Uredba je veljala od 22.5.2010 dalje. Način izvajanja ukrepa razvojne podpore Pomurski regiji je nato z novo **Uredbo o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2011–2013** (Ur.l. RS, št. 28/2011, 37/2011–popr., 103/2011, 87/2012, 63/2013, 38/2014, 46/2015 in 62/2015; v nadaljevanju Uredba PRP) opredeljen v **118. členu**. Uredba velja od 16.4.2011 dalje.

Sredstva PRP 2007–2013 se prednostno usmerijo v Pomursko regijo preko meril za izbor. Merila za izbor so opredeljena v vsakokratnih javnih razpisih, ki jih objavlja ministrstvo. Skladno z Uredbo PRP 2007–2013 se vlogam, katerih lokacija naložbe se nahaja na območju upravičenih občin Pomurske regije, dodeli dodatnih 10 odstotnih točk, ne glede na ostala merila za izbor. Pri tem obstajata dve možnosti: avtomatične in pogojevane dodelitve dodatnih 10 odstotnih točk. Vlagatelji iz Pomurske regije imajo možnost kandidirati na vse ukrepe PRP 2007–2013, ne le na tiste, ki so v izvedbeni Uredbi PRP 2007–2013 opredeljeni kot tisti ukrepi, s katerimi se je ministrstvo zavezalo, da bo prispevalo k uresničevanju Zakona o Pomurju.

Avtomatična dodelitev se skladno z 118. členom Uredbe PRP 2007–2013 vrši pri ukrepih:

- a) izboljšanje in razvoj infrastrukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva – ukrep 125,*
- b) podpora ustanavljanju in razvoju mikro podjetij – ukrep 312,*
- c) osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo – ukrep 321,*
- d) ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja – ukrep 323.*

Pri drugih ukrepih PRP 2007–2013 pa morajo vloge skladno s 118. členom Uredbe PRP 2007–2013 za pridobitev dodatnih 10 odstotnih točk izpolnjevati vsaj enega od predpisanih pogojev, in sicer:

- **pri ukrepu 121** - Posodabljanje kmetijskih gospodarstev, če je predmet podpore naložba:
  - a) v nakup in postavitev rastlinjakov s pripadajočo opremo,
  - b) v prvo postavitev oziroma prestrukturiranje sadovnjakov,
  - c) v nakup in postavitev mrež proti toči,
  - d) v namakalno infrastrukturo na kmetijskih gospodarstvih, kamor spada tudi namakalna oprema, ki je lahko samostojna naložba, in v gradnjo pripadajočih vodnih virov ali
  - e) v učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije za potrebe kmetijskega gospodarstva;
- **pri ukrepu 123** - Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom:
  - a) v kolikor je predmet sofinanciranja naložba v obnovljive vire energije za potrebe predelovalnega obrata,
  - b) ohranjanje obstoječih delovnih mest oziroma na vsakih 200.000 eurov upravičenih stroškov, odprtje enega novega delovnega mesta najmanj za obdobje 24 mesecev od zadnjega izplačila sredstev,
  - c) vlagatelj ima sklenjene pogodbe z lokalnimi primarnimi pridelovalci za najmanj 40 odstotkov vhodne surovine ali
  - d) vlagatelj ima sklenjeno pogodbo z raziskovalno skupino oziroma je raziskovalna skupina organizacijska enota znotraj vlagatelja;
- **pri ukrepu 311** - Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti, če je predmet podpore naložba:
  - a) v pridobivanje energentov in energije za prodajo na kmetiji iz obnovljivih virov,
  - b) v proizvodne dejavnosti, za predelavo proizvodov izven Priloge I k Pogodbi in drugih nekmetijskih proizvodov na kmetiji,
  - c) v prodajne dejavnosti na kmetiji ali
  - d) v turizmu.

V letu 2015, ki ga zajema predmetno poročilo o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015, je stanje na področju izvajanja ukrepov razvojne podpore, za katere je pristojno MKGP, naslednje:

- z letom 2015 se je zaključilo izvajanje programskega obdobja 2007-2013, saj se je zaključilo obdobje možnega izplačevanja sredstev v okviru PRP 2007-2013, in sicer so slednja potekala do 31. 12. 2015.

- v letu 2015 novih objav javnih razpisov ni bilo. V tem letu je bilo aktualno le izplačevanje nepovratnih sredstev za zaključene projekte v okviru preteklih javnih razpisov.

4.5.1.1. Stanje na področju ukrepa

V nadaljevanju sledi prikaz izplačil za vlagatelje iz Pomurske regije v obdobju januar – december 2015 in kumulativno od 1.1.2007 dalje.

Tabela 6: Izplačila iz EKSRP (SLO+EU del) za 1., 2., 3. in 4. os PRP 2007-2013 v Pomursko statistično regijo od **1. 1. 2015 do 31.12.2015 (v EUR).**

UKREP	Izplačila Pomurje	Ostala Slovenija	Celotna Slovenija	Delež Pomurja
111	0,00 €	390.958,83 €	390.958,83 €	0,00%
112	-26.674,74 €	-143.112,83 €	-169.787,57 €	15,71%
113	386.150,27 €	1.253.757,56 €	1.639.907,83 €	23,55%
121	4.937.149,25 €	13.356.794,14 €	18.293.943,39 €	26,99%
122	0,00 €	368.211,60 €	368.211,60 €	0,00%
123	1.550.786,02 €	5.779.317,57 €	7.330.103,59 €	21,16%
125	0,00 €	671.695,87 €	671.695,87 €	0,00%
132	12.601,12 €	124.419,10 €	137.020,22 €	9,20%
133	-1.038.173,91 €	3.431.380,20 €	2.393.206,29 €	-43,38%
142	0,00 €	10.618,22 €	10.618,22 €	0,00%
211	34.857,76 €	14.907.009,80 €	14.941.867,56 €	0,23%
212	1.150.898,36 €	4.046.568,83 €	5.197.467,19 €	22,14%
214	-29.924,86 €	-80.482,77 €	-110.407,63 €	27,10%
311	659.649,33 €	4.815.668,01 €	5.475.317,34 €	12,05%
312	535.387,89 €	3.105.533,46 €	3.640.921,35 €	14,70%
321	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00%
322	910.622,68 €	4.785.849,48 €	5.696.472,16 €	15,99%
323	384.982,33 €	488.324,21 €	873.306,54 €	44,08%
LEADER	189.924,27 €	2.853.048,80 €	3.042.973,07 €	6,24%
Skupna vsota	9.658.235,77 €	60.165.560,08 €	69.823.795,85 €	13,83%

Vir: MKGP (2016)

Iz tabele št. 6 je razvidno, da je delež izplačanih sredstev PRP 2007–2013 za Pomurje v obdobju od 1. 1. 2015 – 31.12.2015 glede na celotno državo znašal 13,83%.

V letu 2015 je bilo v okviru 1., 2., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja 2007-2013 izplačanih sredstev v višini **9.658.235,77 EUR**.

V letih 2010-2015 je bilo v okviru 1., 2., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja 2007-2013 izplačanih skupaj **110.139.618,33 EUR**.⁵⁷

⁵⁷ V letu 2010 je bilo izplačanih 7.858.758,01 EUR, v letu 2011 7.466.493,62 EUR, v letu 2012 29.781.934,00 EUR, v letu 2013 27.638.278,84 EUR, v letu 2014 27.735.918,09 EUR in v letu 9.658.235,77 EUR sredstev.

V okviru »neposrednih ukrepov« (to so tisti ukrepi, pri katerih prijavitelji prejmejo avtomatično 10 dodatnih točk), ki prispevajo k uresničevanju Zakona o Pomurju, je bilo do konca leta 2015 odobrenih 49.514.234,54 EUR, izplačanih pa 37.309.832,00 EUR sredstev iz PRP 2007-2013.

Samo v letu 2015 je bilo izplačanih 9.864.709,37 EUR, ki so bili odobreni v preteklih letih (podrobneje v prilogi poročila).

Tabela 7: Izplačila iz EKSRP (SLO+EU del) za 1., 2., 3. in 4. os PRP 2007-2013 v Pomursko statistično regijo od **1. 1. 2007 do 31.12.2015 (v EUR).**

UKREP	Izplačila Pomurje	Ostala Slovenija	Celotna Slovenija	Delež Pomurja
111	249.049,84 €	1.748.173,32 €	1.997.223,16 €	12,47%
112	7.640.099,69 €	47.719.185,56 €	55.359.285,25 €	13,80%
113	4.034.409,63 €	13.914.126,18 €	17.948.535,81 €	22,48%
121	29.398.365,08 €	98.135.874,03 €	127.534.239,11 €	23,05%
122	1.156.470,11 €	21.966.497,81 €	23.122.967,92 €	5,00%
123	12.622.260,53 €	70.637.753,96 €	83.260.014,49 €	15,16%
125	3.421.755,57 €	13.203.584,06 €	16.625.339,63 €	20,58%
132	44.328,59 €	515.136,08 €	559.464,67 €	7,92%
133	920.569,32 €	8.955.256,03 €	9.875.825,35 €	9,32%
142	0,00 €	637.309,38 €	637.309,38 €	0,00%
211	597.549,18 €	271.368.792,18 €	271.966.341,36 €	0,22%
212	15.803.363,46 €	63.543.601,89 €	79.346.965,35 €	19,92%
214	73.778.020,42 €	200.771.288,91 €	274.549.309,33 €	26,87%
311	3.273.255,59 €	25.180.387,52 €	28.453.643,11 €	11,50%
312	3.856.999,60 €	44.095.553,17 €	47.952.552,77 €	8,04%
321	3.312.733,70 €	0,00 €	3.312.733,70 €	100,00%
322	6.959.203,06 €	26.687.699,93 €	33.646.902,99 €	20,68%
323	1.727.318,25 €	6.537.469,74 €	8.264.787,99 €	20,90%
LEADER	2.890.755,71 €	27.840.678,57 €	30.731.434,28 €	9,41%
Skupna vsota	171.686.507,33 €	943.458.368,32 €	1.115.144.875,65 €	15,40%

Vir: MKGP (2016)

Ne glede na določila izvajanja Zakona, je bilo v celotnem programskem obdobju (kot razvidno iz tabele št. 7) na vseh ukrepih 1., 2., 3. in 4. osi PRP 2007-2013 vlagatelj iz Pomurske regije izplačanih 171.686.507,33 EUR oz. 15,40% vseh izplačanih sredstev, od tega v letu 2015 9.658.235,77 EUR oz. 13,83% glede na celotno državo.

4.6 Vlaganje v infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo

Projekt vodooskrbe Pomurja je vključen v Pomurski **Zakon. 11. člen nalaga, da se** vlaganja v infrastrukturo za oskrbo Pomurske regije s pitno vodo izvedejo iz nacionalnih in kohezijskih sredstev državnega proračuna v okvirni višini 98 mio EUR. Vrednost in letna dinamika financiranja projekta se določi s sprejetim projektom po postopku njegove potrditve s strani organa upravljanja v skladu s pravili državnih pomoči in kohezijske politike Evropske unije. Za izvedbo projekta v času trajanja zakona je odgovorno Ministrstvo za okolje in prostor, kot posredniško telo na področju kohezijske politike. Sredstva se zagotovijo na njegovih proračunskih postavkah.

Pomurske občine, razen občine Apače, ki je takrat še ni bilo, so **maja 2003** podpisale Pismo o nameri, s katerim so potrdile svoj interes in voljo za izvedbo projekta skupne izgradnje ter skupnega upravljanja regionalnega sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo Pomurja vključno z vzpostavitvijo sistema odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Dne **21. 1. 2005** so te občine z Republiko Slovenijo, Ministrstvom za okolje in prostor, sklenile pogodbo o izgradnji in obratovanju ter skupnem upravljanju regionalnega sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo Pomurja.

Ministrstvo za okolje in prostor je dne 8. 4. 2008 posredovalo na Službo Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) dopis, v katerem predlaga razdelitev celovitega projekta Vodooskrbe Pomurja na tri samostojne in funkcionalno neodvisne celote. Dne 04.07.2008 je SVLR podala **načelno soglasje k predlagani členitvi, ki je bila dokončno potrjena dne 31.03.2009** na sestanku v Pomurju tako s strani SVLR kakor tudi s strani predstavnikov **JASPERS**.

V fazi izdelave idejnih zasnov se je **projekt torej razdelil na tri sisteme** – A (Lendavski), B (Mursko Soboški) in C (Prleški). Pomurske občine so v okviru posameznih sistemov sklenile pogodbe o skupnem sodelovanju in sovlaganju v izgradnjo vodovodnega omrežja.

Projekt vodooskrbe Pomurja je bil vključen v indikativni seznam velikih projektov osnovne različice **Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI 2007-2013)**, v katerem je bila prvotno ocenjena **vrednost celotne investicije z DDV v višini 30 mio EUR**. V to vrednost so bili zajeti v glavnem le stroški primarnih cevovodov.

Z namenom zagotovitve celovitosti projekta je bilo potrebno projekt razširiti z vključitvijo sekundarnih cevovodov. Tako je po izdelavi idejnih zasnov in Dokumentov identifikacije investicijskega projekta, skupna vrednost projekta narasla na **123 mio EUR**.

Vlada Republike Slovenije je s sklepom dne **03.06.2010** potrdila spremembe Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013 (OP RR) in Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013 (OP ROPI). V spremenjenem Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007–2013 so vsi trije sistemi: A, B in C opredeljeni kot **prioritetni projekti**.

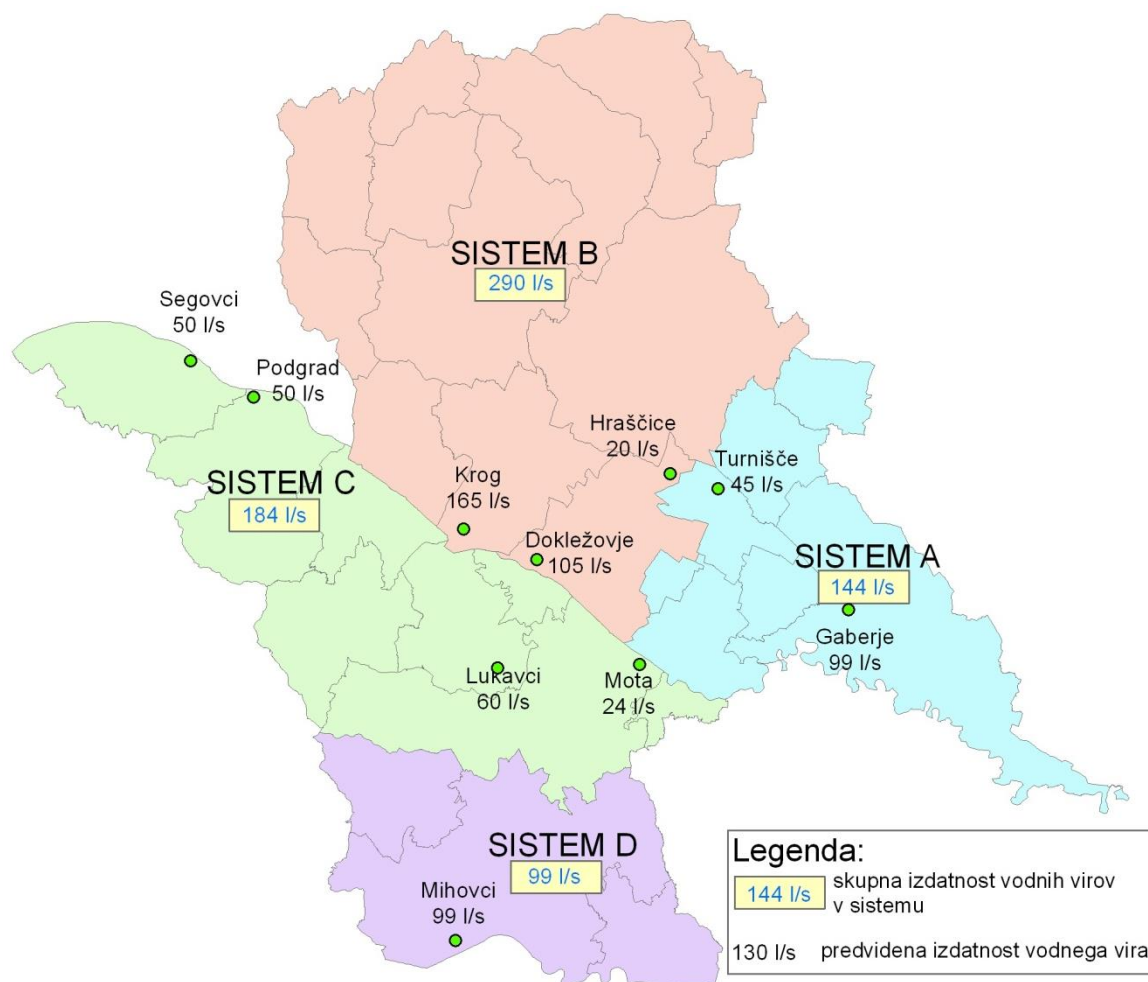
Ocenjene vrednosti celotnih investicij z DDV po spremembi OP ROPI so naslednje (podatki december 2012):

- Oskrba s pitno vodo Pomurja - Sistem A (lendavsko območje): **43 mio EUR**
- Oskrba s pitno vodo Pomurja - Sistem B (Goričko): **48 mio EUR (I. faza) + 32 mio EUR (II. faza)**
- Oskrba s pitno vodo Pomurja - Sistem C (Prlekija): **48 mio EUR**

V Pomurski zakon so tudi vključene občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, ki so pripravile projekt Oskrba s pitno vodo v porečju Drave - ormoško območje, ocenjen na vrednost **12 mio EUR**. S tem je bilo potrebno zagotoviti enake pogoje obravnave tudi za to območje.

Prikaz 1: Shema sistemov in vodna bilanca.

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (december 2012).

Izgradnja vodovodnih omrežij se financira **v okviru sredstev Kohezijskega sklada**. V sklopu posameznih sistemov se iz Kohezijskega sklada financira tudi novogradnja ter rekonstrukcija vodnih virov in transportnih vodovodov. Financiranje vodnih virov in transportnih vodovodov ne bremeni občinskih virov, z izjemo DDV-ja. Po osnovni finančni razdelitvi stroškov je bilo predvideno, da bodo cca. 25% vrednosti projekta pokrile občine, 55% Kohezijski sklad, 10% Vodni sklad in 10% lastna udeležba državnega proračuna.

Zaradi ugotovljenih nepravilnosti pri izvajanju predvsem zemeljskih del s strani Inšpektorata RS za promet, energetiko in prostor (IRSPEP), po odločitvi organa upravljanja v začetku letošnjega leta, Ministrstvo za okolje in prostor v vlogi posredniškega telesa, izvaja popravilne ukrepe, da bi lahko izplačila iz proračuna RS spet stekla. Tečejo tudi postopki pri organih pregona.

Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem A (Lendavski sistem)

Vključene občine: Lendava, Turnišče, Odranci, Kobilje, Črenšovci, Dobrovnik in Velika Polana.

Dne, 13. 6. 2013, je MGRT, organ upravljanja izdalo odločbo št.: KS OP ROPI/5/2/Pomurje – Sistem A/0 o dodelitvi sredstev za projekt »Oskrba s pitno vodo Pomurja – Sistem A«. Organ upravljanja je dne 26.10.2015 izdal odločbo št. KS OP ROPI/5/2/Pomurje-sistem A/1 o spremembi odločbe št. KS OP ROPI/5/2/Pomurje-sistem A/0. Višina skupnih stroškov projekta znaša po odločbi 31.978.970,12 EUR, realizirano pa je bilo 31.892.854,88 EUR. Prispevek Skupnosti znaša po odločbi 19.087.644,37 EUR, realizirano pa je bilo 19.036.243,32 EUR. Nacionalni viri znašajo po odločbi 6.437.344,67 EUR, realizirano pa je bilo 5.548.720,07 EUR, občinski viri pa 12.699.559,76 EUR, realizirano pa je bilo 7.307.891,49 EUR. Z izvedbo projekta je zagotovljena zanesljiva oskrba z neoporečno pitno vodo za 23.100 prebivalcev, 8.615 prebivalcev pa je na novo oskrbovanih iz vodovodnih sistemov z zagotovljenim monitoringom. V okviru projekta je bilo izgrajeno in hidravlično izboljšano 165 km cevovodov, od tega 39 km transportnih, 67 km primarnih in 59 km sekundarnih cevovodov. Zgrajeni so bili 3 vodohrani in povečana 2 vodohrana, na novo je bilo zgrajenih 9 merilnih oz. regulacijskih jaškov in vzpostavljen center vodenja za daljinski nadzor. Nadgrajena sta bila 2 vodna vira. Gradnja je bila končana oktobra 2015, projekt se je zaključil 31.12.2015.

V letu 2015 je bilo izplačanih 11.025.587,62 EUR.

Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem B (Goričko)

Vključene občine: Beltinci, Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Rogašovci, Šalovci, Tišina.

Dne, 25. 7. 2013, je MGRT, organ upravljanja izdalo odločbo št. KS OP ROPI/5/2/Pomurje – Sistem B/0 o dodelitvi sredstev za projekt »Oskrba s pitno vodo Pomurja – Sistem B«. Višina skupnih stroškov projekta znaša po odločbi 49.549.480,00 EUR, realizirano pa je bilo 47.729.704,71 EUR. Prispevek Skupnosti znaša po odločbi 28.529.128,56 EUR, realizirano pa je bilo 27.481.355,21 EUR. Nacionalni viri znašajo po odločbi 5.034.552,10 EUR, realizirano pa je bilo 4.849.651,36 EUR, občinski viri pa 15.985.799,34 EUR, realizirano pa je bilo 15.398.698,14 EUR. V okviru projekta je bila zagotovljena zanesljiva oskrba z neoporečno pitno vodo za 47.336 obstoječih prebivalcev in povečanje števila prebivalcev, oskrbovanih iz vodovodnih sistemov z zagotovljenim monitoringom za 10.018. Projekt poleg novogradnje obsega tudi hidravlične izboljšave posameznih delov vodooskrbnega sistema in zagotovitev ustreznih vodnih virov. V okviru projekta je bilo tako na novo zgrajenega 255.810 m vodovodnega omrežja s pripadajočimi objekti, od tega 140.816 m sekundarnih vodovodov, 60.453 m primarnih vodovodov, 54.541 transportnih vodovodov in nadgrajena dva vodna vira. Projekt se je zaključil 31.12.2015.

V letu 2015 je bilo izplačanih 11.305.821,36 EUR.

Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem C (Prlekija)

Vključene občine: Apače, Gornja Radgona, Križevci, Radenci, Razkrižje, Sveti Jurij ob Ščavnici, Veržej, Ljutomer.

Dne, 19. 7. 2013, je MGRT, organ upravljanja izdalo odločbo št. KS OP ROPI/5/2/Pomurje – Sistem C/0 o dodelitvi sredstev za projekt »Oskrba s pitno vodo Pomurja – Sistem C«. Višina skupnih stroškov projekta znaša po odločbi 49.375.566,00 EUR, od tega je bilo realiziranih 49.337.103,45 EUR. Prispevek Skupnosti znaša po odločbi 32.063.133,56 EUR, od tega je bilo realiziranih 30.615.473,75 EUR. Nacionalni viri znašajo 5.658.200,04 EUR, od tega je bilo realizirano 5.402.731,53 EUR, občinski viri pa 11.654.232,40 EUR, realizirano pa je bilo 11.219.672,58 EUR. Z izvedbo projekta se bo zagotovila ustrezna infrastruktura za 33.068 obstoječih priključenih prebivalcev in 4.193 novih

prebivalcev. Izvedenih je 66,818 km transportnih, 75,074 km primarnih in 41,634 km sekundarnih cevovodov s pripadajočimi objekti (črpališča, vodohrani, raztežilniki,...) ter ureditev vodnih virov Mota, Lukavci, Podgrad in Segovci. Prav tako je v okviru projekta izvedena zaščita vodnih virov (kanalizacijsko omrežje) v dolžini 20.127 m. Gradnja je zaključena, datum zaključka projekta je 31. 12. 2015.

V letu 2015 je bilo izplačanih 24.235.767,21 EUR.

Oskrba s pitno vodo v porečju Drave (2. sklop) Ormoško območje (sistem D)

Vključene občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž

Dne, 23. 4. 2012, je MGRT, organ upravljanja izdalo odločbo št. KS OP ROPI/5/2/Ormoško območje/0 o dodelitvi sredstev za projekt »Oskrba s pitno vodo v porečju Drave (2. Sklop) – ormoško območje«. Višina skupnih stroškov projekta znaša po odločbi 12.183.869,00 EUR. Prispevek Skupnosti znaša po odločbi 7.539.989,20 EUR. Nacionalni viri znašajo po odločbi 1.330.586,34 EUR, občinski viri pa 3.313.293,46 EUR.

Dne, 27.11.2015 je Organ upravljanja izdal spremembo Odločbe št. KS OP ROPI/5/2/Ormoško območje/1 o dodelitvi sredstev za projekt »Oskrba s pitno vodo v porečju Drave (2. sklop) – Ormoško območje« št. 303-23/2010/25. Višina skupnih stroškov projekta znaša 10.561.103,45 EUR. Prispevek skupnosti znaša 6.363.855,59 EUR. Nacionalni viri znašajo 1.123.033,35 EUR, občinski viri pa 3.074.214,51 EUR.

Realizirana višina skupnih stroškov projekta znaša 9.587.771,40 EUR. Prispevek Skupnosti znaša 6.218.256,42 EUR. Nacionalni viri znašajo 1.097.339,59 EUR, občinski viri pa 2.732.697,20 EUR. Projekt je bil sestavljen iz več sklopov (cevovodi, vodohrani, prečrpalne postaje in čistilna naprava). Tako je bilo v sklopu projekta zamenjanih 42.739 km cevovodov, izgrajeni so bili 4 vodohrani, izgrajene 4 prečrpalne postaje, 2 hidropostaji, vodohran bazen z nabiro s črpališčem in povečana čistilna naprava. Gradnja je zaključena, datum zaključka projekta je 31. 11. 2015.

V letu 2015 je bilo izplačanih 1.322.181,27 EUR.

5. Koordinacija drugih ukrepov Vlade RS za Pomursko regijo

4. ukrep Zakona o Pomurju določa prednostno obravnavo programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja na določenih področjih. Poročilo o izvedenih aktivnostih na področju ukrepov, ki jih pokrivajo posamezna ministrstva, je bilo predstavljeno v predhodnih poglavjih. V nadaljevanju želimo predstaviti dosegljive podatke o sredstvih, ki jih posamezna ministrstva vlagajo v Pomurje oziroma, ki so bila v letu 2012 tako ali drugače v okviru razpisov namenjena in/ali porabljena Pomurju⁵⁸.

5.1. Poročanje ministrstev o ukrepih v širšem smislu zakona

5.1.1. Poročilo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Trg dela v Pomurju

Decembra 2015 je bilo na območju Pomurja **prijavljenih 9.504 brezposelnih oseb**, kar je za 427 oseb oz. 4,3 % manj kot decembra 2014. V tem obdobju se je število brezposelnih v državi zmanjšalo za 5,3 %, brezposelni v Pomurju pa predstavljajo 8,4 % vseh brezposelnih v Sloveniji.

V letu 2015 se je v **Pomurski regiji** prijavilo 7.664 brezposelnih, kar je za 7,1 % manj kot v enakem obdobju leta 2014, odjavilo pa se je 8.108 oseb, kar je za 5,9 % več kot v enakem obdobju leta 2014.

V **Območni službi Murska Sobota**⁵⁹ se je zaradi zaposlitve ali samozaposlitve iz evidence brezposelnih v letu 2015 odjavilo 6.337 oseb, kar je za 9,7 % kot v preteklem letu (v celotni RS se je število odjav zaradi zaposlitve/samozaposlitve znižalo za 4,0 % v primerjavi z letom 2014).

Stopnja registrirane brezposelnosti decembra 2015 v RS znaša 12,3 %, v OS Murska Sobota pa 19,5 %, kar je daleč največja stopnja brezposelnosti v državi, sledita ji OS Maribor in OS Trbovlje z 14,5 % stopnjo brezposelnosti. Najnižjo stopnjo brezposelnosti je decembra 2015 zabeležila OS Kranj (8,7 %).

V letu 2015 so delodajalci OS Murska Sobota sporočili 4.813 prostih delovnih mest⁶⁰. Največ jih je bilo v predelovalnih dejavnostih (33,9%) in gradbeništvu (13,7%), sledijo zdravstvo in socialno varstvo (8,6%), izobraževanje (8,2%), druge raznovrstne poslovne dejavnosti (6,7%), trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (6,4%) ter gostinstvo (5,5%).

⁵⁸ Izračuni veljajo za občine: Beltinci, Tišina, Črenšovci, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Šalovci, Kobilje, Kuzma, Lendava, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Puconci, Radenci, Rogašovci, Sveti Jurij, Turnišče, Cankova, Dobrovnik, Grad, Hodoš, Križevci, Razkrižje, Velika Polana, Veržej.

⁵⁹ Območje OS Murska Sobota ni enako območju, ki ga pokriva Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji, saj ne zajema občin Ormož, Središče ob Dravi in Sv. Tomaž, saj le-te občine sodijo pod pristojnost Območne službe Ptuj.

⁶⁰ 12. aprila 2013 je pričel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 21/2013, ZUTD-A), ki je ukinil obvezno prijavo prostega delovnega mesta pri ZRSZ. Od takrat ZRSZ nima več podatkov o vseh prostih delovnih mestih v državi, prav tako ni več mogoča primerjava s podatki iz preteklih obdobj.

Povpraševanje po delavcih se je najbolj znižalo v poslovanju z nepremičninami (74,2%), v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (66,7%), strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (49,2%) ter gradbeništvu (44,2%), najbolj pa se je povečalo v predelovalnih dejavnostih (80,4%), drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (67,7%) in kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo (62,3%).

Na območju, ki ga pokriva OS Murska Sobota, z visokim deležem brezposelnih oseb, izstopajo predvsem dolgotrajno brezposelni (54,8 %, ki so brezposelni več kot 12 mesecev; 34,9 % pa je brezposelnih več kot 24 mesecev), starejši od 50 let (37,2 %), nizko izobraženi – 1 in 2 raven izobrazbe (37,1 %) ter brezposelne osebe s priznano invalidnostjo (23,5 %).

Podrobnejši pregled strukture brezposelnih v Območni službi Murska Sobota in v regiji Pomurje, v primerjavi s podatki za Slovenijo se nahaja v prilogi tega poročila.

Vključevanje v ukrepe aktivne politike zaposlovanja v Pomurju

V letu 2015 je bilo v Pomurju v programe aktivne politike zaposlovanja v Območni službi Zavod RS za zaposlovanje Murska Sobota na novo vključenih **2.731** brezposelnih oseb, kar je **22 % (oz. 776) manj kot v letu 2014**, ko je bilo na novo vključenih 3.507 brezposelnih oseb.

Podrobnejši finančni pregled izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja se nahaja v prilogi tega poročila.

Izvajanje projektov v Pomurski regiji, financiranih iz Evropskega socialnega sklada

A) Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti

Program »Podjetno v svet podjetništva 2014«

Upravičenec: Regionalni center za razvoj d.o.o.

Pogodbeni partner: Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o.

Vrednost programa: 4.761.452,00 EUR

Vrednost programa za pogodbenega partnerja: 343.950,00 EUR, izplačano v letu 2015 114.680,00 EUR

Trajanje programa: april 2014 - junij 2015

Opis programa:

Podjetno v svet podjetništva 2014 je namenjen spodbujanju podjetništva med mlajšimi brezposelnimi z višjo ali visoko stopnjo izobrazbe ter spodbujanju odpiranja novih delovnih mest. Operacija sodi v Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojno prioriteto »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti in prednostno usmeritev« 1.2 »Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost«.

Temeljna ideja operacije je ponuditi udeležencem, izbranim na javnih razpisih, strokovno pomoč in dodatna usposabljanja, ki jih potrebujejo pri razvoju podjetniške ideje v delujočo podjetje. Program mladim brezposelnim ponuja odlično priložnost, da razvijajo svoje znanje in si olajšajo podjetniške začetke, regijam pa možnost, da pospešijo nastajanje novih podjetij in v domačem okolju zadržijo domače mlade moči in ideje, izvajal tudi v prihodnje. Delo poteka v skupinah s desetimi udeleženci, ki naj bi v štirimesečnem obdobju, pod vodstvom mentorjev razvili svojo poslovno idejo, pripravili

poslovni načrt za ustanovitev podjetja in se usposabljali za podjetniško kariero ali večjo zaposljivost. Pri tem je cilj vsakega udeleženca, da v enem letu po zaključku usposabljanja ustanovi lastno podjetje, se samozaposli ali zaposli pri drugem delodajalcu.

V celotnem obdobju trajanja programa (april 2014 – junij 2015) se je v program na področju Pomurske regije vključilo 30 brezposelnih oseb. V operacijo je bilo vključenih 14 žensk in 16 moških. Povprečna starost izbranih kandidatov je bila 28,2 let. V letu 2015 se je 10 oseb usposabljal za samostojno podjetništvo. Po zaključku usposabljanja se je 15 (50%) oseb zaposlilo oz. samozaposlilo, kar presega načrtovane cilje, saj je bilo ob prijavi programa predvideno, da bo vsaj 35% oseb zaposlenih 12 mesecev po zaključku usposabljanja.

B) Spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela

Javni razpis za Spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela

MDDSZ je v letu 2010 objavilo javni razpis za **Spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela** in sicer v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, četrte razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in prednostne usmeritve 4.1. »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«. Sredstva so zagotovljena iz Evropskega socialnega sklada v višini **8.000.000 EUR**.

Na javni razpis se je prijavilo 72 projektov, od katerih je strokovna komisija izbrala in podprla 15 projektov.

V Pomurju sta se izvajala dva projekta:

Projekt »Socialno podjetništvo omogoča delo ranljivim skupinam - SPODRAST«

Upravičenec: Mozaik, društvo za socialno vključenost

Projektni partnerji: Društvo za razvoj podeželja – Pomelaj, ZRP Pomelaj, z.o.o.

Vrednost projekta: 999.490,00 EUR

Trajanje projekta: 48 mesecev (zaključek projekta dne 3.12.2014, izplačila so potekala še v letu 2015)

Opis projekta

V projekt so bili vključeni predstavniki ciljne skupine, ki so se v okviru projekta usposabljali za zaposlitev v socialnem podjetju ali za samostojno opravljanje dejavnosti v statusni obliki dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. Poleg zagotavljanja usposobljenosti in primernih delovnih mest se je istočasno razvijal poslovno-organizacijski model, ki povezuje delovno aktivnost s psihosocialno podporo vključenim osebam in inovativnimi načini trženja. Nastala mreža proizvodnje ekoloških in tradicionalnih prehrabnih izdelkov omogoča zaposlitev osebam iz ciljne skupine invalidov, starejšim od 50 let, ženskam na podeželju in bivšim odvisnikom.

Tekom celotnega trajanja projekta se je v usposabljanje vključilo 75 oseb iz ciljnih skupin (od predvidenih 60 oseb), ki imajo praktično izredno nizke in omejene možnosti za izstop iz začaranega kroga socialne izključenosti in brezposelnosti. Vključeni so se usposobili za dela na področju ekološke pridelave živil, nege krajine, ekološkega turizma in rokodelskega izdelovanja izdelkov iz naravnih

materialov, pridobili pa so tudi teoretična znanja s področja NPK. Po končanem usposabljanju se je v okviru projekta, v celotnem obdobju trajanja projekta, zaposlilo 20 oseb.

V letu 2014 se je na projektu usposabljalo (sodelovanje na različnih delavnicah in tečajih) 14 oseb iz ciljne skupine, od katerih so 3 osebe zaposlili. Projekt se je decembra 2014 končal.

V letu 2015 je bilo izplačanih **48.088,42 EUR** sredstev.

Projekt »Romano kher – Romska hiša«

Upravičenec: Regionalna razvojna agencija Mura

Projektni partnerji: Inštitut za narodnostna vprašanja, Združenje forum romskih svetnikov Slovenije, Romski akademski klub, Zavod za socialni razvoj Murska Sobota

Vrednost projekta: 822.075,58 EUR

Trajanje projekta: 48 mesecev (zaključek projekta dne 3.12.2014, izplačila so potekala še v letu 2015)

Opis projekta

Cilj projekta je opogumiti Rome, izboljšati njihovo samopodobo in jih opremiti z znanji za uspešen vstop na trg dela. V okviru 1. dela projekta je potekalo usposabljanje za brezposelne Rome. Pri tem je bil uporabljen pristop individualne pomoči, ki se je v preteklosti izkazala za najuspešnejšo metodo. Vzpostavljen je bil profil t.i. »zaposlitvenega agenta«, ki Romom omogoča informacije, potrebne za vstop na trg dela, pomoč pri iskanju potencialnih delodajalcev, obenem pa tudi stik delodajalcev s to ciljno skupino. Obenem so se v okviru projekta izvajale delavnice za usposabljanje romskih svetnikov, saj je za enakost možnosti na trgu dela ključno predstavljanje romskih interesov in sodelovanje na politični ravni. Tretji del projekta se je nanašal na vzpostavitev »romske akademske mreže«, ki bo omogočala povezavo med študenti Univerze v Ljubljani in romskimi predstavniki ter aktivisti v luči dviga socialnega kapitala romskih predstavnikov. Zadnji del projekta pa se je nanašal na vzpostavitev »romske razvojne agencije«, v kateri je bila omogočena zaposlitev skupini Romov, ki prispevajo ideje, inovacije in projekte, ki so v korist romski skupnosti.

Tekom celotnega trajanja projekta se je v usposabljanje za večjo možnost zaposlitve vključilo 61 oseb iz ciljne skupine Romov, od katerih se je 14 oseb usposabljalo v letu 2014. Sodelovali so na delavnicah in se usposabljali, v projektni skupini. Tekom projekta se je preko pomoči zaposlitvenega agenta in na projektu (v t.i. romsko razvojno agencijo) zaposlilo 14 Romov. Projekt se je decembra 2014 končal.

V letu 2015 je bilo izplačanih **58.400,40 EUR** sredstev.

Javni razpis za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva II

MDDSZ je v letu 2012 objavilo javni razpis za **Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva II**, in sicer v okviru OP RČV 2007-2013, četrte razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in prednostne usmeritve 4.1. »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«. Sredstva so bila zagotovljena iz Evropskega socialnega sklada v višini 4.500.000,00 EUR. Na javni razpis se je prijavilo **93 projektov**, od katerih je strokovna komisija izbrala in podprla **17 projektov**.

V letu 2015 sta se v Pomurju izvajala še 2 projekta (1 se je zaključil konec leta 2014).

Projekt »Razvoj turizma na eko-socialni kmetiji Korenika«

Upravičenec: Korenika

Projektni partnerji: Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot ter Mozaik, društvo za socialno vključenost

Vrednost projekta: 299.588,89 EUR

Trajanje projekta: 36 mesecev (do 24.8.2015)

Opis projekta

V okviru projekta bo podprt razvoj turistične ponudbe na eko-socialni kmetiji KORENIKA. V prvi fazi projekta je načrtovana vzpostavitev zeliščnega vrta in zunanjega prostora za pogostitve skupin obiskovalcev, v drugem delu pa preureditev obstoječega gospodarskega poslopja v razstavno/delavniško/prodajni prostor. Osebe iz ranljivih ciljnih skupin se bodo v okviru usposabljanja izučila za tradicionalna kmečka opravila, kot so oranje, setev, žetev in mlačev. Organizirane bodo različne etnološke prireditve, kjer bodo praktično prikazani tradicionalni običaji in obrti. Ohranjanje kulturne in naravne dediščine ter ohranjanje tradicionalnih obrti in običajev na način, kot so ga poznali naši predniki, je zagotovo perspektivna razvojna panoga, ki bogati ponudbo na podeželju.

V letu 2014 so se na projektu usposabljele 4 osebe iz ranljivih ciljnih skupin, skupno pa se je do sedaj usposobilo 12 oseb. Od septembra 2013 so 3 osebe iz ciljne skupine na projektu zaposlene za obdobje najmanj 18 mesecev.

V letu 2015 je bilo izplačanih **101.055,15 EUR** sredstev.

Ciljna skupina: osebe starejše nad 50 let, mladi do 25 let brez ali z nizko stopnjo izobrazbe, Romi.

Projekt »Razvoj socialnih tržnih produktov v agroživilstvu«

Upravičenec: Pan-nutri d.o.o;

Projektni partnerji: Društvo zeliščarjev Pomurje

Vrednost projekta: 299.124,85 EUR

Trajanje projekta: 36 mesecev (do 24.8.2015)

Opis projekta

Prijavitelj namerava v okviru projekta pripraviti program usposabljanja in usposobiti osebe iz različnih ciljnih skupin za opravljanje različnih del na področju agroživilstva, predvsem priprave živil za trg in predelave živil (kot. npr. stiskanje olj, predelava sokov, sušenje zelenjave) ter razviti vsaj 3 zdrava prehranska izdelka namenjena potrošnikom. Prav tako si je prijavitelj v projektu zadal cilj, da bo pripravil analizo potreb kmetijsko – živilske industrije z vključevanjem lokalnih trgov v razvoj novih izdelkov, ki jih lahko zapolni socialno podjetništvo ter analiziral potrebe kmetijsko-živilske industrije za razvoj novih izdelkov, identificirati razvojno-izvedbene – prodajne priložnosti in izvedbene cilje za lokalno samooskrbo s pomočjo socialnega podjetništva.

V okviru projekta se je usposobilo 10 oseb iz ranljivih ciljnih skupin, od katerih so 3 osebe v letu 2013 že zaposlili za obdobje najmanj 18 mesecev.

V letu 2015 je bilo izplačanih **66.529,23 EUR** sredstev.

Ciljna skupina: osebe starejše nad 50 let, mladi do 25 let brez ali z nizko stopnjo izobrazbe, Romi, invalidi, obsojenci.

Projekt »Mura nas povezuje«

Upravičenec: Regionalni sklad dela za Pomurje

Projektni partnerji: Fundacija Tramp, ustanova za izobraževanje (odstopila od projekta)

Vrednost projekta: 230.399,95 EUR

Trajanje projekta: 27 mesecev (do 1.1.2015)

Opis projekta

Tekstilna industrija je v Pomurski regiji že dolgo tradicionalna panoga. Proizvajalci tekstilnih izdelkov imajo na zalogi veliko nerabljenih oblačil. Tako se je prijavitelju projekta Mura nas povezuje porodila ideja, da bi taka oblačila lahko ponovno uporabil in jim dodal koristnost, namesto da končajo na odlagališčih ali se kopičijo v zalogi teh podjetij. Inovativnost dejavnosti pred drugimi tovrstnimi projekti, ki se že izvajajo, predstavljajo nova trendovska oblačila, kolekcija oblačil za nosečnice in invalide ter brezplačna oblačila za osebe iz ranljivih ciljnih skupin. Projekt tako prispeva k zmanjšanju negativnih vplivov na okolje, zaposlovanju oseb iz ranljivih ciljnih skupin in razvoju nove inovativne tržne dejavnosti.

V okviru projekta se je usposobilo 6 oseb iz ranljivih ciljnih skupin, od katerih so 3 osebe v letu 2013 zaposlili za obdobje najmanj 18 mesecev. Projekt se je novembra 2014 končal.

V letu 2015 je bilo izplačanih **18.831,33 EUR** sredstev.

Ciljna skupina: osebe starejše nad 50 let - bivše Murine delavke, mladi do 25 let brez ali z nizko stopnjo izobrazbe.

Program »Spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve na področju socialnega varstva - PRIPRAVNIKI«

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je leta 2010, v sodelovanju s Socialno zbornico Slovenije pripravilo program **Spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve na področju socialnega varstva - PRIPRAVNIKI**, ki se financira iz sredstev Evropskega socialnega sklada, v okviru OP RČV 2007-2013, 4. razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in prednostne usmeritve 4.1. »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«.

Upravičenec: Socialna zbornica Slovenije.

Vrednost programa: 9.395.454,80 EUR.

Trajanje programa: 1. 3. 2010 - 31. 10. 2015.

Ciljna skupina: ciljna skupina programa so iskalci prve zaposlitve po pridobljeni stopnji in vrsti izobrazbe, kot jo predpisuje Zakon o socialnem varstvu za pripravnika.

Opis programa:

Program izvaja Socialna zbornica Slovenije, ki je od leta 2010 do konca leta 2014 objavila 4 javne razpise za izbor delodajalcev.

Namen programa je spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve - pripravnikov na področju socialnega varstva, ki iščejo prvo zaposlitev po pridobljeni stopnji in vrsti izobrazbe, kot jo predpisuje veljavni Zakon o socialnem varstvu za pripravnika na področju socialnega varstva.

Cilj programa je izvesti 500 zaposlitev iskalcev prve zaposlitve - pripravnikov na področju socialnega varstva, za polni delovni čas, za obdobje največ 12 mesecev. Pripravištvu se opravlja v različnih institucijah s področja socialnega varstva (centri za socialno delo, društva, varstveno-delovni centri, javni zavodi...). Pripravniki se usposabljaajo za delo na tem področju z namenom pridobivanja in krepitev njihovih sposobnosti, znanj, veščin in spretnosti. Omogočeno jim je mentorstvo in udeležba na ustreznih seminarjih.

Do sedaj je bilo v program vključenih 486 iskalcev prve zaposlitve na področju socialnega varstva, po končanju katerega je 203 vključenih pripravnikov uspešno opravilo strokovni izpit za opravljanje dela na področju socialnega varstva. Nekateri med njimi (138), ki so pripravništvo uspešno zaključili, so se nadalje zaposlili v nevladnih institucijah, centrih za socialno delo ter drugih institucijah na področju socialnega varstva.

V letu 2015 se je v Pomurju program izvajal pri **enem delodajalcu** (Dom starejših občanov Gornja Radgona).

Program »Opolnomočenje ranljivih skupin preko informatorjev na centrih za socialno delo Slovenije«

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je leta 2014, v sodelovanju s Skupnostjo centrov za socialno delo pripravilo program »Opolnomočenje ranljivih skupin preko informatorjev na centrih za socialno delo Slovenije«, ki se financira iz sredstev Evropskega socialnega sklada, v okviru OP RČV 2007-2013, 4. razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in prednostne usmeritve 4.1. »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«.

Upravičenec: Skupnost centrov za socialno delo.

Vrednost programa: 1.838.721,00 EUR.

Trajanje programa: 31. 1. 2014 - 15. 10. 2015.

Ciljna skupina: vsi uporabniki storitev CSD, zlasti osebe, ki so materialno ogrožene in socialno izključene ali potrebujejo intenzivnejšo obravnavo in svetovanje pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Opis programa:

Program izvaja Skupnost centrov za socialno delo, ki je v letu 2014 objavila javni razpis za izbor izvajalcev in dodatni javni razpis za izbor izvajalcev.

Namen programa je okrepitev socialne vključenosti ranljivih skupin (zlasti oseb s socialnimi stiskami in težavami zaradi materialne ogroženosti in socialne izključenosti) preko zaposlitve za to usposobljenih informatorjev na CSD-jih. Ti bodo na podlagi posebnega strokovnega svetovanja opolnomočili najranljivejše ciljne skupine za lažje premagovanje ovir v postopkih uveljavljanja socialnih pravic ter s tem prispevali k zmanjšanju materialne ogroženosti ranljivih skupin. Na podlagi strokovne podpore (svetovanja) informatorjev bo zagotovljena učinkovitejša integracija ranljivih skupin v različne programe aktivacije, usposabljanja, izobraževanja in končno tudi na trg dela.

Cilj programa je zaposlitev 64 informatorjev za obdobje največ 12 mesecev, ki bodo izvajali aktivnosti programa.

V letu 2015 je bilo v program vključenih 62 informatorjev, od tega 4 v Pomurju (Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota), ki so skupaj opolnomočili 1.608 oseb iz najranljivejših ciljnih skupin.

Podeljevanje štipendij

Ocenjujemo, da je za razvoj regije pomembno tudi spodbujanje mladih pri izobraževanju, tudi s podeljevanjem štipendij v okviru instrumenta *Regijska štipendijska shema za Pomurje in Pomurske izobraževalne fundacije PIF*.

Število dodeljenih štipendij v Pomurju s strani regijskih instrumentov oz. institucij v šolskem letu 2014/15 in 2015/2016, je ponazorjeno v tabeli, v prilogi tega poročila.

5.1.2. Poročilo Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo

Direktorat za podjetništvo, konkurenčnost in tehnologijo

V okviru **javnega razpisa** Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 55/2013 z dne 28.6.2013, št. objave Ob-3034/13 - **za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR – za spodbujanje raziskovalno-razvojnih projektov na problematskih območjih z visoko brezposelnostjo v letih od 2013 do 2015 – RRPO 2013** (v nadaljevanju »javni razpis«) je na javni razpis prispelo 16 vlog, med njimi 9 vlog konzorcijev, v katerih kot partnerji nastopajo podjetja iz Pomurske regije. Skupaj je v prispelih vlogah na razpis nastopalo 16 podjetij iz Pomurske regije, od tega 8 podjetij iz MO Murska Sobota, 2 podjetji iz Občine Ljutomer, 4 podjetja iz Občine Lendava, 1 podjetje iz Občine Gornja Radgona ter 1 podjetje iz Občine Puconci.

Izmed 7-ih odobrenih vlog javnega razpisa (katerih skupna vrednost sofinanciranja znaša 1.710.005,29 EUR), so bile **4 vloge**, v katerih kot partnerji nastopa skupno **7 podjetij** iz Pomurske regije, za katere skupna odobrena vrednost sofinanciranja znaša **386.327,00 EUR**, od tega 1 podjetje iz MO Murska Sobota, 4 podjetja iz Občine Lendava ter po 1 podjetje iz Občine Puconci in Občine Gornja Radgona.

V letu 2015 se je zaključilo izvajanje vseh odobrenih operacij. V okviru 4 operacij, v katerih je sodelovalo 7 podjetij iz Pomurske regije, je bilo v letu 2015 izplačanih sredstev v skupni višini **336.697,77 EUR**.

Na osnovi podatkov o odobrenih pomočeh v letu 2015 je na javnih razpisih/ukrepih, ki jih je izvedel Direktorat za podjetništvo, konkurenčnost in tehnologijo, sam ali preko izvajalskih institucij (Slovenskega podjetniškega sklada, Spirit Slovenija ali Slovenske investicijske banke), **iz Pomurske regije prejelo pomoč 44 podjetij** (31 gospodarskih družb, 13 samostojnih podjetnikov). **V letu 2015** je bilo Pomurski regiji odobreno za **61 tisoč EUR subvencij, 200 tisoč EUR lastniških virov, 827 tisoč EUR kreditov ter 3,7 mio EUR garancij**.

Pomurski regiji je bilo v letu 2015 s strani MGRT-DPKT skupaj dodeljeno nekaj več kot **4,8 mio EUR oz. 4,79 % vseh dodeljenih sredstev**.

5.1.2.1. Slovenski podjetniški sklad

Slovenski podjetniški sklad je v Uradnem listu RS, št. 17/2015 objavil **javni razpis »Spodbude za zagon podjetij v problematskih območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015 (P2R)«**.

Predmet produkta so subvencije za novoustanovljena podjetja v problematskih območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015. Cilji javnega razpisa so zmanjšanje razvojnega zaostanka v problematskih območjih z visoko brezposelnostjo, nova delovna mesta in zaposlovanje ter zagon novih podjetij.

Upravičenci so velika, mala in srednja podjetja, ki se kot pravna ali fizična oseba, ukvarja z gospodarsko dejavnostjo in so organizirana kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zadrage ali zavodi ter socialna podjetja (preoblikovana po Zakonu o socialnem podjetništvu), ki imajo sedež v problematskem območju (območje ZRPPR10151, območja občin Pokolpja, območja občin Maribora s širšo okolico in območja občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje) in so bila registrirana od 1.1.2013 do 27.3.2015. Okvirna višina subvencij znaša največ do 1.480.000 EUR, max višina subvencije za podjetje je 20.000 EUR.

Na javni razpis je iz Pomurja prispelo 81 vlog, odobrenih je bilo 20 vlog v skupni višini 396.538,46 EUR, od tega v letu 2015 izplačanih 369.289,76 EUR subvencij.

5.1.3. Slovenski regionalno razvojni sklad

Regijska garancijska shema za Pomurje

Sklad je sredstva iz ukrepa Nujni ukrepi v regionalnem razvoju iz postavk za leto 2009 iz PFN za leti 2008 in 2009, namenil za regijsko garancijsko shemo Pomurje v upravljanju RRA Mure d.o.o.. Glede na perečo problematiko pomanjkanja likvidnih sredstev, je bilo za to regijo potrebno nameniti dodatna sredstva. Vlada RS je za ta namen na podlagi predloga Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko sprejela poseben program za premagovanje krize na tem območju, znotraj katerega je bil tudi Sklad zavezan k izvajanju ukrepov za pomoč tej regiji, med drugim tudi s plasiranjem sredstev v regijsko garancijsko shemo Pomurje, ki je bila v upravljanju RRA Mure d.o.o. in je bila aktivna do konca leta 2015.

5.1.4. Poročilo Ministrstva za kulturo

Prejemnikom iz občin Pomurske regije za obnovo kulturnih spomenikov, za izvajanje muzejske dejavnosti in za izvajanje knjižnične dejavnosti je Ministrstvo za kulturo namenilo **skupno 850.602,19 EUR** proračunskih sredstev.

Na področju **nepremične kulturne dediščine** je ministrstvo v letu 2015 financiralo pregled in dopolnitev projektne dokumentacije za statično sanacijo gradu Negova in konservatorsko-restavratorske posege na poslikavi grajske kapele v skupni višini 31.786 EUR.

Na področju izvajanja **državne javne službe v pooblaščenih muzejih** je ministrstvo sofinanciralo delovanje in program Pomurskega muzeja Murska Sobota v višini **372.979,94 EUR**, Galerijo Murska Sobota v višini **161.990,25 EUR** ter Galerijo-muzej Lendava v višini **28.850,00 EUR**.

Na področju **knjižnične dejavnosti** je ministrstvo sofinanciralo Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota v skupni višini **144.930 EUR** (nakup knjižničnega gradiva, program osrednje območne knjižnice, program za pripadnike narodne skupnosti, nakup IKT), Knjižnico Lendava v višini **75.460 EUR** (nakup knjižničnega gradiva, program za pripadnike madžarske narodne skupnosti, nakup IKT), Splošno knjižnico Ljutomer v višini **15.131 EUR** (nakup knjižničnega gradiva, nakup IKT) ter Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona v višini **19.475 EUR** (nakup knjižničnega gradiva, nakup IKT).

Ministrstvo za kulturo v letu 2016 načrtuje nadaljevanje izvajanja muzejske in knjižnične dejavnosti v Pomurski regiji ter financiranje vzdrževalnih in obnovitvenih del na kulturnih spomenikih.

Ministrstvo za kulturo v okviru posebnega programa financira **kulturni program narodnih skupnosti** na podlagi neposrednega poziva. Tako je za madžarsko narodno skupnost bilo v letu 2015 namenjenih sredstev v skupni višini **410.226,00 EUR**. Od tega je za redno financiranje Zavoda za kulturo madžarske narodnosti (programsko materialni stroški, stroški delovanja in stroški za plače) bilo namenjenih 386.032,00 EUR (to je za dejavnosti: založniška in izdajateljska, dejavnosti kulturnih skupin, stiki z matičnim narodom, prireditve, dejavnosti za ohranjanje maternega jezika, predavanja in seminarji ter drugo: sodelovanje v znanstveno-kulturnih projektih), za druge izvajalce, ki jih je izbrala osrednja organizacija narodne skupnosti (Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost) pa 24.194,00 EUR.

Na področju **romske skupnosti** pa se vsako leto izvede javni razpis za izbor kulturnih projektov. V letu 2015 je bilo iz Pomurja (so)financiranih 47 projektov v skupni višini 45.625,00 EUR.

Podrobnejši podatki financiranja po posameznih dejavnostih oz. projektih se nahajajo v prilogi tega poročila.

5.1.5. Poročilo Ministrstva za obrambo

Ministrstvo za obrambo v letu 2015 ni izvajalo aktivnosti v zvezi z ukrepi Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015.

5.1.6. Poročilo Ministrstva za zdravje

V letu 2015 so bile v okviru Ministrstva za zdravje izvedene sledeče investicije:

A) Investicije v javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija

Splošna bolnišnica Murska Sobota

V letu 2013 je bil v načrt razvojnih programov vključen projekt Urgentni center Murska Sobota, ki ga delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Gospodarsko razvojna infrastruktura, prednostne usmeritve Mreža urgentnih centrov. S strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je bila dne 16.5.2013 izdana odločba o dodelitvi sredstev za projekt »**Urgentni center Murska Sobota**«. Vrednost projekta znaša **6.305.894,40 EUR**. Upravičeni stroški projekta (85% EU, 15% M za zdravje) znašajo 4.340.096,40 EUR, za neupravičene stroške projekta, ki znašajo 1.965.798,00 EUR, pa zagotavljata sredstva Ministrstvo za zdravje in Splošna bolnišnica Murska Sobota.

Konec leta 2013 je bila podpisana pogodba z izvajalcem GOI del v vrednosti **5.217.483,78 EUR**. Aktivnosti na objektu so se skladno s podpisano pogodbo izvajale v letu 2014. Končni obračun GOI del na objektu bo izveden aprila 2015. Končni obračun GOI del na objektu je bil izveden marca 2015. Konec leta 2014 je bilo objavljeno tudi skupno javno naročilo za dobavo in montažo medicinske opreme za urgentne centre, v okviru katerega je bila dobavljena medicinska oprema v skupni vrednosti za Urgentni center Murska sobota cca. 0,9 mio EUR. Dodatno je bilo za potrebe urgentnega centra izvedeno tudi javno naročilo za dobavo UZ aparata in računalniške opreme.

B) Investicije na primarni ravni zdravstvene dejavnosti

Na javni razpis za prijavo predlogov investicijskih projektov za sofinanciranje investicij na primarni ravni zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji za leto 2015 - **nabava prenosnih urgentnih ultrazvokov, za uporabo v nujni medicinski pomoči**, so se uspešno prijavile tudi občine iz Pomurske regije.

Nabava prenosnih urgentnih ultrazvokov, za uporabo v nujni medicinski pomoči, je bila s strani Ministrstva za zdravje sofinancirana naslednjim prijavljenim občinam iz Pomurske regije:

- Občina Sveti Jurij ob Ščavnici v višini 19.889,00 EUR z DDV,
- Občina Rogašovci v višini 19.980,00 EUR z DDV,
- Občina Ljutomer v višini 18.053,00 EUR z DDV,
- Občina Lendava v višini 20.059,00 EUR z DDV.

5.1.7. Eko sklad

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (Eko sklad), je največja javna finančna institucija, ustanovljena z namenom spodbujanja okoljskih naložb z merljivimi okoljskimi učinki v Republiki Sloveniji, in sicer predvsem z ugodnim kreditiranjem, od leta 2008 pa tudi z nepovratnimi sredstvi za različne ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, ki se dodeljujejo na podlagi javnih pozivov. Ukrepi, spodbujeni z instrumenti Eko sklada, imajo poleg okoljskih učinkov tudi številne multiplikativne učinke na gospodarstvo in družbo.

V nadaljevanju navajamo podatke o vseh izplačanih nepovratnih sredstvih občanom v letu 2015 po posameznih ukrepih rabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije v stanovanjskih stavbah v Pomurski regiji. Podatki kažejo, da je bilo občanom v tem delu Slovenije od 17,6 mio EUR skupaj izplačanih nepovratnih sredstev za naložbe v stanovanjskih stavbah, izplačano 0,7 mio EUR ali slabih 4 % vseh v letu 2015 izplačanih nepovratnih finančnih spodbud.

Struktura naložb po višini izplačanih nepovratnih sredstev v Pomurju kaže, da je bilo največ sredstev izplačanih za naložbe v toplotno izolacijo fasad in vgradnjo toplotnih črpalk, sledijo pa naložbe v vgradnjo kotlov na lesno biomaso.

Tabela 8: Financiranje naložb občanov s strani Eko-sklada v Pomurju v letu 2015

Ukrep	Št. naložb	Izplačana nepovratna sredstva v 1.000 EUR
Sončni kolektorji	47	39,6
Kotli na lesno biomaso	58	97,9
Toplotne črpalke	173	247,6
Toplotna izolacija fasade	106	264,6
Toplotna izolacija strehe	18	22,1
Zamenjava zunanjega stavbnega pohištva	27	37,0
Energijsko učinkovito prezračevanje	9	9,0
SKUPAJ	438	717,8

Vir: Eko sklad, 2016.

5.2. Črpanje EU sredstev

Četrty ukrep Zakona o Pomurju določa prednostno obravnavo programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja na določenih področjih.

Po podatkih Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, organa upravljanja za strukturne sklade in Kohezijski sklad, se Pomurska regija v programskem obdobju 2007–2013 intenzivno vključuje v izvajanje evropske kohezijske politike s sofinanciranjem projektov v okviru vseh **treh operativnih programov v okviru Cilja 1**:

- *Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR),*
- *Operativnega programa razvoja človeških virov (OP RČV) in*
- *Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI) za obdobje 2007-2013.*

Hkrati se Pomurska regija vključuje v naslednje **operativne programe v okviru Cilja 3**:

Čezmejni programi:

- *Operativni program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Avstrija 2007-2013 (OP SI-AT),*
- *Operativni program Slovenija-Madžarska 2007-2013 (OP SI-HU) in*
- *Operativni program IPA Slovenija-Hrvaška 2007-2013 (OP IPA SI-HR)⁶¹.*

Transnacionalni programi:

- *Operativni program Srednja Evropa*
- *Operativni program Jugovzhodna Evropa*
- *Operativni program Mediteran*

Medregionalni in mrežni programi:

- *Operativni program INTERREG IVC*
- *Operativni program URBACT II*

5.2.1. Evropska kohezijska politika v programskem obdobju 2007-2013 za cilj »Konvergenca«

Izvajanje v obdobju 2007–2013

Evropska kohezijska politika je ena pomembnejših politik EU, saj je njen glavni cilj zmanjševanje razlik v stopnjah razvitosti med različnimi regijami. Za zasledovanje teh ciljev je Evropska komisija vzpostavila finančne instrumente v obliki strukturnih skladov to je: Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada (ESS) ter Kohezijskega sklada (KS).

Slovenija je bila v obdobju 2007–2013 v okviru vseh treh operativnih programov:

- Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov (v nadaljevanju OP RR), sredstva ESRR,

⁶¹ Glej IPA (2007).

- Operativni program razvoja človeških virov (v nadaljevanju OP RČV), sredstva ESS in
- Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture (v nadaljevanju OP ROPI), sredstva KS in delno ESRR,

upravičena do sredstev evropske kohezijske politike iz naslova cilja Konvergenca in je imela do konca leta 2015 (gre za skrajne roke, ko je bilo potrebno Evropski komisiji posredovati dokazila o nastanku upravičenih javnih izdatkov) na voljo 4.101.048.636 EUR (EU del) sredstev/pravic porabe.

Do 31. 12. 2015 je bilo:

- izplačil iz proračuna za 4.312.527.143 EUR (EU del) kar predstavlja 105,16 % razpoložljivih sredstev;
- certificiranih zahtevkov za povračilo za 3.982.934.777 EUR (EU del) kar predstavlja 97,12 % razpoložljivih sredstev.

Vsi napor v letu 2015, kot tudi 2014, so bili usmerjeni v pospeševanje izvajanja in spremljanja projektov programskega obdobja 2007-2013 s ciljem, da se programsko obdobje zaključi z maksimalno možno izkoriščenostjo sredstev evropske kohezijske politike po vseh treh operativnih programih. Zastavljeni cilj je bil 31. 12. 2015 tudi dosežen.

Izplačila izvajalcem so se izvršila do 31. 12. 2015, zanje pa bo Slovenija lahko še do konca junija 2016 zahtevala povrnitev sredstev iz EU proračuna, zaradi česar tudi znesek o zahtevanih plačilih iz bruseljske blagajne ni dokončen. Poudarjamo pa, da je Evropska komisija lahko povrnila le do 95 % pravic porabe, preostalih 5 % pa bo Slovenija prejela, ko bo iz Bruslja prejela potrjena končna poročila o izvajanju vseh treh operativnih programov obdobja 2007-2013, kar pričakujemo predvidoma konec leta 2017. Šele takrat bodo znani podatki, ali smo bili pri tako imenovanem črpanju 100 % uspešni. Hkrati je potrebno opozoriti, da kontrole nekaterih projektov še potekajo, da se bodo določena preverjanja vršila tudi v fazi zaključevanja projektov pred pripravo končnega poročila, ki mora biti poslano na Evropsko komisijo do 31. 3. 2017. Vse navedeno vpliva na to, ali bodo izplačana sredstva iz proračuna RS dejansko lahko tudi dokončno povrnjena iz sredstev EU ali jih bodo upravičenci vračali oziroma bodo sredstva dokončno bremenila proračun RS.

V času ekonomsko socialne krize je bilo nujno ohraniti investicije v konkurenčnost slovenskih podjetij in njihove naložbe v človeške vire, pri čemer so bila v veliko pomoč sredstva evropske kohezijske politike kot tipično razvojna sredstva z dodano vrednostjo. Številke so zgovoren pokazatelj povedanega, zato je tudi upravičen zaključek ekonomsko analitičnih oddelkov znotraj inštitucij, pa naj bo to UMAR, Gospodarske ali Obrtne zbornice ali katere od fakultet ali inštitutov, da so investicije sofinancirane z evropskimi sredstvi v Sloveniji pognale krivuljo razvoja zopet navzgor.

Tako v naši državi ni regije ali občine, kjer ne bi bilo projekta, sofinanciranega iz evropskih skladov.

V okviru vseh treh operativnih programov je bilo v programskem obdobju 2007-2013 sofinancirano preko 5.000 projektov sofinanciranih iz ESRR, ESS in KS. Slovenija je dosegla z evropskimi sredstvi velik napredek in sicer na področju:

1. spodbujanja podjetništva, inovativnosti, tehnološkega razvoja, investicij v visokošolsko-raziskovalno infrastrukturo in investicij v izgradnjo širokopasovnih povezav ter turistično infrastrukturo;
2. izboljšanja kvalitete sistema izobraževanja in usposabljanja ter raziskovalno razvojne dejavnosti;
3. izboljšanja fleksibilnosti trga dela ob zagotavljanju varnosti zaposlitve še posebej z ustvarjanjem delovnih mest ter spodbujanjem socialne vključenosti;
4. zagotavljanja možnosti za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti, izboljšanja kakovosti okolja in ustrezne infrastrukture in

5. skladnega razvoja regij.

Na spletnem portalu evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji www.eu-skladi.si, so navedene aktivnosti v okviru kohezijske politike, v okviru vseh treh operativnih programov 2007-2013, podrobnosti o posameznih razpisih ter potrjenih projektih/prejemnikih sredstev.

5.2.1.1. Izvajanje kohezijske politike 2007-2013 v Pomurski regiji

Občine v Pomurski regiji so se v programskem obdobju 2007–2013 intenzivno vključevale v izvajanje evropske kohezijske politike s sofinanciranjem projektov v okviru vseh treh operativnih programov v okviru cilja Konvergenca. Kandidirale so na javnih razpisih iz različnih vsebinskih področij v okviru vseh treh operativnih programov.

Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR)

V okviru OP RR je bilo v Pomurski regiji iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj skupno sofinanciranih 151 projektov. Višina dodeljenih sredstev znaša skupaj 115,2 mio EUR (EU del).

Projekti, ki so bili sofinancirani v okviru OP RR so:

- razvojno raziskovalni projekti;
- projekti za nakup nove tehnološke opreme;
- medpodjetniški izobraževalni center Pomurje;
- urgentni center Murska Sobota;
- projekti s področja turistične infrastrukture in promocije turizma;
- projekti s področja regionalnih razvojnih programov.

Operativni program razvoja človeških virov (OP RČV)

V okviru OP RČV je bilo iz sredstev Evropskega socialnega sklada sofinanciranih 79 projektov v skupni vrednosti 12,29 mio EUR (EU del).

Sofinancirani so bili projekti v okviru:

- spodbujanja podjetništva in prilagodljivosti;
- razvoja človeških virov in vseživljenjskega učenja;
- enakosti možnosti in socialne vključenosti;
- institucionalne in administrativne usposobljenosti.

Osrednji cilj OP RČV je doseganje večje zaposlenosti in socialne vključenosti, kar je mogoče doseči z vlaganjem v človeške vire. Zavod RS za zaposlovanje je v okviru aktivne politike zaposlovanja iz ESS dodelil številne subvencije za samozaposlitev in subvencije za zaposlitev brezposelnih pri delodajalcih.

Poleg tega se v okviru OP RČV izvajajo tudi operacije, ki imajo posreden učinek v vseh slovenskih regijah. Namenjene so predvsem učinkovitejši in uspešnejši javni upravi (e-vem, e-uprava, e-pravosodje...), reformam institucij na trgu dela, informatizaciji zdravja (e-zdravje).

Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI)

V programskem obdobju 2007-2013 so bili iz sredstev Kohezijskega sklada/Evropskega sklada za regionalni razvoj sofinancirani naslednji projekti:

- Celostno urejanje odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda in varovane vodnih virov na spodnjem povodju reke Mure - Dolinska kanalizacija, upravičenci: Občine: Beltinci, Lendava, Velika Polana, Razkrižje, Moravske Toplice, Dobrovnik; delež EU sredstev (KS):

- 15.598.451 EUR; Izgradnja avtocestnega odseka Beltinci-Lendava (avtocesta A5; Beltinci-Pince), upravičenec: DARS, delež EU sredstev (KS): 41.625.251 EUR;
- Ureditve izvenravninskega križanja Murska Sobota, upravičenec DRSC, delež EU sredstev (ESRR): 4.592.538 EUR;
  - Regijski center za ravnanje z odpadki - CERO Puconci 2. faza, upravičenci: sodeluje vseh 27 Pomurskih občin, delež EU sredstev (KS): 13.483.149 EUR;
  - Oskrba s pitno vodo v porečju Drave (2. Sklop) – ormoško območje: upravičenci občine Ormož - Središče ob Dravi - Sveti Tomaž, delež EU sredstev (KS): 7.539.989 EUR;
  - Izvenravninsko križanje ceste Ormož - Središče ob Dravi in železniške proge Ormož - Murska Sobota - Hodoš v Pušencih - upravičenec DRSC; delež EU sredstev (KS): 4.308.371 EUR;
  - Celovita oskrba SV Slovenije s pitno vodo - 1. faza SZ Slovenske Gorice: skupen projekt 11 občin (Lenart, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slov. goricah, Mestna občina Maribor, Duplek, Pesnica, Kungota, Sveta Ana, Benedikt, Cerkevnik, Gornja Radgona), delež EU sredstev (KS): 11.129.755 EUR;
  - Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem A (Lendavski sistem), delež EU sredstev (KS): 26.147.682,35 EUR. Gradnja je v teku, datum zaključka projekta je 31. 10. 2015;
  - Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem B (Goričko), delež EU sredstev (KS): 28.529.128,56 EUR. Gradnja je v teku, datum zaključka projekta je 31. 12. 2015;
  - Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem C (Prlekija), delež EU sredstev (KS): 32.063.133,56 EUR. Gradnja je v teku, datum zaključka projekta je 31. 12. 2015.
  - Zagotovitev poplavne varnosti na porečju Drave, delež EU sredstev (KS): 12.643.473,99 EUR. Projekt je bil zmanjšan (tako po obsegu kot po vrednosti) zaradi neizvedenih javnih naročil.

V okviru javnih razpisov s področja energetike (KS) so bili s sredstvi Kohezijskega sklada sofinancirani naslednji projekti:

- 7 projektov v okviru Javnega razpisa »Sofinanciranje operacij za energetska sanacija stavb v lasti lokalnih skupnosti«, v občinah Apače, Črenšovci, Grad, Puconci, Turnišče in Velika Polana, v skupni vrednosti sofinanciranja 3.037.605,06 EUR (delež EU sredstev: 2.581.964,30 EUR);
- 6 projektov v okviru Javnega razpisa »Sofinanciranje operacij za energetska sanacija osnovnih šol, vrtcev, zdravstvenih domov in knjižnic v lasti lokalnih skupnosti«, v občinah Beltinci, Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož, Razkrižje in Tišina, v skupni vrednosti sofinanciranja 1.592.978,07 EUR (delež EU sredstev: 1.592.978,07 EUR);
- 5 projektov v okviru razpisov KNLB in DOLB;
- 3 domovi za starejše (Lukavci, Rakičan in Lendava);
- Splošna bolnišnica Murska Sobota (energetska sanacija bolnišnice) - podan in izveden je bil finančni popravek (zaradi kršitve pri izvedbi javnega naročila). Vrednost finančnega popravka: 2.207.000 EUR.

5.2.1.2. Operativni programi Cilja 3

Pomurska statistična regija sodeluje v **programih Evropskega teritorialnega sodelovanja (ETS): 3 čezmejnih, 3 transnacionalnih in 2 medregionalnih**. Razpoložljiva sredstva v okviru ETS programov niso razdeljena po regijah, vendar se v okviru posameznih programov teži k temu, da bi bili učinki odobrenih projektov kar se da enakomerno porazdeljeni po prostoru celotnega programskega območja.

V do decembra 2014 odobrenih ETS projektih (upoštevani so ETS čezmejni projekti Slovenija-Hrvaška, Slovenija-Avstrija in Slovenija-Madžarska) sodeluje 174* institucij iz Pomurske regije, s katerimi so sklenjene pogodbe. **Po številu pogodb je Pomurska regija trenutno med vodilnimi slovenskimi**

regijami, po indeksu števila pogodb na število prebivalcev pa celo v sam vrh. Vendar je potrebno pri tem opozoriti, da je število projektov (oz. pogodb), v katerih sodeluje regija, le eden od kazalcev, ki nakazujejo na uspešnost njenega sodelovanja v ETS programih. Realno oceno uspešnosti bi bilo vsekakor potrebno nasloniti tudi na druge kazalce, kot so ekonomski, socialni in okoljski učinki projektov ali delež evropskih sredstev, ki jih je pridobila regija.

Operativni program Slovenija-Avstrija

Za celotno programsko obdobje 2007-2013 je za projekte, na celotnem upravičenem območju programa, na voljo **63.084.788,00** EUR sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). V okviru odobrenih projektov sodeluje 42* projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki izvajajo 27 različnih projektov. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) odobrenih projektov, v katere so vključeni projektnimi partnerji s Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodb o sofinanciranju** znašala **33.791.909,29**** EUR. Od tega je ob podpisu pogodb o sofinanciranju pripadal delež projektnim partnerjem s Pomurske regije v višini **6.765.047,83**** EUR vseh sredstev za projekte, oziroma 5.670.762,63 EUR sredstev ESRR. Do vključno z letom 2015 so bila v okviru 2. javnih razpisov, 4. razpisnih rokov, Javnega poziva za predložitev projektnih idej OP Slovenija-Avstrija 2007-2013 in strateškim projektom, partnerjem iz Pomurske regije izplačana sofinancerska sredstva v višini **5.063.372,45** EUR ESRR sredstev⁶².

V okviru odobrenih projektov 1. javnega razpisa, 1. roka, sodeluje 17* partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 10 različnih projektih. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) vseh odobrenih projektov, v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije, je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **18.769.311,39**** EUR. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) sredstev projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **3.306.205,04**** EUR.

V okviru 2. roka 1. javnega razpisa sta bila odobrena 2 projekta, pri katerih sodelujeta 2* partnerja iz Pomurske statistične regije. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektov je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **3.034.683,16**** EUR. Skupna vrednost sredstev (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **668.102,00**** EUR.

V okviru 1. roka 2. javnega razpisa sodeluje 11* partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 7 različnih projektih. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) vseh odobrenih projektov je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **7.111.227,95**** EUR. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **1.976.960,00**** EUR.

V okviru 2. roka 2. javnega razpisa sodeluje 7* partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 4 različnih projektih. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) vseh odobrenih projektov v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znaša** **3.158.976,79**** EUR. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni

⁶² Vir: interna analiza, SVRK, Urad za evropsko teritorialno sodelovanje in finančne mehanizme, marec 2016.

in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znaša** **481.877,79** EUR**.

V okviru potrjenih operacij na podlagi izvedenega Javnega poziva za predložitev projektnih idej sodelujejo 4* partnerji iz Pomurske statistične regije, ki sodelujejo v 3 projektih. Skupna vrednost odobrenih projektov (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri), v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **1.160.710,00** EUR**. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **232.803,00** EUR**.

V okviru potrjenega strateškega projekta sodeluje 1* partner iz pomurske statistične regije. Skupna vrednost odobrenega projekta (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri), v katerega je vključen partner s Pomurske regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **557.000,00** EUR**. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnega partnerja iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodbe o sofinanciranju znašala **99.100,00** EUR**.

*Nekateri projektni partnerji nastopajo v več projektih hkrati.

** Zaradi potrjenih sprememb na operacijah lahko prihaja do nekaterih odstopanj glede na pogodbeno vrednost ob podpisu pogodbe.

Operativni program Slovenija-Madžarska

Za celotno programsko obdobje je za projekte na voljo **27.522.283,00 EUR** sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj. V okviru odobrenih projektov sodeluje 97* projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki izvajajo 39 različnih projektov. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) odobrenih projektov v katere so vključeni projektnimi partnerji s Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodb o sofinanciranju znašala **31.082.459,12** EUR**. Od tega je ob podpisu pogodb o sofinanciranju pripadal delež projektnim partnerjem s Pomurske regije v višini **16.009.073,81** EUR** vseh odobrenih sredstev (ESRR in nacionalni viri), oziroma 13.232.279,69 EUR sredstev ESRR. Do vključno z letom leta 2015 je bilo v okviru 2. Javnih razpisov in potrjenim strateškim projektom v sklopu OP Slovenija-Madžarska 2007-2013 projektnim partnerjem iz Pomurske regije izplačano **14.448.197,09 EUR** sredstev (ESRR in nacionalno sofinanciranje), oziroma 11.999.057,20 EUR sredstev ESRR⁶³.

V okviru odobrenih projektov 1. javnega razpisa sodeluje 44 partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 19 različnih projektih. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) vseh odobrenih projektov v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije je ob podpisu pogodb o sofinanciranju znašala **15.395.951,18** EUR**. Skupna vrednost odobrenih sredstev (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodb o sofinanciranju znašala **7.495.506,97** EUR**.

V okviru odobrenih projektov 2. javnega razpisa sodeluje 39 partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 17 različnih projektih. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) vseh odobrenih projektov v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije, je ob podpisu

⁶³ Vir: interna analiza, SVRK, Urad za evropsko teritorialno sodelovanje in finančne mehanizme, marec 2016.

pogodb o sofinanciranju znašala **12.559.078,84**** EUR. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodb o sofinanciranju znašala **6.419.676,17**** EUR.

V okviru OP Slovenija-Madžarska so bili v letu 2012 potrjeni 3 projekti: 2 na podlagi direktno predloženih »strateških« projektov in eden iz rezervne lestvice 2. javnega razpisa. V okviru potrjenih projektov sodeluje 14 slovenskih projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) vseh odobrenih projektov je ob podpisu pogodb o sofinanciranju znašala **3.127.429,10**** EUR. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije je ob podpisu pogodb o sofinanciranju znašala **2.093.890,67**** EUR.

* Nekateri projektni partnerji nastopajo v več projektih hkrati.

** Zaradi potrjenih sprememb na operacijah lahko prihaja do nekaterih odstopanj glede na pogodbeno vrednost ob podpisu pogodbe.

Operativni program Slovenija-Hrvaška

Za obdobje 2007-2013 je za projekte, na celotnem upravičenem območju programa, na voljo 38,4 MIO EUR sredstev IPA/ESRR (Instrument za predpristopno pomoč/Evropski sklad za regionalni razvoj). V letu 2013 s priključitvijo Hrvaške k EU se je alokacija v okviru programa povečala za 3.808.000 EUR ESRR sredstev. V okviru odobrenih projektov (1., 2. in 3. javni razpis) sodeluje 33 projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki so izvedli 17 različnih projektov. Skupna vrednost odobrenih projektov za slovenske partnerje (v okviru 1., 2. In 3. JR) znaša **19.768.543,96** EUR (pogodbena vrednost), od tega pripada delež projektnim partnerjem s Pomurja v višini **3.464.402,04** EUR vseh odobrenih sredstev (v okviru slovenskega partnerstva) za projekte, ki se izvajajo v Pomurski regiji. Do konca leta 2015 je bilo realiziranih skupaj (IPA, državni in lastni viri) 2.663.728,64 EUR.

V okviru odobrenih projektov 1. javnega razpisa je sodelovalo 10 partnerjev iz Pomurske statistične regije v 3 različnih projektih, ki so se zaključili konec marca 2012. Skupna vrednost odobrenih projektov, v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije, znaša **3.060.326,32** EUR, od tega obsega vrednost odobrenih projektov za projektne partnerje iz Pomurske statistične regije **1.611.971,35** EUR. Do konca leta 2015 je bilo realiziranih skupaj (IPA, državni in lastni viri) **1.434.592,92** EUR.

V okviru odobrenih projektov 2. javnega razpisa je sodelovalo 10 projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki so izvedli 7 projektov, kateri so se zaključili konec marca oz. aprila 2013. Skupna pogodbeno vrednost odobrenih projektov, v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije, znaša **2.161.132,17** EUR, od tega obsega pogodbeno vrednost za projektne partnerje iz Pomurske statistične regije **908.645,65** EUR. Do konca leta 2015 je bilo realiziranih **847.304,74** EUR.

Konec decembra 2013 je bilo v okviru 3. javnega razpisa potrjenih 7 projektov, v katerih sodeluje 13 partnerjev iz Pomurske regije. Pogodbe o sofinanciranju za ESRR sredstva so podpisane. Projekti so se pričeli izvajati v začetku leta 2014. Skupna vrednost odobrenih projektov, v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije, znaša **2.802.511,09** EUR. Od tega je višina zahtevanih sredstev za partnerje iz Pomurske regije **943.785,04** EUR.

Povzetek stanja na vseh treh čezmejnih programih

Za celotno programsko obdobje 2007-2013 je za projekte, na celotnem upravičenem območju programa, na voljo 129.007.071,00 EUR sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). V okviru odobrenih projektov sodeluje 174* projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki izvajajo 83 različnih projektov. Skupna vrednost odobrenih projektov, v katere so vključeni projektnimi partnerji s Pomurske statistične regije na OP SI-AT in OP SI-HU ter skupna vrednost za vse slovenske partnerje na OP SI-HR, znaša **72.898.337,99 EUR**, od tega pripada delež projektnim partnerjem s Pomurske regije v višini **26.238.523,68 EUR** vseh odobrenih sredstev za projekte, ki se izvajajo v Pomurski regiji.

Do vključno z letom 2015 je bilo projektnim partnerjem iz Pomurske regije izplačano **22.175.298,18 EUR**.

* Nekateri projektni partnerji nastopajo v več projektih hkrati.

5.2.2. Evropska kohezijska politika v programskem obdobju 2014-2020 za cilj »Naložbe za rast in delovna mesta«

Slovenija v obdobju 2014-2020 razpolaga z okvirno 3,012 milijarde evrov sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov cilja Naložbe za rast in delovna mesta, ki so prednostno usmerjena v štiri ključna področja za gospodarsko rast ter ustvarjanje delovnih mest:

- raziskave in inovacije,
- informacijske in komunikacijske tehnologije,
- povečanje konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij,
- podpora za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika.

Evropska komisija je opredelila 11 tematskih ciljev, znotraj katerih lahko države članice financirajo ukrepe evropske kohezijske politike in z njimi prispevajo k skupnemu doseganju ciljev Strategije EU 2020. Tematski cilji so v okviru enega OP za Slovenijo opredeljeni kot prednostne osi, ki se financirajo iz enega ali več skladov. Namen združitve in kombinacije tako skladov kot obeh kohezijskih regij v enovit OP je bil tudi zaradi zmanjšanja sredstev v primerjavi s preteklim programskim obdobjem, omogočiti največje možne sinergijske učinke med posameznimi vsebinami za doseganje največjih možnih rezultatov na enoto vloženih denarnih sredstev, hkrati pa tudi preprečiti povečevanje upravnih struktur in kompleksnosti izvajanja evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji.

Razlika med programskima obdobjema 2007–2013 in 2014–2020 je, da je na ravni enotnega operativnega programa narejen razrez sredstev po prednostnih oseh in skladih. Za regijske projekte ni več posebne prednostne osi. Črpanje sredstev bo odvisno od razpisov, katere bodo objavili resorji, pristojni za posamezno vsebino.

5.3. Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in uveljavljanje skupnega slovenskega gospodarskega prostora

Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji in Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije dosegata svoje cilje tudi s pripravo vsebin operativnih programov čezmejnega sodelovanja Republike Slovenije s sosednjimi državami v obdobju 2014-2020, pri katerih je Urad v preteklem letu tvorno sodeloval. Operativni programi čezmejnega sodelovanja so pomemben dejavnik uveljavljanja skupnih gospodarskih interesov v obmejnem prostoru. Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je v letu 2015 v sodelovanju z Službo Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko pomagal zamejskim gospodarskim organizacijam na Madžarskem, v Avstriji, na Hrvaškem in v Italiji s pravočasnim obveščanjem o razpisih EU, pripravo novih operativnih programov čezmejnega sodelovanja ter s pravočasnim objavljanjem vsebinsko ustreznih lastnih razpisov. Projekti, ki jih na ta način podpira Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, imajo posredne pozitivne učinke na razvoj Pomurja. Urad je tvorno sodeloval pri pripravi novih operativnih programih evropskega čezmejnega sodelovanja v novi finančni perspektivi EU.

Strategija gospodarskega sodelovanja do 2020

Urad je v letu 2015 nadaljeval z izvajanjem Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020.

Namen strategije in izvedbenega dokumenta je doseganje usklajenega, sinergijskega in strateškega pristopa vseh pomembnejših gospodarskih dejavnikov iz Republike Slovenije ter sosednjih držav (državni organi, podjetja, zbornice, manjšinska združenja, diplomatsko – konzularna predstavništva, drugi gospodarski dejavniki, pa tudi posamezniki na obeh straneh meja) – združitev oziroma uskladitev kapitala, znanja, izkušenj, človeških virov in obstoječih dejavnosti. Takšen način se je izkazal za učinkovito sredstvo za krepitev obstoječih in ustvarjanju novih gospodarskih tokov na območju poselitvenega območja slovenske narodne skupnosti in Republike Slovenije ter spodbujal večjo konkurenčnost na trgih tretjih držav v smeri bolj homogene vizije gospodarskega sodelovanja med manjšinskim prostorom in matično državo, ki pa ga bo treba v prihajajočem obdobju tudi nadgraditi. S tem pristopom se je povečala implementacija ukrepov, določenih s posameznimi področnimi zakoni, npr. Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015, ter programi, ki imajo učinke tudi za poglobitev sodelovanja s slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva.

Medresorska delovna skupina

Za izvajanje strategija je pristojna medresorska delovna skupina, ki je stalna delovna skupina. V njeno delo so enakovredno vključeni tudi predstavniki slovenskih gospodarskih organizacij v sosednjih državah. Svoje dejavnosti pa delovna skupina s konkretnimi projekti uokviri v letnih vsebinskih načrtih. Med izvedenimi dogodki v letu 2015 velja izpostaviti poslovno konferenco v Pomurju, 14.-15. april 2015.

5.4. Urad Vlade RS za narodnosti

Urad Vlade RS za narodnosti v okviru svojega delovnega področja opravlja naloge na področju uresničevanja ustavnih in zakonskih določil, ki zadevajo posebne pravice pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter spremljanja in skrbi za zaščito posebnih pravic v Sloveniji živeče romske skupnosti. Naloge vključujejo tudi sofinanciranje, tako se je v letu 2015 med drugim:

- sofinanciralo delovanje Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti (PMSNS) Lendava, krovne organizacije madžarske narodne skupnosti v Sloveniji;
- sofinanciralo radijske in televizijske oddaje za madžarsko narodno skupnost v okviru javne Radiotelevizije Slovenija. RTV Slovenija se zagotavlja skupni znesek za RTV programe za italijansko in madžarsko narodno skupnost, v tabeli naveden znesek je ocena, koliko od teh sredstev je namenjenih za RTV programe za madžarsko narodno skupnost, izračunana na podlagi okvirnih odstotkov oziroma razmerij, ki izhajajo iz poročil RTV Slovenija;
- sofinanciralo pripravo in izdajo tednika madžarske narodne skupnosti *Nepujság* v okviru Zavoda za informativno dejavnosti madžarske narodne skupnosti Lendava;
- sofinanciralo delovanje Sveta romske skupnosti RS, krovne organizacije romske skupnosti v Sloveniji. Svet romske skupnosti je izvedel tudi javni razpis za sofinanciranje romskih društev v Sloveniji. Poleg tega se je na podlagi izvedenega javnega razpisa sofinanciralo delovanje Zveze Romov Slovenije in Zveze za razvoj romske manjšine – Preporod. Sredstva, zagotovljena Svetu in Zvezi se uporabljajo za njuno delovanje na področju **celotne Slovenije** in ne le Pomurja;
- sofinanciralo dvojezičnost in druge ustavne pravice v dvojezičnih občinah Lendava, Moravske Toplice, Dobrovnik, Šalovci, Hodoš.

V nadaljevanju sledi finančni pregled po prejemnikih sredstev.

Tabela 9: Prejemniki sredstev Urada Vlade RS za narodnosti v Pomurju v letu 2015

Prejemnik	Znesek v EUR
PMSNS	176.700,00
RTV (Lendava)	348.059,00
NEPUJSAG	288.400,00
Svet romske skupnosti	88.000,00
Svet – romska društva	30.000,00
Zveza Romov Slovenije	123.355,00
Preporod	11.495,00
Lendava	293.200,00
Moravske Toplice	148.900,00
Dobrovnik	152.200,00
Šalovci	67.100,00
Hodoš	66.700,00
SKUPAJ	1.794.109,00

Vir: Urad Vlade RS za narodnosti, 2016.

5.5. Območne razvojne agencije

Na območju Zakona deluje pet območnih razvojnih agencij. Štiri območne razvojne agencije se nahajajo na območju Pomurja, ena pa na območju Ormoža.

Območne razvojne agencije na območju Pomurja so:

- **Razvojna agencija Sinergija d.o.o.**, v Moravskih Toplicah, ki pokriva enajst pomurskih občin (Beltinci, Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina);
- **Razvojni center Murska Sobota**, ki pokriva MO M. Sobota z lokalnim okoljem;
- **PORA, razvojna agencija G. Radgona**, ki pokriva Občino G. Radgona, v okviru Območnega razvojnega partnerstva za območje Prlekije pa celotno območje UE G. Radgona;
- **Prleška razvojna agencija giz**, v Ljutomeru, ki pokriva štiri pomurske občine (Križevci, Ljutomer, Razkrižje in Veržej).

Območna razvojna agencija na območju Ormoža je:

- **Javna razvojna agencija Občine Ormož, JARA**, ki pokriva Občino Ormož.

Aktivnosti, ki so jih območne razvojne agencije v Pomurju izvajale v letu 2015 so bile sledeče:

- informiranje in obveščanje ter animiranje ciljnih skupin in ostalih zainteresiranih o aktualnih javnih razpisih, dogodkih, itd. v okviru izvajanja Zakona;
- priprava projektne in investicijske dokumentacije za prijavo podjetij na javne razpise;
- svetovanje pri pripravi projektov podjetij na javne razpise;
- administrativna podpora podjetjem pri pripravi in izvedbi ter poročanju v okviru projektov;
- sodelovanje z regijskimi institucijami v okviru izvajanja Zakona;
- druge naloge.

Javna razvojna agencija Občine Ormož je v letu 2015 izvajala sledeče dejavnosti:

- dajanje informacij iz naslova razpisov Zakona,
- podpora socialnemu podjetju CPU d.o.o., so.p. pri izvedbi projekta Reuse/retro 60+ za življenje z demenco, ki je bil uspešen na javnem razpisu za spodbujanje projektov socialnega podjetništva v Pomurju (Ur.l. RS št. 98/2013),
- sodelovanje v strateškem razvojnem partnerstvu.

Območne razvojne agencije so prav tako vključene v »*Strateško razvojno partnerstvo v Pomurju*«, v okviru katerega se obravnavajo posamezne aktualne tematike oz. problematika izvajanja Zakona.

6. Kazalniki za spremljanje učinkovitosti izvajanja zakona

Zaradi preglednosti izvajanja in spremljanja delovanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 so bili v Programu spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015 predvideni kazalniki za spremljanje izvajanja ukrepov razvojne politike. **Kazalniki omogočajo tako Vladi Republike Slovenije kot tudi Državnemu zboru Republike Slovenije preglednost in možnost spremljanja ter usmerjanja razvojne politike na regijo.**

Nekateri kazalniki so postavljeni dolgoročno. Za te kazalnike je eno leto prekratko časovno razdobje, da bi lahko bili doseženi. Lahko pa se v obdobju posameznega leta pokažejo trendi, ki jih določeni kazalniki nakazujejo ter se na podlagi tega lahko sklepa, kako bo posamezen ukrep dosežen. Ukrepi, ki dosegajo slabše kazalnike, so za izvajalce zakona pomembna usmeritev za delo naprej. Prav ti ukrepi bodo zahtevali še bolj zavzeto in še dodatno usklajevanje in izvajanje politike.

Tabela 10: Pregled kazalnikov stanja v regiji, vpliv Zakona

Kazalnik	Stanje pred začetkom izvajanja zakona	Stanje v letu 2014	Stanje v letu 2015
Število brezposelnih	11.137 (na dan 31. 12. 2009)	9.934 (na dan 31. 12. 2014)	9.504 (na dan 31. 12. 2015)
Število zaposlenih	39.227 (na dan 31. 12. 2009)	39.596 (na dan 31.12.2014)	39.171 (na dan 31.12.2015)
Predvideno število ustvarjenih delovnih mest po pogodbah	/	93 (podatek za 6. JR)	27 (podatek za 7. JR)
Število vseh projektov podprtih v regiji	/	818*	594**
Število mladih, ki je prejelo štipendije	165 (šolsko leto 2009/2010)	81* (šolsko leto 2014/2015)	/ (šolsko leto 2015/2016)
Število izdanih gradbenih dovoljenj	413 (v letu 2009)	239	616
Število OPN v izdelavi	28 (v letu 2009)	14	10
Število OPN potrjenih	2 (v letu 2009)	13	20

Vir: Urad za makroekonomske analize in razvoj (2011); Statistični urad Republike Slovenije, MGRT, MIP, RRA Mura, RC M. Sobota (2016).

Opombe:

*Podatek o številu vseh podprtih projektov v regiji v letu 2014 vključuje: projekti iz Instrumenta 1 (42) + projekt iz Instrumenta 3 (1) + javni razpis JAPTI/SPIRIT Slovenija (0) + MIC (1) + Razvojni centri slovenskega gospodarstva (3) + Prva, tretja in četrta os razvoja podeželja (14) + MGRT (7+31) + Eko Sklad (658) + Urad Vlade RS za narodnosti (11) + Slovenski regionalno razvojni sklad (8+4+1) + Ministrstvo za zdravje (3) + MK (34, romska skupnost).

**Podatek o številu vseh podprtih projektov v regiji v letu 2015 vključuje: projekti iz Instrumenta 1 (12) + projekt iz Instrumenta 3 (1) + javni razpis JAPTI/SPIRIT Slovenija (0) + MIC (1) + Razvojni centri slovenskega gospodarstva (3)⁶⁴ + Prva, tretja in četrta os razvoja podeželja (0) + MGRT (7+44) + Slovenski podjetniški sklad (20) + Eko Sklad (438) + Urad Vlade RS za narodnosti (12) + Slovenski regionalno razvojni sklad 2+1+1) + Ministrstvo za zdravje (5) + MK (47, romska skupnost).

⁶⁴ Nad Seaway Yachts je bil v letu 2015 sprožen stečajni postopek.

*Pri podatku o štipendijah se podatek nanaša na stanje regijske štipendijske sheme v letu 2014, pri čemer so upoštevani le aktivni štipendisti. V letu 2014/2015 je bilo podeljenih 19 novih štipendij, v letu 2013/2014 pa 30 novih štipendij.

** S podatki o štipendijah v letu 2015/2016 ne razpolagamo.

6.1. Kazalniki Programa POMURJE 2015

Tabela 11: Kazalniki za spremljanje Programa POMURJE 2015

Kazalniki (U) učinka, (R) rezultata, (V) vpliva	Kazalniki	Cilj 2015	Stanje konec leta 2014	Stanje konec leta 2015	Obrazložitev stanja
(U) število gospodarskih subjektov, vključenih v sofinancirane projekte	0	150	218	230	Podatek za 1., 2., 3., 4., 5., 6. in 7. JR in za JR GRNPS
(R) število na novo ustvarjenih delovnih mest v podjetjih, v katera so bila vložena javna sredstva	0	400	747+52	774+52*	Vpisan podatek o št. predvidenih novih delovnih mestih (za 1., 2., 3., 4., 5., 6., in 7. JR ter za JR GRNPS)
(V) zmanjšanje zaostanka neto dodane vrednosti na zaposlenega za slovenskim povprečjem	30,2% (2008) 24,96% (2009)	zmanjšanje	20,4%	23%	Podatek za leto 2015.
(U) število oseb, vključenih v razvojne projekte podjetij	0*	60	0	0	Razpis v letu 2015 ni bil objavljen.
(U) število novih podjetij	0*	55	-	20	Subvencije za novoustanovljena podjetja (razpis SPS)
(V) zmanjšanje zaostanka bruto plače glede na slovensko povprečje na zaposlenega	20,2 % (2008) 14,91% (2009)	zmanjšanje	12,6%	14%	Podatek za leto 2015.
(U) povečanje števila podjetij, vključenih v programe socialnega podjetništva na podlagi programa	0	povečanje	1	1	En odobren projekt na javnem razpisu (februar 2015).
(R) povečanje števila zaposlenih v programih socialnega podjetništva na podlagi programa	0	50	3	1	Predvideno št. novih zaposlitev v okviru odobrenega projekta.
(R) število novih naložb v regijo	0	10	0*	0**	V letu 2015 razpis za TNI ni bil objavljen.
(V) število ustvarjenih zaposlitev	0	550	1.281	1.309*	Kumulativni podatek za sedem JR (321+66+56+120+91 + 93 + 27) + JR GRNPS (52) + JR soc. podj. (1+3 +1) + tuje investicije (110+10+125+25 +56+20+25+80+27+0 +0)
(U) število pripravljenih projektov	0	15	0	0	V letu 2015 je potekala faza identifikacije potencialnih projektov v okviru RRP 2014 - 2020 za Dogovor .

(U) število oseb, vključenih v usposabljanja	0*	70	-	-	Še ni rezultatov.
--	----	----	---	---	-------------------

Vir: Program Pomurje 2015 (2016).

Opombe za zgoraj navedene kazalnike**:

1. Podatek za kazalnik **število na novo ustvarjenih delovnih mest v podjetjih**, v katera so bila vložena javna sredstva, prikazuje podatke za tista delovna mesta, ustvarjena na podlagi razpisov iz Inštrumenta 1 in iz Inštrumenta 3. Podatek 774 pove, da so se podjetja v času od začetka izvajanja zakona do konca leta 2015, pogodbeno zavezala, da bodo delovna mesta ustvarila v času 3 do 5 let po končanju investicije (razen pri delovnem mestu iz razpisa v okviru Instrumenta 3, kjer je bila zaposlitev takojšnja in pri delovnem mestu iz drugega razpisa v okviru Instrumenta 3, kjer mora zaposlitev biti realizirana v času 1 leta). Podatek 52 pove, da bodo v okviru novega instrumenta JR GRNPS (2012), podjetja ustvarila predvidena nova delovna mesta.

2. Podatek za stanje v letu 2015 pri kazalniku **število novih naložb v regijo** (7) pomeni število novih naložb v regijo v času od začetka izvajanja zakona do konca leta 2015. V te naložbe sta všteti 2 naložbi iz leta 2010 (Carthago AG in Lukos Agro Group s 120 novimi zaposlitvami), 2 novi naložbi iz leta 2011 (Wolford in XAL Lighting z 150 novimi zaposlitvami) in 2 novi naložbi iz leta 2012 (Carthago in Xal Svetila z 105 novimi zaposlitvami) ter 1 nova naložba v letu 2013 (Elrad International z 27 novimi zaposlitvami). Pri vseh naložbah je aktivno participirala RRA Mura in so rezultat aktivnosti v okviru Programa. V letih 2014 in 2015 javni razpis za TNI ni bil objavljen. V kazalnik sta všteti tudi 2 naložbi (Biogen in Uba s 76 novimi zaposlitvami v letu 2011), ki sta na aktivnosti zakona vezani posredno in sta posledica neposrednega financiranja s strani Javne agencije RS za podjetništvo in tuje investicije.

3. Podatek za kazalnik **število ustvarjenih zaposlitev** (1.309) vključuje vse, po pogodbah predvidene zaposlitve, ki se nanašajo na razpise iz Inštrumenta 1 (774 + 52 JR GRNSP delovnih mest), tri razpise iz Inštrumenta 3 (1+3+1) in aktivnosti v okviru Inštrumenta 4, ki so pripeljale do novih investicij, se nanašajo na določeno obdobje (120 delovnih mest iz 2 novih investicij v letu 2010, 226 delovnih mest iz 4 novih investicij v letu 2011 in 105 delovnih mest iz 2 novih investicij v letu 2012 ter 27 delovnih mest iz 1 nove investicije v letu 2013). Podjetja so se zavezala, da bodo delovna mesta ustvarila v času 3 do 5 let po končanju investicije, tuji investitorji pa v času 3 let po zaključku investicije.

4. Vsebina tistih Instrumentov, ki ne izkazujejo aktivnosti, se bo s spremembo Programa predvidoma spremenila, s tem pa se bodo spremenili tudi nekateri kazalniki. V skladu s 6. Spremembo Programa v mesecu aprilu 2014 so se spremenili nekateri kazalniki (označeni z *).

7. Finančni prikaz izvajanja zakona

Prvi finančni program za izvajanje Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 je predvideval, da **bo država iz različnih virov v regijo namenila 264 milijonov evrov**, od tega v letu 2010 28,5 milijona evrov, kasneje pa med 40 in 53 milijoni evrov letno. Samo za izvajanje Programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010 - 2015 pa ja bilo predvideno, da bo država v regijo vložila 33 milijonov evrov.

Tabela 12: Finančni prikaz načrta izvajanja Zakona (v EUR)

UKREPI ZAKONA	FINANCE PO LETIH (v '000.000 €)						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	skupaj
Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije	6	6	6	5	5	5	33
Povrnitev plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	69
Medpodjetniški izobraževalni center	1	1					2
Projekti regijskega gospodarskega središča v Pomurski regiji (Razvojni centri slovenskega gospodarstva)	2	3	4	7	7	7	30
Prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije	5	8	10	9	4	4	40
Vlaganja v infrastrukturo za oskrbo Pomurske regije s pitno vodo	3	11	20	21	20	15	90
SKUPAJ	28,5	40,5	51,5	53,5	47,5	42,5	264

Vir: Projektna pisarna Vlade RS v Pomurju, (2010)

Tabela 13: Finančni prikaz izvajanja programa in po dejanskih izplačilih v letu 2015 (v EUR)

INSTRUMENTI PROGRAMA 2015	FINANCE PO LETIH (v '000.000 €)						Skupaj	Izplačila 2014 (v €)	Odstotek realizacije v letu 2014 ⁶⁵	Izplačila 2015 (v €)	Odstotek realizacije v letu 2015
	2010	2011	2012	2013	2014	2015					
1. Spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih del. mest	3,563	3,18	4,138	2,558	6,814	5,137	25,390	3.918.639,31	57,50%	3.395.249,50	66,09%
2. Spodbujanje razvoja človeških virov	0,16	0,091	0,142	0	1,297	1,652	3,342	0,00	0	0,00	0
3. Spodbujanje socialnega podjetništva	0,051	0,022	0	0	0,9	0,6	1,573	0,00	0	37.385,73	6,73%
4. Promocija regije, da bi privabili tuje in domače investicije	0	0,12	0,146	0,242	0,25	0,25	1,008	166.157,48	66,46%	200.782,00	95,78%
5. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov	0,005	0,195	0	0,2	0,439	0,548	1,387	149.261,20	34,00%	159.576,20	22,06%
Skupaj	3,779	3,608	4,426	3,00	9,700	8,187	32,700	4.234.057,99		3.792.993,42	

Vir: MGRT, RC M. Sobota (2016).

⁶⁵ Glej Letno poročilo 2014 (2015).

Tabela 14: Finančna preglednica izvajanja Zakona po ukrepih razvojne podpore (v 1000 €) po spremembah Programa Pomurje 2015 v aprilu 2014⁶⁶

INSTRUMENT PROGRAMA	Leto						Skupaj	%
	Izplačila 2010	Izplačila 2011	Izplačila 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015		
1. Spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih del. mest	3.563	3.180	4.138	2.558	6.814	5.137	25.390	77,6%
2. Spodbujanje razvoja človeških virov	160	91	142	0	1.297	1.652	3.342	10,2%
3. Spodbujanje socialnega podjetništva	51	22	0	0	900	600	1.573	4,8%
4. Promocija regije, da bi privabili tuje in domače investicije	0	120	146	242	250	250	1.008	3,1%
5. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov	5	195	0	200	439	548	1.387	4,2%
Skupaj	3.779	3.608	4.426	3.000	9.700	8.187	32.700	100%

Vir: Sprememba programa Pomurje, 2014.

Zgornja tabela prikazuje izplačila do konca leta 2012 in plan od 2013 naprej v skladu s šesto spremembo Programa Pomurje v mesecu aprilu 2014.

Izplačilo za leto 2013 je prikazano v Letnem poročilu za leto 2014. Izplačila v letu 2014 in 2015 pa so prikazana v tabeli 13 (na strani 79).

⁶⁶ Glej Sklep Vlade (2014).